

7/20

מסמך

378 - 360 מסמך

150

12

מזכירות הממשלה

שם תיק: מסמך ממסלה 360 - 378
 מזהה פיוז: **א-7/206**
 מזהה פריט: R00050ft
 כתובת: 3-312-1-3-6
 תאריך הדפסה: 03/07/2022

ממשלת ישראל
 משרד המשפטים

32

הצעת חוק הרשויות המקומיות (מיכרזים משותפים), תשל"ב-1972

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את הצעת חוק הרשויות המקומיות (מיכרזים
... משותפים), תשל"ב-1972, המצורפת בזה, ולהגישה מיד לכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת חוק הרשויות המקומיות (מיכרזים משותפים), תשל"ב-1972,
בוססה על-פי תזכיר בשם זה שאושר על-ידי ועדת השרים לענייני פנים
ושירותים ביום ל' בסיון תשל"ב (12.6.72) (החלטה מס. פש/16) וצורף
לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום י"ג בתמוז תשל"ב (25.6.72) (החלטה
מס. 730).

הצעת החוק כרוכה במשא-ומתן המתנהל עם הבנק העולמי, למתן
ההלוואה לשם פיתוח רשת הביוב בארץ. הובטח לנציגי הבנק העולמי
כי הצעת החוק תוגש לכנסת עוד במושב זה.

מוגש ע"י שר הפנים

מ ב ר א

כל רשות מקומית היא אישיות משפטית נפרדת. אף כי יש לה סמכויות מוגבלות לפעול במשותף עם רשויות מקומיות אחרות או עם מוסדות המדינה, יש עניינים שבהם דרושה החלטה של מועצת הרשות המקומית לבדה. אחד העניינים הוא הזמנתם וקבלתם של טובין, שירותים ועבודות. לעתים נמצא, כי יעיל וחסכוני יותר להזמין טובין או עבודות בהיקף כה גדול שרשות מקומית בודדת אינה מסוגלת לעמוד בו לבדה, או שדרושה סטנדרטיזציה של ציוד למספר רשויות מקומיות, במיוחד אם ציוד זה מוזמן מהוץ לארץ (מגון ציוד כבאות). אף הרשויות המקומיות מעונינות במקרים כאלה להזמין הזמנה משותפת, למען התאמת ציודן לדרישות משותפות, אולם עד כה לא היתה אפשרות חוקית לכך.

לאחרונה מתנהל משא ומתן עם הבנק העולמי על מתן מילווה בהיקף גדול לעבודות ביוב ברשויות המקומיות. אחת הדרישות האולטימטיביות של הבנק העולמי למתן המלווה היא, כי ביצוע העבודות ייעשה בהיקף כזה שיצדיק פרוטום מכרז בינלאומי.

אכן, לפי דיני הרשויות המקומיות הזמנתן וקבלתן של עבודות מעל להיקף מסוים טעון מכרז פומבי. אולם היקף העבודות שהמילווה מיועד להן הוא מעבר לעבודות המבוצעות בחלק ניכר מהרשויות המקומיות הבודדות.

החוק המואץ בא לקבוע מסגרת חוקית לפרסום מכרזים משותפים, בין ביוזמת הרשויות המקומיות עצמן ובין ביוזמת הרפנים, ולאפשר הקמת ועדת מכרזים משותפת למספר רשויות מקומיות אשר הרכבה ודרך פעולתה ייקבעו בתקנות.

תוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים),

תשל"ב-1972

1. הגדרה
בחוק זה, "רשות מקומית" - לרבות איגוד ערים.
2. החלטה על מכרז משותף
רשויות מקומיות רשאיות להחליט כי לענין פלוני או לסוג ענינים יתקשרו בחוזה להזמנת טובין, להזמנת שירותים או לביצוע עבודות לאחר פרסום מכרז פומבי משותף, ובלבד שהוצאות המשווערות של ביצוע המכרז ניתנה הקצבה מאתימה בתקציבים המאושרים של הרשויות המקומיות או שניתנה הרשאה לכך משר הפנים.
3. מכרז משותף על פי הוראת השר
(א) שר הפנים רשאי להורות בצו כי לענין פלוני או לסוג ענינים לא תתקשר רשות מקומית בחוזה להזמנת טובין, להזמנת שירותים או לביצוע עבודות אלא לאחר פרסום מכרז פומבי משותף.
(ב) שר הפנים רשאי להורות לענין מסוים שרשויות מקומיות פלוניות יתקשרו בחוזה להזמנת טובין, הזמנת שירותים או ביצוע עבודות, לאחר פרסום מכרז פומבי משותף להן.
4. ועדת מכרזים משותפת
(א) קיבלו רשויות מקומיות החלטה לפי סעיף 2 או נתן השר הוראה לפי סעיף 3, תוקם ועדת מכרזים משותפת.
(ב) דרך הרכבתה של ועדת המכרזים המשותפת ודרכי פעולתה ייקבע בתקנות.
5. תוקף החלטה הועדה
החלטה ועדת המכרזים המשותפת תבא במקום החלטתן של מועצות הרשויות המקומיות לכל דבר וענין.
6. דרכי הפיקוח על ביצוע חוזה
שר הפנים רשאי להורות על דרכי הפיקוח המשותף על ביצוע חוזה שנחתם על פי החלטה ועדת מכרזים משותפת.
7. הוצאות המכרז
בהוצאות הכרוכות בהכנת המכרז ובהוצאות ועדת המכרזים יראו הרשויות המקומיות באופן יחסי לחלקן במכרז.

8. שר הפנים רשאי, אם ראה סיבה מיוחדת המצדיקה זאת, להורות על שינויים בתקציב רשות מקומית תוך שנת הכספים, אם הדבר דרוש לביצוע מכרז משותף שהורה על עריכתו.

9. שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה.

דברי הסבר

סעיף 1

מוצע כי גם "איגוד ערים" יוכל להחתם במכרז המשותף למספר רשויות מקומיות ולא רק עיריה או מועצה מקומית, שהן, לכל הדעות, רשויות מקומיות במשמעותן במקודת הפרטנות.

סעיף 2

סעיף זה נועד לאפשר התארגנות מרצון של מספר רשויות מקומיות למנות ועדת מכרזים משותפת אשר תכין ותשפל בכל הקשור בהוצאת מכרז פומבי משותף. בלעדי הוראה מפורשת בחוק אין רשות מקומית רשאית להעביר לוועדה שאינה אחת מועדותיה סמכות להיות ועדת מכרזים.

כדי שיהיה פיקוח על ההוצאות הכספיות, נקבע חיס להבטיח כי להוצאות המסוקרות לביצוע המכרז ישורייך מראש התקציב המתאים בתקציבי הרשויות המקומיות, או תינתן מראש הרשאה לכך מאת שר הפנים.

סעיף 3

- (א) מוצע להקנות סמכות לשר הפנים לערוך רשימה של עניינים אשר לגביהם לא תהיה רשות מקומית מוסמכת להתקשר בחוזה אלא לאחר מכרז פומבי משותף.
- (ב) מוצע להסמין את שר הפנים להורות לרשויות מקומיות פלוניות כי לענין מסוים יתקשרו בחוזה רק לאחר הוצאת מכרז פומבי משותף להן. הוראה זו עשויה לסייג את התנגדותה של רשות מקומית להצעה להחליט על קיום מכרז פומבי משותף.

סעיף 4

כל ענין ידרוש הרכב שונה של ועדת מכרזים מזוהפת. לפיכך מוצע כי דרכי ההרכבה של ועדת מכרזים מזוהפת ולא רק דרכי פעולתה, ייקבעו בתקנות.

סעיף 5

על פי דיני הרשויות המקומיות, החלטת ועדת מכרזים, הפועלת בעיריה או במועצה מקומית, הנה בבחינת המלצה, וזכות ההחלטה הסופית היא בידי מועצת הרשות המקומית. כוונת החוק המוצע היא כי החלטותיה של ועדת מכרזים מזוהפת יחייבו את הרשויות המקומיות שהתחפפו בה.

אחר על כן מוצע כי החלטתה של ועדת המכרזים תובא במקום החלטתן של מועצות הרשויות המקומיות לכל דבר וענין, ולא יהיה צורך בקבלת החלטה בכל רשות מקומית, כגון החלטה על שינוי בתקציב או על החימת חוזים עם הזוכה.

סעיף 6

בהעדר סמכות לקבוע הליכי פיקוח על ביצוע החוזה שנחתם עם הזוכה במכרז שהוציאה ועדת מכרזים מזוהפת, יסרבו קבלנים וספקים להגיש הצעות לוועדה, מחשש שיהיה עליהם להתדיין עם כל רשות מקומית בנפרד.

מכיון שדרכי הפיקוח עלולים להיות שונים מענין לענין, מוצע להסמיך את שר הפנים להורות על דרכי הפיקוח של כל חוזה אשר נחתם כתוצאה מזכייה במכרז שהוציאה ועדת מכרזים מזוהפת.

סעיף 7

פעולתה של ועדת מכרזים מזוהפת כרוכה בהוצאות לצורך הכנת המכרז ופעולותיה של הועדה, ויש לקבוע בחוק כי הרשויות המקומיות המסותפות בועדה הן שתשאנה בהוצאותיה. הנ"ל יהיה יחסי לחלקן במכרז.

סעיף 8

פועל יוצא של כל החלטה של ועדת המכרזים הוא הוצאה כספית של הרשות המקומית. הוצאה כזו חייבת למצוא את ביטולה בתקציב של הרשות המקומית, אף אם לא היא החליטה על המכרז המסותף אלא שר הפנים הורה על עריכתו. בנסיבות כאלה מוצע לתת סמכות מפורשת לשר הפנים להורות גם על הכנסת שינויים בתקציב הרשות המקומית.

הצעת חוק הרשויות המקומיות (מיכרזים משותפים), תשל"ב-1972

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את הצעת חוק הרשויות המקומיות (מיכרזים
... משותפים), תשל"ב-1972, המצורפת בזה, ולהגישה מיד לכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת חוק הרשויות המקומיות (מיכרזים משותפים), תשל"ב-1972,
בוסחה על-פי תזכיר בשם זה שאושר על-ידי ועדת השרים לענייני פנים
ושירותים ביום ל' בסיון תשל"ב (12.6.72) (החלטה מס. פש/16) וצורף
לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום י"ג בתמוז תשל"ב (25.6.72) (החלטה
מס. 730).

הצעת החוק כרוכה במשא-ומתן המתנהל עם הבנק העולמי, למתן
ההלוואה לשם פיתוח רשת הביוב בארץ. הובטח לנציגי הבנק העולמי
כי הצעת החוק תוגש לכנסת עוד במושב זה.

מוגש ע"י שר הפנים

מ ב ר א

כל רשות מקומית היא אישיות משפטית נפרדת. אף כי יש לה סמכויות מוגבלות לפעול במשותף עם רשויות מקומיות אחרות או עם מוסדות המדינה, יש עניינים שבהם דרושה החלטה של מועצת הרשות המקומית לבדה. אחד העניינים הוא הזמנתם וקבלתם של טובין, שירותים ועבודות. לעתים נמצא, כי יעיל וחסכוני יותר להזמין טובין או עבודות בהיקף כה גדול שרשות מקומית בודדת אינה מסוגלת לעמוד בו לבדה, או שדרושה סטנדרטיזציה של ציוד למספר רשויות מקומיות, במיוחד אם ציוד זה מוזמן מהוץ לארץ (כגון ציוד כבאות). אף הרשויות המקומיות מעונינות במקרים כאלה להזמין הזמנה משותפת, למען התאמת ציודן לדרישות משותפות, אולם עד כה לא היתה אפשרות חוקית לכך.

לאחרונה מתנהל משא ומתן עם הבנק העולמי על מתן מלווה בהיקף גדול לעבודות ביוב ברשויות המקומיות. אחת הדרישות האולטימטיביות של הבנק העולמי למתן המלווה היא, כי ביצוע העבודות ייעשה בהיקף כזה שיצדיק פרסום מכרז בינלאומי.

אכן, לפי דיני הרשויות המקומיות הזמנתן וקבלתן של עבודות מעל להיקף מסוים טעון מכרז פומבי. חולט היקף העבודות שהמלווה מיועד להן הוא מעבר לעבודות המבוצעות בחלק ניכר מהרשויות המקומיות הבודדות.

החוק המוצע בא לקבוע מסגרת חוקית לפרסום מכרזים משותפים, בין ביוזמת הרשויות המקומיות עצמן ובין ביוזמת הרפנים, ולאפשר הקמת ועדת מכרזים משותפת למספר רשויות מקומיות אשר הרכבה ודרך פעולתה ייקבעו בהקנות.

תוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים),

תזל"ב-1972

1. הגדרה
בחוק זה, "רשות מקומית" - לרבות איגוד ערים.
2. החלטה על מכרז משותף
רשויות מקומיות רשאיות להחליט כי לענין פלוני או לסוג ענינים יתקשרו בחוזה להזמנת טובין, להזמנת שירותים או לביצוע עבודות לאחר פרסום מכרז פומבי משותף, ובלבד שהוצאות המשווערות של ביצוע המכרז ניתנה הקצבה מאתימה בתקציבים המאושרים של הרשויות המקומיות או שניתנה הרשאה לכך מיד הפנים.
3. מכרז משותף על פי הוראת השר
(א) שר הפנים רשאי להורות בצו כי לענין פלוני או לסוג ענינים לא התקשר רשות מקומית בחוזה להזמנת טובין, להזמנת שירותים או לביצוע עבודות אלא לאחר פרסום מכרז פומבי משותף.
(ב) שר הפנים רשאי להורות לענין מסוים שרשויות מקומיות פלוניות יתקשרו בחוזה להזמנת טובין, הזמנת שירותים או ביצוע עבודות, לאחר פרסום מכרז פומבי משותף להן.
4. ועדת מכרזים משותפת
(א) קיבלו רשויות מקומיות החלטה לפי סעיף 2 או נתן השר הוראה לפי סעיף 3, תוקם ועדת מכרזים משותפת.
(ב) דרך הרכבתה של ועדת המכרזים המשותפת ודרכי פעולתה ייקבע בתקנות.
5. תוקף החלטה הועדה
החלטת ועדת המכרזים המשותפת תבא במקום החלטתן של מועצות הרשויות המקומיות לכל דבר וענין.
6. דרכי הפיקוח על ביצוע חוזה
שר הפנים רשאי להורות על דרכי הפיקוח המשותף על ביצוע חוזה שנחתם על פי החלטה ועדת מכרזים משותפת.
7. הוצאות המכרז
בהוצאות הכרוכות בהכנת המכרז ובהוצאות ועדת המכרזים יראו הרשויות המקומיות באופן יחסי לחלקן במכרז.

8. סר הפנים רחאי, אם ראה סיבה מיוחדת המצדיקה זאת, להורות על חינויים בתקציב רשות מקומית תוך שנת הכספים, אם הדבר דרוש לביצוע מכרז מסותף שהורה על עריכתו.

9. סר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה.

דברי הסבר

סעיף 1

מוצע כי גם "איגוד ערים" יוכל להחתם במכרז המסותף למספר רשויות מקומיות ולא רק עיריה או מועצה מקומית, שהן, לכל הדעות, רשויות מקומיות כמשמעותן בפקודת הפרטנות.

סעיף 2

סעיף זה נועד לאפשר התארגנות מוצון של מספר רשויות מקומיות למנות ועדת מכרזים מסותפת אשר תכין ותטפל בכל הקשור בהוצאת מכרז פומבי מסותף. בלעדי הוראה מפורשת בחוק אין רשות מקומית רשאית להעביר לוועדה שאינה אחת מועדותיה סמכות להיות ועדת מכרזים.

כדי שיהיה פיקוח על ההוצאות הכספיות, נקבע חיצ להבטיח כי להוצאות המסוערות לביצוע המכרז יחוריין מראש התקציב המתאים בתקציבי הרשויות המקומיות, או תינתן מראש הרשאה לכך מאת סר הפנים.

סעיף 3

- (א) מוצע להקנות סמכות לסר הפנים לערוך רשימה של עניינים אשר לגביהם לא תהיה רשות מקומית מוסמכת להתקשר בחוזה אלא לאחר מכרז פומבי מסותף.
- (ב) מוצע להסמיך את סר הפנים להורות לרשויות מקומיות פלוניות כי לענין מסוים יתקשרו בחוזה רק לאחר הוצאת מכרז פומבי מסותף להן. הוראה זו עשויה לסייג את התנגדותה של רשות מקומית להצעה להחליט על קיום מכרז פומבי מסותף.

סעיף 4

כל ענין ידרוש הרכב טובה של ועדת מכרזים מזוטפת. לפיכך מוצע כי דרכי ההרכבה של ועדת מכרזים מזוטפת ולא רק דרכי פעולתה, ייקבעו בתקנות.

סעיף 5

על פי דיני הרשויות המקומיות, החלטת ועדת מכרזים, הפועלת בעיריה או במועצה מקומית, הנה בבחינת המלצה, וזכות ההחלטה הסופית היא בידי מועצת הרשות המקומית. כוונת החוק המוצע היא כי החלטותיה של ועדת מכרזים מזוטפת יחייבו את הרשויות המקומיות שהתחתפו בה.

אחר על כן מוצע כי החלטתה של ועדת המכרזים תובא במקום החלטתן של מועצות הרשויות המקומיות לכל דבר וענין, ולא יהיה צורך בקבלת החלטה בכל רשות מקומית, כגון החלטה על מינוי בתקציב או על החימת חוזים עם הזוכה.

סעיף 6

בהעדר סמכות לקבוע הליכי פיקוח על ביצוע החוזה שנחתם עם הזוכה במכרז שהוציאה ועדת מכרזים מזוטפת, יסרבו קבלנים וספקים להגיש הצעות לוועדה, מחזר זיהיה עליהם להתדיין עם כל רשות מקומית בנפרד.

מכיון שדרכי הפיקוח עלולות להיות טובים מענין לענין, מוצע להסמיך את שר הפנים להורות על דרכי הפיקוח של כל חוזה אשר נחתם כתוצאה מזכיה במכרז שהוציאה ועדת מכרזים מזוטפת.

סעיף 7

פעולתה של ועדת מכרזים מזוטפת כרוכה בהוצאות לצורך הכנת המכרז ופעולותיה של הועדה, ויש לקבוע בחוק כי הרשויות המקומיות המזוטפות בוועדה הן האחראיות בהוצאותיה. הנ"ל יהיה יחסי לחלקן במכרז.

סעיף 8

פועל יוצא של כל החלטה של ועדת המכרזים הוא הוצאה כספית של הרשות המקומית. הוצאה כזו חייבת למצוא את ביטולה בתקציב של הרשות המקומית, אף אם לא היא החליטה על המכרז המזוטף אלא שר הפנים הורה על עריכתו. בנסיבות כאלה מוצע לתת סמכות מפורשת לשר הפנים להורות גם על הכנסת מינויים בתקציב הרשות המקומית.

הצעת חוק הרשויות המקומיות (בירוב) (תיקון), תשל"ב-1972

ה צ ע ת ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את הצעת חוק הרשויות המקומיות (בירוב) (תיקון), תשל"ב-1972, המצורפת בזה, ולהגישה מיד לכנסת. ...

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת חוק הרשויות המקומיות (בירוב) (תיקון), תשל"ב-1972, נוסחה על-פי תזכיר בשם זה שאושר על-ידי ועדת השרים לענייני פנים ושירותים בישיבתה ביום ב' בסיון תשל"ב (15.5.72) (החלטה מס. פש/15) וצורף לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום ט"ו בסיון תשל"ב (28.5.72) (החלטה מס. 648).

הצעת החוק כרוכה במשא-ומתן המתנהל עם הבנק העולמי, למתן הלוואה לשם פיתוח רשת הבירוב בארץ. הובטח לנציג הבנק העולמי כי הצעת החוק תוגש לכנסת עוד במושב זה.

מוגש ע"י שר הפנים

חוק הרשויות המקומיות (ביוב) (תיקון), תשל"ב-1972

תיקון
סעיף
16

1. בסעיף 16 לחוק הרשויות המקומיות (ביוב), תשל"ב-1962¹ (להלן - החוק העיקרי). במקום "ומיתקנים אחרים, למעט מכון סיהור" יבוא "מכון סיהור שאינו מיועד לייצור מי שתיה ומיתקנים אחרים".

תיקון
סעיף
54

2. סעיף 54 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא:
" (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי שר הפנים להסדיר בתקנות מתן הודעות לבעלי נכסים על דבר החלטת הרשות המקומית להתקין או לקנות מכון סיהור כאמור בסעיף 16."

דברי הסבר

לסעיף 1

סעיף 16 לחוק העיקרי קובע לאמור:

"הודעה על
התקנת
ביוב

16. החליטה רשות מקומית להתקין ביוב או לקנותו, תמסור לבעלי כל נכס שהביוב ישמש אותו הודעה על כל שלב העומד להתקנה או לקניה, היינו ביב ציבורי, ביב מאסף ומיתקנים אחרים למעט מכון סיהור; וטענה כי הודעה כאמור לא נמסרה למי שחייב בתשלום בעקבות ההודעה לא תישמע אלא מאותו חייב עצמו."

לפי סעיף 17 לחוק, בעלי הנכסים שנמסרה להם הודעה כאמור בסעיף 16 הנזכר חייבים בהיטל התקנת ביוב. לפי הוראות הסעיף "ההיטל מוטל לשם כיסוי הוצאות של התקנת הביוב או קנייתו". יוצא איפוא שרשות מקומית אינה יכולה להטיל היטל על התקנתם או קנייתם של מכונים סיהור.

מכונני הטיהור הם מאני סוגים מבהינת תפקודם; מכוננים המטהרים את מי הביוב כדי שאפשר יהיה לסלקם בלי שיגרמו למטרד, ומכוננים המטהרים את מי הביוב לדרגת מי שתיה ועל ידי כך "יוצרים" מים.

הסוג הראשון של מכונני הטיהור הוא היום צורך חיוני וחלק בלתי נפרד מכל מערכת ביוב, בין היתר כדי למנוע זיהום הים והחופים וזיהום הנהלים שמי הביוב מוזרמים אליהם. במקרים אלה מתנהל משא ומתן עם הבנק העולמי על העמדת הלוואות לרשות הרשויות המקומיות, שמממן אותו בחלקן הבנק העולמי, לצורך התקנתן והרחבתן של רשתות הביוב של הרשויות המקומיות. אחד התנאים שהתנה הבנק העולמי לאישור עקוני של הפרויקט הוא, שהרשויות המקומיות יוסמכו לגבות מהתושבים גם הוצאות התקנת מכונני טיהור, מסוג ראשון זה, שיוקמו במסגרת הפרויקט. לשם כך מוצע להרחיב את סמכותן של הרשויות המקומיות לענין זה.

לסעיף 2

בניגוד ליחיד חלקי מערכת ביוב קשה לקבוע איזה מכון טיהור משרת נכס פלוני ברשות המקומית. מכונני הטיהור משרתים את כלל הנכסים באזור האיסוף שלהם, ואין זה מעשי לחייב את הרשות המקומית לשלוח הודעות אישיות לכל בעלי הנכסים על התקנת מכון טיהור. אולם סעיף 54 קובע כי המצאת מסמכים לפי חוק זה יהיה לפי סעיף 132א לפקודת העיריות, 1934, שהוא סעיף 344 לנוסח החדש של פקודת העיריות. סעיף זה דורש מסירה אישית, הנחה במקום המגורים או מקום העסקים, משלוח בדואר, או הדבקה על החצרים.

מוצע להסמין את חר הפנים להסדיר בתקנות את דרך מתן ההודעות לבעלי הנכסים על התקנת מכון טיהור. בתקנות אלה ייקבעו דרכי פרסום אחרות, כגון מודעות בעתון או בלוחות המודעות של הרשות המקומית.

הצעת חוק הרשויות המקומיות (בירוב) (תיקון), תשל"ב-1972

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את הצעת חוק הרשויות המקומיות (בירוב)
... (תיקון), תשל"ב-1972, המצורפת בזה, ולהגישה מיד לכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת חוק הרשויות המקומיות (בירוב) (תיקון), תשל"ב-1972, נוסחה
על-פי תזכיר בשם זה שאושר על-ידי ועדת השרים לענייני פנים ושירותים
בישיבתה ביום ב' בסיון תשל"ב (15.5.72) (החלטה מס. פש/15) וצורף
לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום ט"ו בסיון תשל"ב (28.5.72) (החלטה מס.
648).

הצעת החוק כרוכה במשא-ומתן המתנהל עם הבנק העולמי, למתן
הלוואה לשט פיתוח רשת הבירוב בארץ. הובטח לנציג הבנק העולמי כי
הצעת החוק תוגש לכנסת עוד במושב זה.

מוגש ע"י שר הפנים

חוק הרשויות המקומיות (ביוב) (תיקון), תשל"ב-1972

תיקון
סעיף
16

1. בסעיף 16 לחוק הרשויות המקומיות (ביוב), תשכ"ב-1962¹ (להלן - החוק העיקרי). במקום "ומיתקנים אחרים, למעט מכון סיהור" יבוא "מכון סיהור שאינו מיועד לייצור מי שתיה ומיתקנים אחרים".

תיקון
סעיף
54

2. סעיף 54 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא:
" (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי שר הפנים להסדיר בתקנות מתן הודעות לבעלי נכסים על זבר החלטת הרשות המקומית להתקין או לקנות מכון סיהור כאמור בסעיף 16."

דברי הסבר

לסעיף 1

סעיף 16 לחוק העיקרי קובע לאמור:

"הודעה על
התקנת
ביוב

16. החליטה רשות מקומית להתקין ביוב או לקנותו, תמסור לבעלי כל נכס שהביוב ישמש אותו הודעה על כל שלב העומד להתקנה או לקניה, היינו ביב ציבורי, ביב מאסף ומיתקנים אחרים למעט מכון סיהור; וטענה כי הודעה כאמור לא נמסרה למי שחייב בתשלום בעקבות ההודעה לא תישמע אלא מאותו חייב עצמו."

לפי סעיף 17 לחוק, בעלי הנכסים שנמסרה להם הודעה כאמור בסעיף 16 הנזכר חייבים בהיטל התקנת ביוב. לפי הוראות הסעיף "ההיטל מוטל לשם כיסוי הוצאות של התקנת הביוב או קנייתו". יוצא איפוא שרשות מקומית אינה יכולה להטיל היטל על התקנתם או קנייתם של מכונים סיהור.

1. ס"ח תשכ"ב עמ' 97.

מכונני הטיהור הם מאני סוגים מבהינת תפקודם; מכונים המטהרים את מי הביוב כדי שאפשר יהיה לסלקם בלי שיגרמו למטרד, ומכונים המטהרים את מי הביוב לדרגת מי שתיה ועל ידי כך "יוצרים" מים.

הסוג הראשון של מכונני הטיהור הוא היום צורך חיוני וחלק בלתי נפרד מכל מערכת ביוב, בין היתר כדי למנוע זיהום הים והחופים וזיהום הנחלים שמי הביוב מוזרמים אליהם. בפמים אלה מתנהל משא ומתן עם הבנק העולמי על העמדת הלוואות לרשות הרשויות המקומיות, שמממן אותו בחלקן הבנק העולמי, לצורך התקנתן והרחבתן של רשתות הביוב של הרשויות המקומיות. אחד התנאים שהתנה הבנק העולמי לאישור עקוני של הפרויקט הוא, שהרשויות המקומיות יוסמכו לגבות מהתושבים גם הוצאות התקנת מכונני טיהור, מסוג ראשון זה, שיוקמו במסגרת הפרויקט. לשם כך מוצע להרחיב את סמכותן של הרשויות המקומיות לענין זה.

לסעיף 2

בניגוד ליחיד חלקי מערכת ביוב קשה לקבוע איזה מכון טיהור משרת נכס פלוני ברשות המקומית. מכונני הטיהור משרתים את כלל הנכסים באזור האיסוף שלהם, ואין זה מעשי לחייב את הרשות המקומית לשלוח הודעות אישיות לכל בעלי הנכסים על התקנת מכון טיהור. אולם סעיף 54 קובע כי המצאת מסמכים לפי חוק זה יהיה לפי סעיף 132א לפקודת העיריות, 1934, שהוא סעיף 344 לנוסח החדש של פקודת העיריות. סעיף זה דורש מטירה אישית, הנחה במקום המגורים או מקום העסקים, משלוח בדואר, או הדבקה על החצרים.

מוצע להסמיק את שר הפנים להסדיר בחקנות את דרך מתן ההודעות לבעלי הנכסים על התקנת מכון טיהור. בחקנות אלה ייקבעו דרכי פרסום אחרות, כגון מודעות בעתון או בלוחות המודעות של הרשות המקומית.

הגדרת המושג "פיתחת רפיח"

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י מ: "פיתחת רפיח" ייקרא השטח מערבית מהגבול הבינלאומי באיזור
רפיח בין עשרה לחמישה עשר ק"מ.

מוגש ע"י שר התיירות

נספח 376

ט' בתמוז תשל"ב
21 ביוני 1972

הגדרת המושג "פיתחת רפיח"

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י מ: "פיתחת רפיח" ייקרא השטח מערבית מהגבול הבינלאומי באיזור
רפיח בין עשרה לחמישה עשר ק"מ.

מוגש ע"י שר התיירות

בספח 376

ט' בתמוז תשל"ב
21 ביוני 1972

ה הצ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י מ :

- א. לאשר את הצעת החוק לתיקון פקודת החוק הפלילי (החזקת נשק ונשיאתו), תשל"ב-1972, המצורפת בזה, ולהגישה מיד לכנסת. ...
- ב. על-פי סעיף 87(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מועדת הכנסת להקדים את הדיון בהצעת החוק.

ד ב ר י ה ס ב ר

1. ריבוי מעשי האלימות, המלווים שמוש בנשק מחייב החמרה מהותית של העבירה של נשיאת נשק או החזקתו.
- כיום מהווה נשיאת נשק בלתי חוקי עבירה על חוק כלי היריה, תש"ט-1949 שהעונש המירבי הקבוע בה הוא ארבע שנות מאסר.
- ההוראה בפקודת החוק הפלילי, 1936 - אשר קבעה עונש של עשר שנות מאסר בחשבת על-פי פרשנותו של בית המשפט העליון, כבטלא מכללא.
2. ההצעה שבפנינו באה להחזיר לפקודת החוק הפלילי הוראה ענשית משמעותית בדבר אסור נשיאת נשק והחזקתו ללא רשיון.
- כן באה ההצעה לקבוע עונש מירבי חמור יותר על עבירות אלימות המבוצעות כשהעבריין נושא עמו נשק.
3. עם זאת - תבנתן לאנשים המחזיקים כיום נשק באופן בלתי חוקי ההזדמבות למסרו תוך תקופה מוגדרת ולא יינקטו בגדם צעדים משפטיים אם ייעשה כן תוך התקופה האמורה שתוגדר בחוק.
4. כדי שהחוק יתקבל עוד לפני פגרת הקיץ של הכנסת, מוצע להניחו מיד על שולחן הכנסת.

מוגש על-ידי ראש הממשלה ושר המשפטים

ה צ ע ה ל ח ח ל ט ה

מ ח ל י ט י מ :

- א. לאשר את הצעת החוק לתיקון פקודת החוק הפלילי (החזקת נשק ובשיאתו), תשל"ב-1972, המצורפת בזה, ולהגישה מיד לכנסת.
- ב. על-פי סעיף 87(ג) לתקבול הכנסת, לבקש מועדת הכנסת להקדים את הדיון בהצעת החוק.

ד ב ר י ה ס ב ר

1. ריבוי מעשי האלימות, המלווים שמוש בנשק מחייב החמרה מהותית של העבירה של בשיאת נשק או החזקתו.
- כיום מהווה בשיאת נשק בלתי חוקי עבירה על חוק כלי היריה, תש"ט-1949 שהעונש המירבי הקבוע בה הוא ארבע שנות מאסר.
- ההוראה בפקודת החוק הפלילי, 1936 - אשר קבעה עונש של עשר שנות מאסר בחשבת על-פי פרשנותו של בית המשפט העליון, כבטל מכללא.
2. ההצעה שבפנינו באה להחזיר לפקודת החוק הפלילי הוראה עבשית משמעותית בדבר אסור בשיאת נשק והחזקתו ללא רשיון.
- כן באה ההצעה לקבוע עונש מירבי חמור יותר על עבירות אלימות המבוצעות כשהעבריין בושא עמו נשק.
3. עם זאת - תבנתן לאנשים המחזיקים כיום נשק באופן בלתי חוקי ההזדמנות למסרו תוך תקופה מוגדרת ולא ייבטלו בגדם צעדים משפטיים אם ייעשה כן תוך התקופה האמורה שתוגדר בחוק.
4. כדי שהחוק יתקבל עוד לפני פגרת הקיץ של הכנסת, מוצע להביחו מיד על שולחן הכנסת.

מוגש על-ידי ראש הממשלה ושר המשפטים

ה הצ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את הצעת החוק לתיקון פקודת החוק הפלילי (החזקת נשק ... ובשיאתו), תשל"ב-1972, המצורפת בזה, ולהגישה מיד לכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

1. ריבוי מעסי האלימות, המלווים שמוש בנשק מחייב החמרה מהותית של העבירה של נשיאת נשק או החזקתו.
כיום מהווה נשיאת נשק בלתי חוקי עבירה על חוק כלי היריה, תש"ט-1949 שהעונש המירבי לקבוע בה הוא ארבע שנות מאסר.
ההוראה בפקודת החוק הפלילי, 1936 - אשר קבעה עונש של עשר שנות מאסר נחשבת על-פי פריכותו של ביהמ"ס העליון, כבטלה מכללא.
2. ההצעה שבפנינו באה להחזיר לפקודת החוק הפלילי הוראה ענשית מסמעותית בדבר אסור נשיאת נשק והחזקתו ללא רשיון.
כן באה ההצעה לקבוע עונש מירבי חמור יותר על עבירות אלימות המבוצעות כשהעבריין נושא עמו נשק.
3. עם זאת - חננת לאנשים המחזיקים כיום נשק באופן בלתי חוקי ההזדמנות למסרו תוך תקופה מוגדרת ולא יינקטו נגדם צעדים משפטיים אם ייעשה כן תוך התקופה האמורה שתוגדר בחוק.
4. כדי שהחוק יתקבל עוד לפני פגרת הקיץ של הכנסת, מוצע להניחו מיד על שולחן הכנסת.
מוגש ע"י ראש הממשלה ושר המשפטים

1. בחלפת סעיף 66א - (להלן הפקודה) במקום סעיף 66א
יבוא:

66א. (א) המחזיק נשק ואין בידו להוכיח רשות חוקית להחזקתו,
דינו - מאסר עשר שנים.

(ב) הנושא נשק ואין בידו להוכיח רשות חוקית לנשיאתו,
דינו - מאסר חמש עשרה שנים.

(ג) בסעיף זה "נשק" - כלי יריה, כמשמעותו בחוק כלי היריה,
תש"ס-1949⁽²⁾ תחמושת, פצצה, דימון או כל חפץ נפיץ אחר או
חלק של אחד מאלה.

(ד) מקום שנמצא בו נשק, רואים את מי שמחזיק במקום כמחזיק בנשק,
כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר.

(ה) תעודה הנראית כתומה בידי קצין משטרה בדרגת מפקח ומעלה
והיא מאשרת שחפץ פלוני הוא נשק, תשמש ראיה לדבר, כל עוד לא
הוכח היפוכו, אולם הנאשם זכאי להזמין את חותם התעודה לחקירה
ואם עשה כן, לא תשמש התעודה ראיה, אלא אם חותם התעודה נענה
להזמנה; בית המשפט חייב להודיע לנאשם על זכותו להזמין את
חותם התעודה לחקירה.

(ו) סעיף זה אינו בא לגרוע מהוראת כל דין.

2. בסעיפים 80, 81, 97, 98, 249 עד 251, 286 ו-293 לפקודה, בסופם
ובסעיף 96 לפקודה אחרי המלים "עוון כזה קרוי כניסה בכוח",
יווסף: "נעברה העבירה כשהעבריין נושא נשק או כלי פוגעני אחר,
דינו - מאסר שבע שנים".

1. ע"ר 1936, חוט' 1, עמ' 263.
2. ס"ח תש"ס, עמ' 143.

חיקון
חוק
כלי
יריה

3. בחוק כלי היריה, תש"ט-1949 בסעיף 16 -
(1) בסעיף קטן (א), במקום "2, 3 ו-4" יבוא: "2 או 3";
(2) בסעיף קטן (ב), במקום "הסעיפים 5 ו-6" יבוא: "סעיף 6";
(3) בסעיף קטן (ג), אחרי "לפי סעיף קטן (א) או (ב)" יבוא:
"או לפי חיקוק אחר".

הוראות
מעבר

4. (א) מי שערב הכנס חוק זה לתקפו מחזיק שלא כדין נשק, כהגדרתו בסעיף 1, לא ישא בחל כך באחריות פלילית אם תוך המיסה עטר יוט מעט תחילתו של חוק זה -
(1) מסר את הנשק מרצונו למסירת ישראל, או כשהמחזיק בנשק הוא חייל בשירות סדיר או נמנה עם כוחות המילואים והנשק הוא רכוש הצבא - מסר את הנשק ליחידתו; או
(2) הגיש בקשה לקבלת רשיון לפי חוק כליהדירה, תש"ט-1949 והפקיד את הנשק, עד למתן ההחלטה בבקשה, בידי מסירת ישראל.
(ב) מי שמוסר נשק כאמור בסעיף קטן (א) אינו חייב להזדהות בעת המסירה.
(ג) נשק שהגיע לידי מסירת ישראל מכח סעיף זה, לרבות נשק, שלגביו הוגשה בקשה לקבלת רשיון ונדחתה, יחולט וינהגו בו כפי חקורה סר המסירה.

דברי הסבר

לנוכח ריבוי העבריינות אגב סימון בנסק יש צורך להחמיר בעונשם של המחזיקים בנסק או הנוסאים אותו ללא רסיון.

עם זאת יש ליתן הזדמנות לאנשים המחזיקים בנסק ללא רסיון למסור את הנסק למחטרה מבלי שיינקסו נגדם הליכים משפטיים בשל החזקתו.

סעיף 1

על פי חוק כלי היריה, תש"ט-1949 דינו של הנושא כלי יריה ללא רסיון הוא מאסר עד שתי שנים או קנס עד שש מאות לירות או שני העונשים כאחד, ודינו של המחזיק בנסק ללא רסיון - מאסר שנה או קנס עד 300 לירות.

אם העבירה היא בכלי יריה צבאי או שנעברה בשעת-הירות - ענסו של העבריין הוא פי שניים מהאמור.

סעיף 66א(א) לפקודת החוק הפלילי, 1936 קבע אמנם עונש חמור יותר על העבירה הנדונה, דהיינו עשר שנות מאסר, אולם נפטק (בע"פ 117/50 פד"י ה' עמ' 1414) כי סעיף זה בוטל מכללא על ידי חוק כלי היריה, תש"ט-1949.

על כן מוצע להחזיר לחוק הפלילי את העבירה של החזקת בנסק או נשיאתו ללא רסיון ולקבוע לה עונש של עשר שנות מאסר על החזקה ושל חמש עשרה שנים על נשיאה.

כן מוצע לקבוע דרכים להוכחת החזקה והיות החפץ כלי נסק (סעי' 66א(ד) ו-(ה)).

לאור הפסיקה שקבעה את ביטולו מכללא של סעיף 66א וכדי למנוע ספק, קובע הסעיף במפורש כי אין הוא בא לגרוע מהוראות כל דין (סעיף 66א(ו)).

סעיף 2

מציאותו של נזק בידי עברייין מחמירה הרבה את הסיכון הנובע מעצם העבירה שהעברייין מתכוון לבצעה. כסנזק נתון ביד חוקף או מאיים, רבה מאוד הסכנה שהחזקה בכלי תיהפך ללחיצה על ההדק. ריבוי יריות ההפחדה המחללות באחרונה למעשי התפרצות רגילים או למעשי שוד מעידות שתופעה חדשה זו ברחובנו - הפלגת יריה חוץ כדי ביצוע עבירה, נעזית לדבר שבשגרה.

על כן נראה לקבוע סולם ענשים חמור יותר לכל מעשי איום ופגיעות בגוף או ברכוש, כל אימת שהעברייין נוסא עמו אותה זעה נזק חם או קר.

ואלה הסעיפים שהסעיף בא לתקנם:

"עונשה של 80. כל המשתתף בהתקהלות בלתי חוקית יאסם בעוון ויהא צפוי התקהלות בלתי חוקית למאסר שנה אחת.

עונשו של 81. כל המשתתף במהומות יאסם בעוון ויהיה צפוי למאסר שנתיים משתתף במהומות ימים.

כניסה בכוח 96. כל הנכנס לתחום קרקע או לבניין באלימות, כדי לקנות חזקה בהם, בין האלמות כזאת נוצרת מתוך הדימוי בכוח ממש כלפי אדם אחר, או מתוך הדימוי באיומים, או מתוך התפרצות לתוך בית כזה, או מתוך הקהלת מספר בלתי רגיל של בני אדם, יאסם בעוון. עוון כזה קרוי כניסה בכוח.

אין נפקא מינה אם יש לו לאותו האדם זכות להיכנס לתחומי הקרקע או אם אין לו זכות כזאת, אולם אדם הנכנס לקרקעות או לבתים הדייכים לו אלא שהם מסורים לפיקוחו של שממו או טוכנו, אינו עובר עבירה של כניסה בכוח.

97. כל המחזיק בפועל בקרקע מבלי שמץ זכות, וקונה בה חזקה באורה העלולה להביא לידי הפרת השלום או לידי חשש מספיק להפרת השלום כלפי אדם המורשה עפ"י החוק להחזיק בקרקע יאשם בעוון. עוון כזה קרוי תפיסה בכוח.
- תפיסה בכוח
98. כל המשתתף שלא כחוק בקטטה במקום ציבורי יאשם בעוון ויהיה צפוי למאסר שנה אחת. עוון כזה ייקרא "קטטנה במקום ציבורי".
- קטטנה במקום ציבורי
249. כל התוקף אחר שלא כחוק יאשם בעוון, ואם לא נעשתה התקיפה במסיבות שבהן קבע חוק זה עונש גדול יותר, יהא צפוי למאסר שנה אחת או לקנס של המישים לירות, או לשני העונשין כאחד.
- תקיפה סתם
250. כל התוקף אחר וגורם לו חבלה גופנית ממש, יאשם בעוון.
- תקיפה הגורמת חבלה גופנית ממש
251. כל אדם: -
- (א) התוקף אדם אחר מתוך כוונה לבצע דבר פסע או לעצור או למנוע את תפיסתו הוא או חבישתו הוא כחוק, או את תפיסתו או חבישתו של אדם אחר בגלל איזו עבירה; או
- תקיפה שנענשים עליה בשנתים מאסר
- (ב) (בוטל).
- (ג) התוקף אדם אחר בהתאם לאיזו קנוניה או קשר בלתי חוקי על מנת להעלות את דרגת הזכר, או בקשר עם איזה מלאכה, עסק או תעשיה, או בקשר עם איזה אדם המעוניין או עובד באלה; או
- (ד) התוקף, מתנגד בכוח, או מכחיל איזה אדם העטוף במלוי חוקי של איזו פעולה המשפטית או עיקול, מתוך כוונה למנוע את מלוי הפעולה המשפטית או מתוך כוונה להציל רכוש שנלקח כחוק בתוקף הפעולה המשפטית או בתוקף העיקול; או
- (ה) התוקף אדם אחר ביזל כל מעשה שעשה במלאו את חובתו המוטלת עליו עפ"י החוק,
- יאשם בעוון ויהא צפוי למאסר שנתיים ימים.

286. כל הנכנס לרכוש המוחרק ביד אחר כדי לבצע עבירה חנענשים עליה
עפ"י חוק זה או עפ"י כל חוק אחר הנוהג בישראל, או מתוך כוונה
לאיים על אדם המחזיק ברכוש זה או מתוך כוונה להעליבו או להרגיזו,
או לאחר שנכנס לתחום הרכוש באופן-חוקי הוא נשאר שם שלא כחוק
בהתכוונו על ידי כך לאיים על מחזיק הרכוש, להעליבו או להרגיזו,
או בהתכוונו לבצע עברה חנענשים עליה על פי חוק זה או עפ"י
כל חוק אחר הנוהג בישראל, יאסם בעוון ויהא צפוי למאסר שתי שנים.

הנכנס
לרכושו
של אחר
כדי לבצע
עבירה וכו'

293. כל הדורש באיומים ובכת זבר-ערך מאחר על מנת לגנבו, יאסם בפסע
ויהא צפוי לחמש שנות מאסר.

הדורש
רכוש
באיום על
מנת לגנבו

סעיף 4

סעיף 16 לחוק כלי היריה, תש"ט-1949 קובע, בין השאר עונש על עבירות של החזקת כלי יריה או נשיאתו, וזו לשונו:

"עבירות 16. (א) העובר על הוראה מהוראות הסעיפים 2, 3 ו-4 או על תנאי או הגבלה שנקבעו ברשיון שניתן על פי אחד הסעיפים האמורים, דינו - מאסר עד שתי שנים או קנס עד שש מאות לירות או שני העונשים כאחד.

(ב) העובר על הוראה מהוראות הסעיפים 5 ו-6 או על תנאי או הגבלה שנקבעו ברשיון שניתן על פי אחד הסעיפים האמורים, דינו - מאסר עד שנה אחת או קנס עד שלוש מאות לירות או שני העונשים כאחד.

(ג) העובר על הוראה מהוראות חוק זה או על תנאי או הגבלה שנקבעו ברשיון או בתעודת הרשאה שניתנו לפי חוק זה, ועבירתו אינה עבירה לפי סעיף קטן (א) או (ב), דינו - מאסר עד ששה חדשים או קנס עד מאה וחמישים לירות או שני העונשים כאחד."

כיון שעבירות ההחזקה והנשיאה ייקבעו עתה מחדש בפקודת החוק הפלילי, כמוצע בסעיף 1, אין סעט בכפילות. לכן מוצעים תיקונים טכניים המוצאים את עבירת ההחזקה של כלי יריה או נשיאתו ממסגרת חוק כלי היריה.

סעיף 5

הוראת המעבר באה לאפשר למחזיקים נשק בביתם ללא רשיון למוסרו בלי חשש שינקטו נגדם הליכים משפטיים. אולי יועיל הדבר להפחתת כלי הנשק המוחזקים בבתיים - ואפילו בחוץ לב - והעסויים לשמש מטרה לגניבה בידי עבריינים. כדי להסיר כל חשש מן המוסר נשק שהחזיק ללא רשיון מתיר החוק את מסירתו ללא חובה להזדהות.

הצעה להחלטה

מחליטים לאשר את הצעת החוק לתיקון פקודת החוק הפלילי (החזקת נשק ... ובשיאתו), תשל"ב-1972, המצורפת בזה, ולהגישה מיד לכנסת.

דברי הסבר

1. ריבוי מעסי האלימות, המלווים שמוש בנשק מחייב החמרה מהותית של העבירה של נשיאת נשק או החזקתו.
כיום מהווה נשיאת נשק בלתי חוקי עבירה על חוק כלי היריה, תח"ס-1949 שהעונש המירבי הקבוע בה הוא ארבע שנות מאסר.
ההוראה בפקודת החוק הפלילי, 1936 - אשר קבעה עונש של עשר שנות מאסר נחשבת על-פי פרשנותו של ביהמ"ס העליון, כבטלה מכללא.
2. ההצעה שבפנינו באה להחזיר לפקודת החוק הפלילי הוראה ענשית מסמעותית בדבר אסור נשיאת נשק והחזקתו ללא רשיון.
כן באה ההצעה לקבוע עונש מירבי חמור יותר על עבירות אלימות המבוצעות כשהעבריין נושא עמו נשק.
3. עם זאת - תנתן לאנשים המחזיקים כיום נשק באופן בלתי חוקי ההזדמנות למסרו תוך תקופה מוגדרת ולא יינקטו נגדם צעדים משפטיים אם ייעזה כן תוך התקופה האמורה שתוגדר בחוק.
4. כדי שהחוק יתקבל עוד לפני פגרת הקיץ של הכנסת, מוצע להניחו מיד על שולחן הכנסת.
מוגש ע"י ראש הממשלה ושר המשפטים

החלפת סעיף 66א
1. בפקודת החוק הפלילי, 1936⁽¹⁾ - (להלן הפקודה) במקום סעיף 66א יבוא:

66א. (א) המחזיק נשק ואין בידו להוכיח רשות חוקית להחזקתו, דינו - מאסר עשר שנים.

(ב) הנושא נשק ואין בידו להוכיח רשות חוקית לנשיאתו, דינו - מאסר חמש עשרה שנים.

(ג) בסעיף זה "נשק" - כלי ירייה, כמשמעותו בחוק כלי היריה, חש"ס-1949⁽²⁾ תחמושת, פצצה, רימון או כל חפץ נפיץ אחר או חלק של אחד מהם.

(ד) מקום שנמצא בו נשק, רואים את מי שמחזיק במקום כמחזיק בנשק, כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר.

(ה) תעודה הנראית כתומה בידי קצין משטרה בדרגת מפקח ומעלה והיא מאשרת שחפץ פלוני הוא נשק, תשמש ראיה לדבר, כל עוד לא הוכח היפוכו, אולם הנאשם זכאי להזמין את חותם התעודה לחקירה ואם עשה כן, לא תשמש התעודה ראיה, אלא אם חותם התעודה נענה להזמנה; בית המשפט חייב להודיע לנאשם על זכותו להזמין את חותם התעודה לחקירה.

(ו) סעיף זה אינו בא לגרוע מהוראת כל דין.

החמרה בשל נשיאת נשק
2. בסעיפים 80, 81, 97, 98, 249 עד 251, 286 ו-293 לפקודה, בסופם ובסעיף 96 לפקודה אחרי המלים "עוון כזה קרוי כניסה בכוח", יווסף: "נעברה העבירה כשהעבריין נושא נשק או כלי פוגעני אחר, דינו - מאסר שבע שנים".

1. ע"ר 1936, חוט' 1, עמ' 263.
2. ס"ח חש"ס, עמ' 143.

חיקון
חוק
כלי
יריה

3. בחוק כלי היריה, תש"ט-1949 בסעיף 16 -
(1) בסעיף קטן (א), במקום "2, 3 ו-4" יבוא: "2 או 3";
(2) בסעיף קטן (ב), במקום "הסעיפים 5 ו-6" יבוא: "סעיף 6";
(3) בסעיף קטן (ג), אחרי "לפי סעיף קטן (א) או (ב)" יבוא:
"או לפי חיקוק אחר".

הוראות
מעבר

4. (א) מי שערב הכנס חוק זה לתקפו מחזיק שלא כדין נשק, כהגדרתו בסעיף 1, לא ישא בחל כך באחריות פלילית אם תוך המיטה עטר יום מעט תחילתו של חוק זה -
(1) מסר את הנשק מרצונו למסירת ישראל, או כשהמחזיק בנשק הוא חייל בשירות סדיר או נמנה עם כוחות המילואים והנשק הוא רכוש הצבא - מסר את הנשק ליחידתו; או
(2) הגיש בקשה לקבלת רשיון לפי חוק כליהאיה, תש"ט-1949 והפקיד את הנשק, עד למתן ההחלטה בבקשה, בידי מסירת ישראל.
(ב) מי שמוסר נשק כאמור בסעיף קטן (א) אינו חייב להזדהות בעת המסירה.
(ג) נשק שהגיע לידי מסירת ישראל מכח סעיף זה, לרבות נשק, שלגביו הוגשה בקשה לקבילת רשיון ונדחתה, יחולט וינהגו בו כפי חקיקה שר המסירה.

דברי הסבר

לנוכח ריבוי העבירות אגב סימור בנשק יש צורך להחמיר בעונשם של המחזיקים בנשק או הנושאים אותו ללא רסיון.

עם זאת יש ליחן הזדמנות לאנשים המחזיקים בנשק ללא רסיון למסור את הנשק למטרה מבלי שיינקסו נגדם הליכים משפטיים בשל החזקתו.

סעיף 1

על פי חוק כלי היריה, תש"ט-1949 דינו של הנושא כלי יריה ללא רסיון הוא מאסר עד שתי שנים או קנס עד שש מאות לירות או שני העונשים כאחד, ודינו של המחזיק בנשק ללא רסיון - מאסר שנה או קנס עד 300 לירות.

אם העבירה היא בכלי יריה צבאי או שנעברה בשעת-חירום - ענסו של העבריין הוא פי שניים מהאמור.

סעיף 66א(א) לפקודת החוק הפלילי, 1936 קבע אמנם עונש חמור יותר על העבירה הנדונה, דהיינו עשר שנות מאסר, אולם נפסק (בע"פ 117/50 פד"י ה' עמ' 1414) כי סעיף זה בוטל מכללא על ידי חוק כלי היריה, תש"ט-1949.

על כן מוצע להחזיר לחוק הפלילי את העבירה של החזקת נשק או נשיאתו ללא רסיון ולקבוע לה עונש של עשר שנות מאסר על החזקה ושל חמש עשרה שנים על נשיאה.

כן מוצע לקבוע דרכים להוכחת החזקה והיות החפץ כלי נשק (סעי' 66א(ד) ו-(ה)).

לאור הפסיקה הקבועה את ביטולו מכללא של סעיף 66א וכדי למנוע ספק, קובע הסעיף במפורש כי אין הוא בא לגרוע מהוראות כל דין (סעיף 66א(ו)).

סעיף 2

מציאותו של נזק בידי עברייין מחמירה הרבה את הסיכון הנובע מעצם העבירה שהעברייין מתכוון לבצעה. כשנזק נתון בידי חוקף או מאיים, רבה מאוד הסכנה שהחזקה בכלי תיהפך ללחיצה על ההדק. ריבוי יריות ההפחדה המחללות באחרונה למעזי התפרצות רגילים או למעזי עוד מעידות שתופעה חדשה זו ברחובנו - הפלסת יריה תוך כדי ביצוע עבירה, נעזית לדבר שבסגרה.

על כן נראה לקבוע סולט ענשים חמור יותר לכל מעזי איום ופגיעות בגוף או ברכוש, כל אימת שהעברייין נושא עמו אותה חעה נזק חם או קר.

ואלה הסעיפים שהסעיף בא לתקנם:

"עונשה של 80. כל המשתתף בהתקהלות בלתי חוקית יאסם בעוון ויהא צפוי התקהלות בלתי חוקית למאסר שנה אחת.

עונשו של 81. כל המשתתף במהומות יאסם בעוון ויהיה צפוי למאסר שנתיים משותף במהומות ימים.

כניסה בכו 96. כל הנכנס לתחום קרקע או לבנין באלימות, כדי לקנות חזקה בהם, בין שאלמות כזאת נוצרת מתוך הצימות בכות ממס כלפי אדם אחר, או מתוך הצימות באיומים, או מתוך התפרצות לתוך בית כזה, או מתוך הקהלת מספר בלתי רגיל של בני אדם, יאסם בעוון. עוון כזה קרוי כניסה בכות.

אין נפקא מינה אם יש לו לאותו האדם זכות להיכנס לתחומי הקרקע או אם אין לו זכות כזאת, אולם אדם הנכנס לקרקעות או לבתים הצידיכים לו אלא שהם מסורים לפיקוחו של שממו או טוכנו, אינו עובר עבירה של כניסה בכות.

97. כל המחזיק בפועל בקרקע מבלי שמץ זכות, וקונה בה חזקה באורה העלולה להביא לידי הפרת השלום או לידי חשש מספיק להפרת השלום כלפי אדם המורשה עפ"י החוק להחזיק בקרקע יאשם בעוון. עוון כזה קרוי תפיסה בכוח.
- תפיסה בכוח
98. כל המשתתף שלא כחוק בקטטה במקום ציבורי יאשם בעוון ויהיה צפוי למאסר שנה אחת. עוון כזה ייקרא "קטטנה במקום ציבורי".
- קטטנה במקום ציבורי
249. כל התוקף אחר שלא כחוק יאשם בעוון, ואם לא נעשתה התקיפה במסיבות שבהן קבע חוק זה עונש גדול יותר, יהא צפוי למאסר שנה אחת או לקנס של המינימום לירות, או לשני העונשין כאחד.
- תקיפה סתם
250. כל התוקף אחר וגורם לו חבלה גופנית ממש, יאשם בעוון.
- תקיפה הגורמת חבלה גופנית ממש
251. כל אדם: -
- (א) התוקף אדם אחר מתוך כוונה לבצע דבר פסע או לעצור או למנוע את תפיסתו הוא או חבישתו הוא כחוק, או את תפיסתו או חבישתו של אדם אחר בגלל איזו עבירה; או
- (ב) (בוטל).
- (ג) התוקף אדם אחר בהתאם לאיזו קנוניה או קשר בלתי חוקי על מנת להעלות את דרגת החכר, או בקשר עם איזה מלאכה, עסק או תעשייה, או בקשר עם איזה אדם המעוניין או עובד באלה; או
- (ד) התוקף, מתנגד בכוח, או מכחיל איזה אדם העסוק במלוי חוקי של איזו פעולה משפטית או עיקול, מתוך כוונה למנוע את מלוי הפעולה המשפטית או מתוך כוונה להציל רכוש שנלקח כחוק בתוקף הפעולה המשפטית או בתוקף העיקול; או
- (ה) התוקף אדם אחר בשל כל מעשה שעשה במלאו את חובתו המוטלת עליו עפ"י החוק,
- יאשם בעוון ויהא צפוי למאסר שנתיים ימים.

286. כל הנכנס לרכוש המוחזק ביד אחר כדי לבצע עבירה שנענשים עליה
 עפ"י חוק זה או עפ"י כל חוק אחר הנוהג בישראל, או מחוך כוונה
 לאיים על אדם המחזיק ברכוש זה או מחוך כוונה להעליבו או להרגיזו,
 או לאחר שנכנס לתחום הרכוש באופן-חוקי הוא נשאר שם שלא כחוק
 בהתכוונו על ידי כך לאיים על מחזיק הרכוש, להעליבו או להרגיזו,
 או בהתכוונו לבצע עברה שנענשים עליה על פי חוק זה או עפ"י
 כל חוק אחר הנוהג בישראל, יאסר בעוון ויהא צפוי למאסר שתי שנים.

הנכנס
לרכושו
של אחר
כדי לבצע
עבירה וכו'

293. כל הדורש באיומים ובכת זבר-ערך מאחר על מנת לגנבו, יאסר בפסע
 ויהא צפוי לחמש שנות מאסר."

הדורש
רכוש
באיום על
מנת לגנבו

סעיף 4

סעיף 16 לחוק כלי היריה, תש"ט-1949 קובע, בין השאר עונש על עבירות של החזקת כלי יריה או נשיאתו, וזו לשונו:

"עבירות 16. (א) העובר על הוראה מהוראות הסעיפים 2, 3 ו-4 או על תנאי או הגבלה שנקבעו ברשיון שניתן על פי אחד הסעיפים האמורים, דינו - מאסר עד חמי שנים או קנס עד שש מאות לירות או שני העונשים כאחד.

(ב) העובר על הוראה מהוראות הסעיפים 5 ו-6 או על תנאי או הגבלה שנקבעו ברשיון שניתן על פי אחד הסעיפים האמורים, דינו - מאסר עד שנה אחת או קנס עד שלוש מאות לירות או שני העונשים כאחד.

(ג) העובר על הוראה מהוראות חוק זה או על תנאי או הגבלה שנקבעו ברשיון או בתעודת הרשאה שניתנו לפי חוק זה, ועבירתו אינה עבירה לפי סעיף קטן (א) או (ב), דינו - מאסר עד חמש חדשים או קנס עד מאה וחמישים לירות או שני העונשים כאחד."

כיון שעבירות ההחזקה והנשיאה ייקבעו עתה מחדש במקודם החוק הפלילי, כמוצע בסעיף 1, אין טעם בכפילות. לכן מוצעים תיקונים טכניים המוצאים את עבירת ההחזקה של כלי יריה או נשיאתו ממסגרת חוק כלי היריה.

סעיף 5

הוראת המעבר באה לאפשר למחזיקים נשק בביתם ללא רשיון למוטרו בלי חשש שינקטו נגדם הליכים משפטיים. אולי יועיל הדבר להפחתת כלי הנשק המוחזקים בבתיים - ואפילו בחוץ לב - והעסויים לשמש מטרה לגניבה בידי עבריינים. כדי להסיר כל חשש מן המוטרי נשק מהחזיק ללא רשיון מתיר החוק את מסירתו ללא תובה להזדהות.

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם למנות את מר יצחק עירונזי לתפקיד מנהל כללי של
משרד הבטחון במקום מר ישעיהו לביאופורש מתפקידו.

תוקף המינוי החל ביום ד' באב תשל"ב (15.7.72).

ד ב ר י ה ס ב ר

להלן חוות-דעת ועדת המינויים על המועמד:-

"מינוי מנהל כללי - משרד הבטחון"

על-פי בקשת שר הבטחון החליטה ועדת המינויים, הנזכרת
בהחלטת הממשלה בדבר סדרי מינוי למשרות מסויימות
(ילקוט הפרסומים מס. 790 מיום 8.9.60), להמליץ
בפני הממשלה למנות את מר יצחק עירונזי למשרת מנהל
כללי של משרד הבטחון.

(-)	(-)	(-)
ר. מלכו	פרופ' ז. לב	יעקב ציצן
(חבר)	(חבר)	נציב שירות המדינה

ירושלים, ח' בתמוז תשל"ב
20.6.1972 "

מצורפים בזה פרטי תולדות חייו של המועמד. ...

מוגש ע"י שר הבטחון

יצחק עירובי - תולדות חיים

מר יצחק עירובי נולד בפולין בשנת 1922, עלה לארץ בשנת 1932, סיים את לימודיו היסודיים והתיכוניים (גימנסיה "הרצליה") בארץ, ואת לימודיו הגבוהים - הנדסת ייצור - באוניברסיטת "קולומביה" בניו-יורק, בה הוסמך למהנדס ייצור בשנת 1953.

עוד בגיל 15 הצטרף לשורות ה"הגנה", סיים קורסים של מפקדי כתות ומפקדי מחלקות, ומשנת 1940 במנה עם מנגנון הקבע של ה"הגנה", בתפקידי פיקוד והדרכה. המשיך שירותו היה במערכת הבטחון, קודם במשלחת הרכש בניו-יורק ואחר-כך, עם קום המדינה, במשרד הבטחון.

בשנת 1950 החל לעבוד בתעשייה הצבאית כעוזר מנהל התעשייה הצבאית.

בשנת 1957 מונה סגן מנהל התעשייה הצבאית.

מיולי 1966 כיהן בתור ממלא מקום המנהל, וכמנהל המיועד, עד למינויו כמנהל הכללי של התעשייה הצבאית ביום 15.10.1967.

מר יצחק עירובי הוא תושב תל-אביב, בשוי ואב לשלושה ילדים.

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם למנות את מר יצחק עירובי לתפקיד מנהל כללי של משרד הבטחון במקום מר ישעיהו לביאופורש מתפקידו.

תוקף המינוי החל ביום ד' באב תשל"ב (15.7.72).

ד ב ר י ה ס ב ר

להלן חוות-דעת ועדת המינויים על המועמד:-

"מינוי מנהל כללי - משרד הבטחון"

על-פי בקשת שר הבטחון החליטה ועדת המינויים, הנזכרת בהחלטת הממשלה בדבר סדרי מינוי למשרות מסויימות (ילקוט הפרסומים מס. 790 מיום 8.9.60), להמליץ בפני הממשלה למנות את מר יצחק עירובי למשרת מנהל כללי של משרד הבטחון.

(-)
ר. מלכו
(חבר)

(-)
פרופ' ז. לב
(חבר)

(-)
יעקב ניצן
נציב שירות המדינה

ירושלים, ח' בתמוז תשל"ב
20.6.1972
"

מצורפים בזה פרטי תולדות חייו של המועמד. ...

מוגש ע"י שר הבטחון

יצחק עירובי - תולדות חיים

מר יצחק עירובי נולד בפולין בשנת 1922, עלה לארץ בשנת 1932, סיים את לימודיו היסודיים והתיכוניים (גימנסיה "הרצליה") בארץ, ואת לימודיו הגבוהים - הנדסת ייצור - באוניברסיטת "קולומביה" בניו-יורק, בה הוסמך למהנדס ייצור בשנת 1953.

עוד בגיל 15 הצטרף לשורות ה"הגנה", סיים קורסים של מפקדי כתות ומפקדי מחלקות, ומשנת 1940 נמנה עם מנגנון הקבע של ה"הגנה", בתפקידי פיקוד והדרכה. המשיך שירותו היה במערכת הבטחון, קודם במשלחת הרכש בניו-יורק ואחר-כך, עם קום המדינה, במשרד הבטחון.

בשנת 1950 החל לעבוד בתעשייה הצבאית כעוזר מנהל התעשייה הצבאית.

בשנת 1957 מונה סגן מנהל התעשייה הצבאית.

מיולי 1966 כיהן בתור ממלא מקום המנהל, וכמנהל המיועד, עד למיבוי כמנהל הכללי של התעשייה הצבאית ביום 15.10.1967.

מר יצחק עירובי הוא תושב תל-אביב, נשוי ואב לשלושה ילדים.

הצעות שינויים בהצעת התקציב לשנת הכספים 1972

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם , בהמשך להחלטת הממשלה מס. 262 מיום א' בשבט תשל"ב (17.1.72), להסמין את שר האוצר להציע לוועדת הכספים של הכנסת, במסגרת דיוניה על הצעת התקציב לשנת הכספים 1972:

- א. להגדיל את ההוצאות בסך 365,000,000 ל"י למטרות המפורטות בספח המ"ב. ... 8
- ב. להגדיל את אומדן ההכנסות בסך 365,000,000 ל"י בהתאם לפרוט בספח המ"ב. ... 8

מוגש ע"י שר האוצר

בספח 373

הצעת תוספת מקציר להוצאה לשנת הכספים 1972

הצעת תקציב מתוקנת לשנת הכספים 1972	הצעת תקציב לשנת הכספים 1972	תוספת תקציב לשנת הכספים 1972	
16,385,550,000	16,020,550,000	365,000,000	ס"ה
=====	=====	=====	=====
11,901,250,000	11,678,250,000	223,000,000	חלק א הוצאה רגילה
359,300,000	342,300,000	17,000,000	חלק ב הוצאה מועברת
4,125,000,000	4,000,000,000	125,000,000	חלק ג הוצאה לתקציב פיתוח לתשלום חובות ולהוצאות מיוחדות
11,901,250,000	11,678,250,000	223,000,000	חלק א הוצאה רגילה
8,434,798,000	8,433,298,000	1,500,000	הוצאה למשרדים
935,815,000	934,315,000	1,500,000	10 משרד החינוך והתרבות
435,000,000	365,000,000	70,000,000	26 הענקות לעידוד יצור חקלאי והוזלת מחירי מצרכים ושרותים חיוניים
910,000,000	880,000,000	30,000,000	27 עידוד היצוא ופיתוח שוקי חוץ
359,503,000	238,003,000	121,500,000	28 תקציבים מיוחדים
359,300,000	342,300,000	17,000,000	חלק ב הוצאה מועברת
359,300,000	342,300,000	17,000,000	40 רשויות מקומיות
4,125,000,000	4,000,000,000	125,000,000	חלק ג ההוצאה לתקציב פיתוח לתשלום חובות ולהוצאות מיוחדות
2,125,000,000	2,000,000,000	125,000,000	ס"ה הוצאה לתכניות פיתוח
239,800,000	199,800,000	40,000,000	63 תעשייה ומלאכה
234,850,000	149,850,000	85,000,000	68 תקשורת

תוספת לאומדן ההכנסה לשנת הכספים 1972
(באלפי לירות)

אומדן הכנסה מתוקן לשנת הכספים 1972	אומדן הכנסה לשנת הכספים 1972	תוספת הכנסה לשנת הכספים 1972	הכנסה סה"כ כללי
16,385,550,000	16,020,550,000	365,000,000	
12,026,250,000	11,678,250,000	348,000,000	חלק א': הכנסה רגילה
359,300,000	342,300,000	17,000,000	חלק ב': הכנסה מועברת
4,000,000,000	4,000,000,000	-	חלק ג': הכנסה ממלוות ומחשבוני הון
12,026,250,000	11,678,250,000	348,000,000	חלק א: הכנסה רגילה
9,941,250,000	9,593,250,000	348,000,000	מסים דמי רשיונות ושירותים
60,700,000	44,000,000	16,700,000	03 מס שבת מקרקעין
265,000,000	285,000,000	(-) 20,000,000	04 מס רכוש וקרן פיצויים
2,668,550,000	2,617,550,000	51,000,000	11 מכס כללי והיטל על היבוא
1,223,600,000	1,035,500,000	188,100,000	13 מס קניה (95%)
311,000,000	275,000,000	36,000,000	14 מס בלו
(214,000,000)	(182,000,000)	(32,000,000)	(1) טבק
(37,000,000)	(33,000,000)	(4,000,000)	(2) משקאות
88,000,000	81,000,000	5,000,000	15 מס נסיעות חוץ
234,000,000	195,000,000	39,000,000	16 מס בולי הכנסה
(232,000,000)	(193,000,000)	(39,000,000)	(1) מס בולים
198,000,000	174,000,000	24,000,000	21 בול בטחון
20,000,000	35,000,000	(-) 15,000,000	22 מס יתר והפרשי שערים
220,400,000	197,200,000	23,200,000	23 דמי אגרות ורשיונות
(61,000,000)	(53,000,000)	(8,000,000)	(1) אגרות רשום מקרקעין
(57,400,000)	(52,200,000)	(5,200,000)	(2) כלי רכב (58%)
(29,000,000)	(19,000,000)	(10,000,000)	(3) נהגות
359,300,000	342,300,000	17,000,000	חלק ב: הכנסה מועברת
274,100,000	268,900,000	5,200,000	13 לרשומות המקומיות במישרין:
(20,800,000)	(18,900,000)	(1,900,000)	(1) אגרות כלי רכב (21%)
(10,300,000)	(7,000,000)	(3,300,000)	(3) מס שבת מקרקעין (1/3)
85,200,000	73,400,000	11,800,000	23 דרך המענק הכללי במשרד הפנים
(20,800,000)	(18,900,000)	(1,900,000)	(1) אגרות כלי רכב (21%)
(64,400,000)	(54,500,000)	(9,900,000)	(2) מס קניה (5%)

דברי הסבר לתוספת הוצאות להצעת התקציב לשנת הכספים 1972

תוספת ההוצאות מסתכמת ב-365 מליון ל"י. סכום זה בא לכסות הוצאות נוספות של הממשלה כלהלן:

מליוני ל"י
365.0

סה"כ תוספת תקציב
=====

א. הענקות לעידוד יצור חקלאי והוזלת מחירים
למרות העלאה ניכרת במחירים הבינלאומיים של מוצרי מזון בסיסיים הוחלט לשמור בשלב זה על מחיריהם הקיימים: עיקר תוספת התקציב המוצעת נועדה למטרה זו, לפי הפרוט דלהלן:

שמנים -	11.4	מליון ל"י
סוכר -	33.0	" "
חיטה מקומית (גידול היבול הצפוי מ-200 ל-270 אלף טון)	5.0	" "
אבקת חלב -	6.4	" "
חלב בקר -	9.2	" "
לחם -	4.0	" "
קרפיונים -	1.0	" "
	70.0	

ב. עידוד היצוא ופיתוח שווקי חוץ
בהצעת התקציב לשנת הכספים 1972 הועדו טכומים לתמיכות עקיפות לעידוד יצוא בנושאי פרסומת, מחקר שווקים, קידום מכירות, החזקת משרדים בחו"ל וכד'. הוחלט להמיר תמיכות עקיפות אלו בתמריץ ישיר של 10 אגורות לדולר. לגבי מפעלים אשר מערכת התמריצים הקודמת לא היתה יעילה מהורה שנוי זה הגדלת התמריץ ליצוא.

התוספת הדרושה מוערכת בכ-30 מליון ל"י

30.0

ג. תקציבים מיוחדים
1. משרד הבטחון - תוספת התקציב באה לכמות הפרשי הפיחות על כ-100 מליון דולר עודפי תקציב משנת 1971.

70.0 מליון ל"י.

2. משרד הבריאות - הסכום נועד להגדלת התמיכה בקופות החולים עקב ההתיקרויות שחלו ואי העלאת מסי קופות החולים -

30.0 מליון ל"י

3. התיקרות שכר - הסכום מיועד לתוספת שכר שניתנו לאקדמאים בצורת תשלומי ספרות מקצועית עבור שנתיים (1970-71) -

21.5 מליון ל"י

121.5

ד. משרד החינוך

התוספת מיועדת להגדלת ההקצבה לתנועות נוער, נוער עובד ועוד פעולות ספוח בהתנדבות.

1.5

ה. תעשייה ומלאכה

זרם ההשקעות בתעשייה מחייב הגדלת המקורות של הבנק לפיתוח התעשייה 40.0

ו. תקשורת

א. סכום של 50 מליון ל"י בא במקום הכנסה מיועדת מאשראי חו"ל לזמן קצר ובינוני לפי הפירוט בהצעת התקציב.

ב. סכום ברוטו של 35 מליון ל"י בא לאפשר עמידה בתוכנית העבודה שנקבעה להתקנת 50,000 מלפונים בשנת הכספים 1972 85.0

ז. הוצאה מועברת

התוספת בתחזית ההכנסות ממס קניה, מס שבח ואגרות כלי-רכב מחייבת הגדלת הסעיף הוצאה מועברת בהתאם לאמור בחוק התקציב 17.0

דברי הסבר לתוספת באומדן ההכנסות ממסים ותשלומי חובה בשנת הכספים 1972

א. כללי

מנתונים חלקיים על התפתחות המשק בראשית שנת 1972 מסתבר כי נמשך הקצב המהיר של הפעילות הכלכלית (כפי שהיה בשנת 1972) ויחד עם זאת חלה האצה ניכרת בגידול הצריכה הפרטית. האצה זו היתה במידת מה בלתי צפויה. בשלב זה נראה שקיימים כמה גורמים אשר היו עשויים להשפיע על השנוי המהיר בהיקף הצריכה. הגורמים העיקריים הם שניים:

1. קיים פגור מסויים בתהליך התאמת רמת הצריכה לרמת ההכנסות. הגידול הרב בהכנסות במשך 1971 מוצא את בטויו המלא (בתחום הצריכה) רק מסוף 1971 ובמשך 1972.

2. בראשית שנת 1972 חל גידול נוסף בנזילות במשק זאת עקב המשך הגידול באמצעי התשלום. מראשית 1972 ועד סוף מאי עלוה כמות אמצעי התשלום במשק בשעור של כ-13%.

לוח מס' (1) להלן מביא מספר אינדיקטורים להצגת העליה ברמת הצריכה הפרטית בראשית 1972.

לוח מס' 1: אינדיקטורים שונים להזזת קצב גידול הצריכה הפרטית
(שעורי שנוי לעומת אותה תקופה ב-1971)

37.3%	יבוא חב מכס של מכוניות נוסעים (פברואר - אפריל)
37.9%	שווק מקורים ביתיים (ינואר - מרץ)
72.9%	שווק מזגני אויר (ינואר - מרץ)
28.9%	פדיון חנויות מזון (מסחר מאורגן) (אוקטובר - דצמבר)
75.1%	ההצהרה על עסקות במגרשים במס שבה (ינואר - מרץ)

ב. ההכנסות ממסים בשנת הכספים 1972

הגידול המואץ בצריכה הפרטית (יחסית לרמתה בשנת 1971) משפיע באופן ברלט על ההכנסות ממסים. על פי נתוני הגביות בחודשים אפריל - מאי אנו מעריכים שההכנסות ממסים ותשלומי חובה יעברו את האומדן המקורי ב-365 מליון ל"י. תוספת זו תחבטא, לפי דעתנו, רובה ככולה במסים העקיפים (כאמור עקב העליה המהירה בתצרוכה).

להלן פירוט ההסבר לשנויים הצפויים בהכנסות ממסים שונים:

1. מס רכוש:

השנה חל עכוב-מה במשלוח ההודעות לנישומים על גובה המס המגיע מהם. עכוב זה נובע מההכנות הכרוכות בבצוע הרפורמה במוצעת במס הרכוש על דירות מגורים. כתוצאה מכך צפויה דחיה של הכנסות משנת הכספים הנוכחית לשנה שאחריה (כאשר יודבק פגור זמני זה).

2. מס שבה:

העליה הרבה בפעילות בשוק המקרקעין בסוף 1971 הביאה בעקבותיה לעליה מהירה בהכנסות כבר בסוף שנת הכספים הקודמת, כתוצאה מכך היתה רמת ההכנסות בפועל בשנת 1971 גבוהה מהאומדנים שלנו והסתכמה ב-56 מליון ל"י. במשך 1972 צפוי גידול נוסף של 15 מליון ל"י (שהם כ-27%) בהכנסות ממס - שבת עקב המשך הפעילות הנרחבת בשוק המקרקעין.

3. מכס והיטל על היבוא:

בסעיף זה צפוי גידול של 51 מליון ל"י מעל לאומדן המקורי. הגידול הצפוי כאן נמוך יותר מהגידול הצפוי בסעיפים אחרים שכן הגידול בצריכה משתקף בעיקר בהגדלת הקניות של מוצרים ושרותים בהם גבוה מרכיב מסוי עקיף אחר (בעיקר מס-קניה ובלו טבק).

4. מס קניה:

כאמור מתבטא הגידול בצריכה הפרטית בעיקר בעליית הרכישות של מוצרים בני-קיימא (ראה לוח 1 לעיל). הדבר מוצא בטויר גם בעליה ניכרת בהכנסות ממס-קניה הן מיבוא והן מייצור מקומי. בחודשים אפריל - מאי גדלו ההכנסות ממס-קניה מיבוא ב-46% לעומת אפריל - מאי 1971. בסעיף מס קניה מייצור מקומי היה הגידול ב-42%.

5. בלו טבק:

התוספת לאומדן ההכנסות מסעיף זה מוסברת בעיקרה ע"י מעבר מוגבר מסיגריות זולות (בהן מרכיב המס נמוך) לסיגריות יקרות יותר (בהן מרכיב המס גבוה).

6. בלו משקאות:

גם בסעיף זה מסתמנת עליה רבה בהכנסות, המוסברת בעיקרה ע"י מעבר למשקאות יקרים (בהם מרכיב המס גבוה יותר). בשלושת החודשים מרץ - מאי גדלו ההכנסות מסעיף זה בשעור של 22% לעומת התקופה המקבילה ב-1971. לפיכך הוגדל האומדן המקורי ב-4 מליון ל"י.

7. מס נסיעות הורץ:

על סמך הגידול המסתמן באריכה הפרטית אנו צופים גידול מהיר יותר במספר הישראליות היוצאים לחו"ל ולפיכך הוגדל אומדן ההכנסות מסעיף זה ב-5 מליון ל"י.

8. מס בולים:

ההתרחבות המואצת בפעילות הכלכלית מתבטאת גם בעליה ניכרת בהכנסות ממס זה. בחודשים אפריל - מאי היתה הגביה של מס בולים גבוהה ב-44% לעומת אפריל - מאי 1971.

9. בול בטחון:

בול בטחון מוטל על מספר שרתיים. עיקר החוספת תהיה בסעיפים "שיחות טלפון" ובול בטחון על רכב שהם רגשיים יותר לשנויים בהכנסה.

10. מס יתר על המלאי ועל הפרשי שערים:

מס מיוחד זה הוטל לאחר שנוי שער המטבע באוגוסט 1971. לאור רמת הגבירות הנמוכה בחודשים האחרונים לא נראה שימוש כל האומדן המקורי. האומדן תוקן, איפוא, ל-20 מליון ל"י.

11. רשיונות ואגרות כלי רכב:

גם כאן מוטבר הגידול הנוסף בעליה המהירה באריכה הפרטית מאז ראשית השנה.

12. רשיונות נהיגה:

אומדן ההכנסות מסעיף זה הוגדל עקב הגידול באריכה ועקב המעבר הצפוי לרשיונות דו-שנתיים החל מחודש יולי הקרוב.

13. אגרות רשום מקרקעין:

החוספת בסעיף זה מוסברת ע"י ההתרחבות המואצת בשוק המקרקעין בסוף שנת 1971 ובראשית שנת 1972.

הצעות שינויים בהצעת התקציב לשנת הכספים 1972

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטת הממשלה מס. 262 מיום א' בשבט תשל"ב (17.1.72), להסמין את שר האוצר להציע לועדת הכספים של הכנסת, במסגרת דיוניה על הצעת התקציב לשנת הכספים 1972:

א. להגדיל את ההוצאות בסך 365,000,000 ל"י למטרות המפורטות בנספח המ"ב. ...

ב. להגדיל את אומדן ההכנסות בסך 365,000,000 ל"י בהתאם לפרוט בנספח המ"ב. ...

מוגש ע"י שר האוצר

נספח 373

הצעת תוספת מקציב להוצאה לשנת הכספים 1972

הצעת תקציב מתוקנת לשנת הכספים 1972 ל"י	הצעת תקציב לשנת הכספים 1972 ל"י	תוספת תקציב לשנת הכספים 1972 ל"י	
16,385,550,000	16,020,550,000	365,000,000	ס"ה =====
11,901,250,000	11,678,250,000	223,000,000	חלק א הוצאה רגילה
359,300,000	342,300,000	17,000,000	חלק ב הוצאה מועברת
4,125,000,000	4,000,000,000	125,000,000	חלק ג הוצאה לתקציב פיתוח לתשלום חובות ולהוצאות מיוחדות
11,901,250,000	11,678,250,000	223,000,000	חלק א הוצאה רגילה
8,434,798,000	8,433,298,000	1,500,000	הוצאה למשרדים
935,815,000	934,315,000	1,500,000	10 משרד החינוך והתרבות
435,000,000	365,000,000	70,000,000	26 הענקות לעידוד יצור חקלאי והוזלת מחירי מצרכים ושרותים חיוניים
910,000,000	880,000,000	30,000,000	27 עידוד היצוא ופיתוח שווקי חוץ
359,503,000	238,003,000	121,500,000	28 תקציבים מיוחדים
359,300,000	342,300,000	17,000,000	חלק ב הוצאה מועברת
359,300,000	342,300,000	17,000,000	40 רשויות מקומיות
4,125,000,000	4,000,000,000	125,000,000	חלק ג ההוצאה לתקציב פיתוח לתשלום חובות ולהוצאות מיוחדות
2,125,000,000	2,000,000,000	125,000,000	ס"ה הוצאה לתכניות פיתוח
239,800,000	199,800,000	40,000,000	63 תעשייה ומלאכה
234,850,000	149,850,000	85,000,000	68 תקשורת

חוספת לאומדן ההכנסה לשנת הכספים 1972
(באלפי לירות)

אומדן הכנסה מתוקן לשנת הכספים 1972	אומדן הכנסה לשנת הכספים 1972	חוספת הכנסה לשנת הכספים 1972	ה כ נ ס ה סה"כ כללי
16,385,550,000	16,020,550,000	365,000,000	חלק א': הכנסה רגילה
12,026,250,000	11,678,250,000	348,000,000	חלק ב': הכנסה מועברת
359,300,000	342,300,000	17,000,000	חלק ג': הכנסה ממלוות ומחשבוני הון
4,000,000,000	4,000,000,000	-	חלק א: הכנסה רגילה
12,026,250,000	11,678,250,000	348,000,000	מסים דמי רשיונות ושירותים
9,941,250,000	9,593,250,000	348,000,000	03 מס שבת מקרקעין
60,700,000	44,000,000	16,700,000	04 מס רכוש וקרן פיצויים
265,000,000	285,000,000	(-) 20,000,000	11 מכס כללי והיטל על היבוא
2,668,550,000	2,617,550,000	51,000,000	13 מס קניה (95%)
1,223,600,000	1,035,500,000	188,100,000	14 מס בלו
311,000,000	275,000,000	36,000,000	(1) טבק
(214,000,000)	(182,000,000)	(32,000,000)	(2) משקאות
(37,000,000)	(33,000,000)	(4,000,000)	15 מס נסיעות חוץ
88,000,000	81,000,000	5,000,000	16 מס בולי הכנסה
234,000,000	195,000,000	39,000,000	(1) מס בולים
(232,000,000)	(193,000,000)	(39,000,000)	21 בול בטחון
198,000,000	174,000,000	24,000,000	22 מס יתר והפרשי שערים
20,000,000	35,000,000	(-) 15,000,000	23 דמי אגרות ורשיונות
220,400,000	197,200,000	23,200,000	(1) אגרות רשום מקרקעין
(61,000,000)	(53,000,000)	(8,000,000)	(2) כלי רכב (58%)
(57,400,000)	(52,200,000)	(5,200,000)	(3) נהגות
(29,000,000)	(19,000,000)	(10,000,000)	חלק ב: הכנסה מועברת
359,300,000	342,300,000	17,000,000	13 לרשויות המקומיות במישרין:
274,100,000	268,900,000	5,200,000	(1) אגרות כלי רכב (21%)
(20,800,000)	(18,900,000)	(1,900,000)	(3) מס שבת מקרקעין (1/3)
(10,300,000)	(7,000,000)	(3,300,000)	23 דרך המענק הכללי במשרד הפנים
85,200,000	73,400,000	11,800,000	(1) אגרות כלי רכב (21%)
(20,800,000)	(18,900,000)	(1,900,000)	(2) מס קניה (5%)
(64,400,000)	(54,500,000)	(9,900,000)	

דברי הסבר לתוספת הוצאות להצעת התקציב לשנת הכספים 1972

תוספת ההוצאות מסתכמת ב-365 מליון ל"י. סכום זה בא לכסות הוצאות נוספות של הממשלה כלהלן:

מליוני ל"י

365.0

סה"כ תוספת תקציב

א. הענקות לעידוד יצור חקלאי והוזלת מחירים
למרות העלאה ניכרת במחירים הביגלאומיים של מוצרי מזון בסיסיים הוחלט לשמור בשלב זה על מחיריהם הקיימים. עיקר תוספת התקציב המוצעת נועדה למטרה זו, לפי הפרוט דלהלן:

שמנים -	11.4	מליון ל"י
סוכר -	33.0	" "
חיטה מקומית (גידול היבול הצפוי מ-200 ל-270 אלף טון)	5.0	" "
אבקת חלב -	6.4	" "
חלב בקר -	9.2	" "
לחם -	4.0	" "
קרפיונים -	1.0	" "
	70.0	

ב. עידוד היצוא ופיתוח שווקי חוץ
בהצעת התקציב לשנת הכספים 1972 הועדו טכומים לתמיכות עקיפות לעידוד יצוא בנושאי פרסומת, מחקר שווקים, קידום מכירות, החזקת משרדים בחו"ל וכד'. הוחלט להמיר תמיכות עקיפות אלו בתמריץ ישיר של 10 אגורות לדולר. לגבי מפעלים אשר מערכת התמריצים הקודמת לא היתה יעילה מהווה שבוי זה הגדלת התמריץ ליצוא.

התוספת הדרושה מוערכת בכ-30 מליון ל"י

30.0

ג. תקציבים מיוחדים
1. משרד הבטחון - תוספת התקציב באה לכמות הפרשי הפיחות על כ-100 מליון דולר עודפי תקציב משנת 1971.

70.0 מליון ל"י.

2. משרד הבריאות - הסכום נועד להגדלת התמיכה בקופות החולים עקב ההתיקרויות שחלו ואי העלאת מסי קופות החולים -

30.0 מליון ל"י

3. התיקרות שכר - הסכום מיועד לתוספת שכר שניתנו לאקדמאים בצורת תשלומי ספרות מקצועית עבור שנתיים (1970-71) -

21.5 מליון ל"י

121.5

ד. משרד החינוך

התוספת מיועדת להגדלת ההקצבה לתנועות נוער, נוער עובד ועוד פעולות טפוח בהתנדבות.

1.5

ה. תעשייה ומלאכה

40.0 זרם ההשקעות בתעשייה מחייב הגדלת המקורות של הבנק לפיתוח התעשייה

ו. תקשורת

א. סכום של 50 מליון ל"י בא במקום הכנסה מיועדת מאשראי חו"ל
לזמן קצר ובינוני לפי הפירוט בהצעת התקציב.

85.0 ב. סכום בוסף של 35 מליון ל"י בא לאפשר עמידה בתוכנית העבודה
שנקבעה להתקנת 50,000 טלפונים בשנת הכספים 1972

ז. הוצאה מועברת

17.0 התוספת בתחזית ההכנסות ממס קניה, מס שבח ואגרות כלי-רכב מחייבת
הגדלת הסעיף הוצאה מועברת בהתאם לאמור בחוק התקציב

דברי הסבר לתוספת באומדן ההכנסות ממסים ותשלומי חובה בשנת הכספים 1972

א. כללי

מנתונים חלקיים על התפתחות המשק בראשית שנת 1972 מסתבר כי נמשך הקצב המהיר של הפעילות הכלכלית (כפי שהיה בשנת 1972) ויחד עם זאת חלה האצה ניכרת בגידול הצריכה הפרטית. האצה זו היתה במידת מה בלתי צפויה. בשלב זה נראה שקיימים כמה גורמים אשר היו עשויים להשפיע על השנוי המהיר בהיקף הצריכה. הגורמים העיקריים הם שניים:

1. קיים פגור מסויים בתהליך התאמת רמת הצריכה לרמת ההכנסות. הגידול הרב בהכנסות במשך 1971 מוצא את בטויו המלא (בתחום הצריכה) רק מסוף 1971 ובמשך 1972.

2. בראשית שנת 1972 חל גידול נוסף בנזילות במשק זאת עקב המשך הגידול באמצעי התשלום. מראשית 1972 ועד סוף מאי עלתה כמות אמצעי התשלום במשק בשעור של כ-13%.

לוח מס' (1) להלן מביא מספר אינדיקטורים להצגת העליה ברמת הצריכה הפרטית בראשית 1972.

לוח מס' 1: אינדיקטורים שונים להערכת קצב גידול הצריכה הפרטית
(שעורי שנוי לעומת אותה תקופה ב-1971)

37.3%	יבוא חב מכס של מכוניות נוסעים (פברואר - אפריל)
37.9%	שווק מקררים ביתיים (ינואר - מרץ)
72.9%	שווק מזגני אויר (ינואר - מרץ)
28.9%	פדיון חנויות מזון (מסחר מאורגן) (אוקטובר - דצמבר)
75.1%	ההצהרה על עסקות במגרשים במס שבה (ינואר - מרץ)

ב. ההכנסות ממסים בשנת הכספים 1972

הגידול המואץ בצריכה הפרטית (יחסית לרמתה בשנת 1971) משפיע באופן בולט על ההכנסות ממסים. על פי נתוני הגביות בחוזשים אפריל - מאי אנו מעריכים שההכנסות ממסים ותשלומי חובה יעברו את האומדן המקורי ב-365 מליון ל"י. תוספת זו תחבטא, לפי דעתנו, רובה ככולה במסים העקיפים (כאמור עקב העליה המהירה בתצרוכת).

להלן פירוט ההסבר לשנויים הצפויים בהכנסות ממסיט שונים:

1. מס רכוש:

השנה חל עכוב-מה במשלוח ההודעות לנישומים על גובה המס המגיע מהם. עכוב זה נובע מההכנות הכרוכות בבצוע הרפורמה במוצעת במס הרכוש על דירות מגורים. כתוצאה מכך צפויה דחיה של הכנסות משנת הכספים הנוכחית לשנה שאחריה (כאשר יודבק פגור זמני זה).

2. מס שבת:

העליה הרבה בפעילות בשוק המקרקעין בסוף 1971 הביאה בעקבותיה לעליה מהירה בהכנסות כבר בסוף שנת הכספים הקודמת, כתוצאה מכך היתה רמת ההכנסות בפועל בשנת 1971 גבוהה מהאומדנים שלנו והסתכמה ב-56 מליון ל"י. במשך 1972 צפוי גידול נוסף של 15 מליון ל"י (שהם כ-27%) בהכנסות ממס - שבח עקב המשך הפעילות הנרחבת בשוק המקרקעין.

3. מכס והיטל על היבוא:

בסעיף זה צפוי גידול של 51 מליון ל"י מעל לאומדן המקורי. הגידול הצפוי כאן נמוך יותר מהגידול הצפוי בסעיפים אחרים שכן הגידול בצריכה משתקף בעיקר בהגדלת הקניות של מוצרים ושרותים בהם גבוה מרכיב מסוי עקיף אחר (בעיקר מס-קניה ובלו טבק).

4. מס קניה:

כאמור מתבטא הגידול בצריכה הפרטית בעיקר בעליית הרכישות של מוצרים בני-קיימא (ראה לוח 1 לעיל). הדבר מוצא בטויו גט בעליה ניכרת בהכנסות ממס-קניה הן מיבוא והן מייצור מקומי. בחודשים אפריל - מאי גדלר ההכנסות ממס-קניה מיבוא ב-46% לעומת אפריל - מאי 1971. בסעיף מס קנזה מייצור מקומי היה הגידול ב-42%.

5. בלו טבק:

התוספת לאומדן ההכנסות מסעיף זה מוטבת בעיקרה ע"י מעבר מוגבר מסיגריות זולות (בהן מרכיב המס נמוך) לסיגריות יקרות יותר (בהן מרכיב המס גבוה).

6. בלר משקאות:

גם בסעיף זה מסתמנת עליה ריבה בהכנסות, המוסברת בעיקרה ע"י מעבר למשקאות יקרים (בהם מרכיב המט גבוה יותר). בשלושת החודשים מרץ - מאי גדלו ההכנסות מסעיף זה בשעור של 22% לעומת התקופה המקבילה ב-1971. לפיכך הוגדל האומדן המקורי ב-4 מליון ל"י.

7. מט נסיעות וזרז:

על סמך הגידול המסתמן באריכה הפרטית אנו צופים גידול מהיר יותר במספר הישראליות היוצאים לחו"ל ולפיכך הוגדל אומדן ההכנסות מסעיף זה ב-5 מליון ל"י.

8. מט בולים:

ההתרחבות המואצת בפעילות הכלכלית מתבטאת גם בעליה ניכרת בהכנסות ממט זה. בחודשים אפריל - מאי היתה הגביה של מט בולים גבוהה ב-44% לעומת אפריל - מאי 1971.

9. בול בטחון:

בול בטחון מוטל על מספר שרותים. עיקר החוספת תהיה בסעיפים "שיחות טלפון" ובול בטחון על רכב שהם רגילים יותר לשנתיים בהכנסה.

10. מט יתר על המלאי ועל הפרשי שערים:

מט מיוחד זה הוטל לאחר שנוי שער המטבע באוגוסט 1971. לאור רמת הגביות הנמוכה בחודשים האחרונים לא נראה שימוש כל האומדן המקורי. האומדן תוקן, איפוא, ל-20 מליון ל"י.

11. רשיונות ואגרות כלי רכב:

גם כאן מוטבר הגידול הנוסף בעליה המהירה באריכה הפרטית מאז ראשית השנה.

12. רשיונות נהיגה:

אומדן ההכנסות מסעיף זה הוגדל עקב הגידול באריכה ועקב המעבר הצפוי לרשיונות דו-שנתיים החל מחודש יולי הקרוב.

13. אגרות רשום מקרקעין:

החוספת בסעיף זה מוסברת ע"י ההתרחבות המואצת בשוק המקרקעין בסוף שנת 1971 ובראשית שנת 1972.

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י מ , בהתאם לסעיפים 33(ב) ו-40(א)(5) לחוק יסוד:
הממשלה, להעביר את שטחי הפעולה של מחלקת המודעות והפרסום הממשלתית
ממשרד ראש הממשלה למשרד האוצר, ולהודיע על-כך לכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

מחלקת המודעות והפרסום הממשלתית צועדה לבצע את הפרסומים של
משרדי הממשלה ושל מוסדות ותאגידים ממשלתיים בדרך המקובלת על-ידי
משרדי הפרסום הפרטיים בארץ.

השירותים של המחלקה ניתנים על בסיס עסקי, אם כי בהנחה זיכרת
ובחסכון רב.

בשים לב לאופי עבודתה ומטרתה, הומלץ על-ידי ועדות ביזמשרדיות
שונות להעביר את המחלקה למשרד האוצר. משרד האוצר הסכים להעברה ועשה
את ההכנות הדרושות לקבלתה.

לפי סעיף 33(ב) לחוק יסוד: הממשלה, רשאית הממשלה להעביר שטחי
פעולה ממשרד למשרד ולפי סעיף 40(א)(5) לאותו חוק - עליה להודיע על-כך
לכנסת. הצעה זו מוגשת איפוא לשם ביצוע הוראות אלה ולהעביר את שטחי
הפעולה של המחלקה למשרד האוצר.

מוגש ע"י ראש הממשלה

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם , בהתאם לסעיפים 33(ב) ו-40(א)(5) לחוק יסוד:
הממשלה, להעביר את שטחי הפעולה של מחלקת המודעות והפרסום הממשלתית
ממשרד ראש הממשלה למשרד האוצר, ולהודיע על-כך לכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

מחלקת המודעות והפרסום הממשלתית בועדה לבצע את הפרסומים של
משרדי הממשלה ושל מוסדות ותאגידים ממשלתיים בדרך המקובלת על-ידי
משרדי הפרסום הפרטיים בארץ.

השירותים של המחלקה ניתנים על בסיס עסקי, אם כי בהנחה זיכרת
ובחסכון רב.

בשים לב לאופי עבודתה ומטרתה, הומלץ על-ידי ועדות ביזמשרדיות
שונות להעביר את המחלקה למשרד האוצר. משרד האוצר הסכים להעברה ועשה
את ההכנות הדרושות לקבלתה.

לפי סעיף 33(ב) לחוק יסוד: הממשלה, רשאית הממשלה להעביר שטחי
פעולה ממשרד למשרד ולפי סעיף 40(א)(5) לאותו חוק - עליה להודיע על-כך
לכנסת. הצעה זו מוגשת איפוא לשם ביצוע הוראות אלה ולהעביר את שטחי
הפעולה של המחלקה למשרד האוצר.

מוגש ע"י ראש הממשלה

המועצה להשכלה גבוהה - וועדת הקצבות לאוניברסיטאות

1. חוק המועצה להשכלה גבוהה תשי"ח-1958 קובע שהמועצה היא:
"המוסד הממלכתי לענייני השכלה גבוהה במדינה".
2. החוק נתן בידי המועצה שלוש סמכויות:
(א) להכיר במוסד מוסד מוכר להשכלה גבוהה ולהסמיכו להעניק תארים אקדמיים.
ההכרה טעונה אישור הממשלה.
(ב) להציע הצעות לפיתוח ההשכלה הגבוהה וקידום המחקר המדעי ובדבר הקמתם של מוסדות להשכלה גבוהה נוספים.
(ג) להציע הצעות בדבר השתתפות המדינה בתקציבי המוסדות המוכרים.
המועצה לא ניצלה עד כה אלא את הסמכות הראשונה.
3. הפירצה בחוק - לא נקבע מי מאשר פתיחת מוסד אקדמי.
תיקון מס' 3 לחוק שאושר ע"י הכנסת וקיבל תוקף ביום 28 בינואר 1972 בא, בין השאר, לסתום פירצה זו.
התיקון קובע שלא יפתח אדם ולא יקיים מוסד אקדמי אלא אם כן קבל היתר מהמועצה להשכלה גבוהה. מתן ההיתר טעון אישור הממשלה.
חובת קבלת היתר חלה גם על פתיחת שלוחות, סניפים וכיוצא באלה.
4. ועדה בראשותה של פרופ' רחל שלון ושחבריה הם: פרופ' יוסף בן-דוד מהאוניברסיטה העברית, פרופ' איתן ברגלס מאוניברסיטת תל-אביב, מר עמירם סיון מהאוצר ומר שמואל בנדור ממשד החנוך והתרבות, מונתה ע"י שר החנוך והתרבות, לפי החלטת המועצה להשכלה גבוהה, להציע עקרונות להקצבת כספים לאוניברסיטאות.
הועדה ממליצה בדו"ח הביניים שלה, בין השאר, להקים ועדת הקצבות לאוניברסיטאות.
תפקידי הועדה:
(א) להציע את התקציב הרגיל ותקציב הפיתוח הכוללים להשכלה גבוהה;
(ב) לחלק בין המוסדות, לפי עקרונות מסוימים, את התקציב הרגיל ותקציב הפיתוח הכוללים והמאושרים;

(ג) לתכנון פיתוחה של ההשכלה הגבוהה בתאום עם המועצה להשכלה גבוהה;
(ד) לעשות למען יעול המוסדות והתאום ביניהם כדי למנוע כפילות מיותרת ולהביא לידי חסכון;

(ה) לעקוב באורח שוטף אחרי ניצול התקציבים כדי למנוע גרעונות או חריגות.

ההמלצה להקים ועדת הקצבות לאוניברסיטאות כבר אושרה עקרונית ע"י המועצה להשכלה גבוהה.

המועצה עומדת לסיים את הדיון בהמלצות המפורטות של הועדה.

המועצה להשכלה גבוהה - וועדת הקצבות לאוניברסיטאות

1. חוק המועצה להשכלה גבוהה תשי"ח-1958 קובע שהמועצה היא:
"המוסד הממלכתי לענייני השכלה גבוהה במדינה".
2. החוק נתן בידי המועצה שלוש סמכויות:
(א) להכיר במוסד מוסד מוכר להשכלה גבוהה ולהסמיכו להעניק תארים אקדמיים.
ההכרה טעונה אישור הממשלה.
(ב) להציע הצעות לפיתוח ההשכלה הגבוהה וקידום המחקר המדעי ובדבר הקמתם של מוסדות להשכלה גבוהה נוספים.
(ג) להציע הצעות בדבר השתתפות המדינה בתקציבי המוסדות המוכרים.
המועצה לא ניצלה עד כה אלא את הסמכות הראשונה.
3. הפירצה בחוק - לא נקבע מי מאשר פתיחת מוסד אקדמי.
תיקון מס' 3 לחוק שאושר ע"י הכנסת וקיבל חוקף ביום 28 בינואר 1972 בא, בין השאר, לסתום פירצה זו.
התיקון קובע שלא יפתח אדם ולא יקיים מוסד אקדמי אלא אם כן קבל היתר מהמועצה להשכלה גבוהה. מתן ההיתר טעון אישור הממשלה.
חובת קבלת היתר חלה גם על פתיחת שלוחות, סניפים וכיוצא באלה.
4. ועדה בראשותה של פרופ' רחל שלון ושחבריה הם: פרופ' יוסף בן-דוד מהאוניברסיטה העברית, פרופ' איתן ברגלס מאוניברסיטת תל-אביב, מר עמירם סיון מהאוצר ומר שמואל בנדור ממשרד החנוך והתרבות, מונתה ע"י שר החנוך והתרבות, לפי החלטת המועצה להשכלה גבוהה, להציע עקרונות להקצבת כספים לאוניברסיטאות.
הועדה ממליצה בדו"ח הביניים שלה, בין השאר, להקים ועדת הקצבות לאוניברסיטאות.
תפקידי הועדה:
(א) להציע את התקציב הרגיל ותקציב הפיתוח הכוללים להשכלה גבוהה;
(ב) לחלק בין המוסדות, לפי עקרונות מסוימים, את התקציב הרגיל ותקציב הפיתוח הכוללים והמאושרים;

1

- (ג) לתכנן פיתוחה של ההשכלה הגבוהה בתאום עם המועצה להשכלה גבוהה;
- (ד) לעשות למען יעול המוסדות והתאום ביניהם כדי למנוע כפילות מיותרת ולהביא לידי חסכון;

- (ה) לעקוב באורח שוטף אחרי ניצול התקציבים כדי למנוע גרעונות או חריגות.

ההמלצה להקים ועדת הקצבות לאוניברסיטאות כבר אושרה עקרונית ע"י המועצה להשכלה גבוהה.

המועצה עומדת לסיים את הדיון בהמלצות המפורטות של הועדה.

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ה ל י ט י ם לאשר את הסיכומים כדלהלן שנתקבלו בפגישתו של שר החינוך-
והתרבות עם ועדת ראשי המוסדות להשכלה גבוהה:

1. (א) האוניברסיטאות תפעלנה לפי תקציבים מאוזנים ומאושרים לאחר שיבוררו בחברי הצאמנים ויוסכמו על-ידי הממשלה והסוכנות היהודית.
 2. ייחתמו הסכמי-עבודה ארציים ואחידים בין כלל המוסדות להשכלה גבוהה כגוף אחד לבין נציגי הסגל האקדמי וציבור העובדים באוניברסיטאות. נציגי הסוכנות היהודית, משרד החינוך-והתרבות ומשרד האוצר ישותפו במשא-ומתן כמקובל בתחומים אחרים.
 3. ועדת ראשי המוסדות להשכלה גבוהה תהיה הכתובת לשיחות עם נציגי הסטודנטים על בעיות שכר הלימוד. נציגי משרדי החינוך-והתרבות, האוצר והסוכנות היהודית ישותפו בשיחות אלה.
 4. המוסדות להשכלה גבוהה יקיימו תכנית חסכון משמעותית מתואמת עם הממשלה והסוכנות היהודית.
 5. ועדה משותפת לממשלה, לסוכנות היהודית ולוועדת ראשי המוסדות להשכלה גבוהה תקבע סדרים אפקטיביים להבטחת פיקוח על הוצאת כספי התקציב למניעת חריגות והתהוות גרעונות. מטעם הממשלה ישתתפו בוועדה זו נציגי משרדי החינוך-והתרבות והאוצר.
- (ב) שר החינוך-והתרבות יודיע למועצה להשכלה גבוהה כי עד סוף שנת תשל"ג לא תאושר הקמתם של אוניברסיטאות חדשות, בתי-ספר אקדמיים, פקולטות ויחידות אקדמיות בעלות משמעות כספית.
- (ג) הממשלה רושמת לפניה כי שר החינוך-והתרבות ימשיך במגעיו עם ועדת ראשי המוסדות להשכלה גבוהה בדבר הבהלת מרכז לרישום ארצי של סטודנטים המבקשים להתקבל ללימודים באוניברסיטה, תוך התחשבות בסדר העדיפויות של המוסדות בהם רוצים הם ללמוד. כן תיבחנה אפשרויות התאמת התנאים לקבלת מלגות במוסדות השונים.
- (ד) הממשלה רושמת לפניה את הודעת שר החינוך-והתרבות בישיבת הממשלה ביום כ"ה בסיון תשל"ב (4.6.72), בדבר התוספת לתקציב מוסדות ההשכלה הגבוהה ומטילה על ועדת השרים לענייני כלכלה לקבוע את מקורות מימونها.

מוגש ע"י סגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות

ה צ ע ה ל ה ח ל ש ה

מ ה ל י ט י ם לאשר את הסיכומים כדלהלן שנתקבלו בפגישתו של שר החינוך-
והתרבות עם ועדת ראשי המוסדות להשכלה גבוהה:

1. (א) האוניברסיטאות תפעלנה לפי תקציבים מאוזנים ומאושרים לאחר שיבוררו
בחברי הזאמנים ויוסכמו על-ידי הממשלה והסוכנות היהודית.
 2. ייחתמו הסכמי-עבודה ארציים ואחידים בין כלל המוסדות להשכלה גבוהה
כגוף אחד לבין נציגי הסגל האקדמי וציבור העובדים באוניברסיטאות.
נציגי הסוכנות היהודית, משרד החינוך-והתרבות ומשרד האוצר ישתפו
במשא-ומתן כמקובל בתחומים אחרים.
 3. ועדת ראשי המוסדות להשכלה גבוהה תהיה הכתובת לשיחות עם נציגי
הסטודנטים על בעיות שכר הלימוד. נציגי משרדי החינוך-והתרבות, האוצר
והסוכנות היהודית ישתפו בשיחות אלה.
 4. המוסדות להשכלה גבוהה יקיימו תכנית חסכון משמעותית מתואמת עם הממשלה
והסוכנות היהודית.
 5. ועדה משותפת לממשלה, לסוכנות היהודית ולוועדת ראשי המוסדות להשכלה
גבוהה תקבע סדרים אפקטיביים להבטחת פיקוח על הוצאת כספי התקציב
למניעת חריגות והתהוות גרעונות. מטעם הממשלה ישתתפו בוועדה זו
נציגי משרדי החינוך-והתרבות והאוצר.
- (ב) שר החינוך-והתרבות יודיע למועצה להשכלה גבוהה כי עד סוף שנת תשל"ג לא
תאושר הקמתם של אוניברסיטאות חדשות, בתי-ספר אקדמיים, פקולטות ויחידות
אקדמיות בעלות משמעות כספית.
- (ג) הממשלה רושמת לפניה כי שר החינוך-והתרבות ימשיך במגעיו עם ועדת ראשי
המוסדות להשכלה גבוהה בדבר הנהלת מרכז לרישום ארצי של סטודנטים המבקשים
להתקבל ללימודים באוניברסיטה, תוך התחשבות בסדר העדיפויות של המוסדות
בהם רוצים הם ללמוד. כן תיבחנה אפשרויות התאמת התנאים לקבלת מלגות
במוסדות השונים.
- (ד) הממשלה רושמת לפניה את הודעת שר החינוך-והתרבות בישיבת הממשלה ביום
כ"ג בסיון תשל"ב (4.6.72), בדבר התוספת לתקציב מוסדות ההשכלה הגבוהה
ומטילה על ועדת השרים לענייני כלכלה לקבוע את מקורות מימونها.

מוגש ע"י סגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות

הצעת חוק עבודת הנוער (תיקון מס. 4), תשל"ב-1972

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את הצעת חוק עבודת הנוער (תיקון מס. 4), תשל"ב-1972, המצורפת בזה, ולהגישו מיד לכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

בסוף חודש יוני, מתחילה חופשת הקיץ בבתי הספר וצפוי לחץ של בערים דורשי עבודה. בשנה שעברה היו כ-40 אלף בערים דורשי עבודה בתקופה זו.

לפי החוק הקיים ניתן להעסיק בערים בחופשת הקיץ מגיל 15 בלבד, ואילו בענף האירוח מגיל 16. החוק המוצע בועד, איפוא, לאפשר העסקת בערים בחופשת הקיץ החל מגיל 14, בכל הענפים, ועל ידי כך לאפשר למספר גדול יותר של בערים למצוא תעסוקה בתקופה זו, ויחד עם זאת להקל במידה מסויימת על המחסור בכח אדם הקיים במשק. יתרה מזו באתרי תיירות, כגון צפת, המבוססים על ענף המלונאות, אין כיום מקומות תעסוקה לבערים בחופשת הקיץ אלא בענף האירוח.

מכאן דחיפותה של ההצעה.

מוגש ע"י שר העבודה

בספח 370

י"ח בסיון תשל"ב
31 במאי 1972

חוק עבודת הנוער (תיקון מס' 4), תשל"ב-1972

תיקון סעיף 1. בחוק עבודת הנוער, תשי"ג-1953¹ (להלן - החוק העיקרי), אחרי
2 סעיף 2 יבוא:

"עבודה בחופשת לימודים 2א. (א) העובדת בער שמלאו לו 14 שנה
בתקופת חופשת לימודים רשמית מותרת
על אף האמור בסעיף 2.
(ב) על אף האמור בסעיף 5 (1),
מותרת העובדת בער שמלאו לו 14 שנה
בתקופת חופשת לימודים רשמית במלון,
למעט עבודה בחדרבות.
(ג) הראות חוק החביכות,
תשי"ג-1953² לא יחולו על
העבודה כאמור בסעיפים קטנים
(א) ו- (ב)"

2. בסעיף 2 לחוק העיקרי, פסקה (2) לסעיף קטן (ב) - בטלה.

דברי הסבר

כיום ניתן להעסיק נערים בעבודה בחופשת הקיץ מגיל 15 ואילך בלבד, ואילו ההצעה
הנוכחית באה לאפשר העסקת נערים בגיל 14, כדי לאפשר גם לנערים אלה למצוא תעסוקה
בחופשת הקיץ ויחד עם זאת גם להקל במידה מסוימת על המחסור בכוח אדם הקיים במשק.

תיקון נוסף מתייחס לעבודה בענף המלונאות. החוק הקודם אוסר כיום העסקת נערים
בענף זה אלא מגיל 16 ואילך. לאור הנימוקים שהוזכרו לעיל מוצע שגם בענף זה
תאושר בחופשת הקיץ בלבד העסקת נערים מגיל 14 ואילך, פרט לעבודת חדרבות בבית
מלון. יש לציין כי המצוקה בכוח אדם בענף המלונאות בולטת במיוחד בחודשי הקיץ.

לפי חוק החביכות לא ניתן להעסיק נערים במקצועות חביכות, אלא לפי תכנית חביכות
מאושרת ותקופה ארוכה. הואיל ובמקרה זה מדובר בתעסוקה ארעית, הרי שחופשת
הקיץ בלבד יש צורך לפטור העסקה זו מתחולת חוק החביכות.

הצעת חוק עבודת הנוער (תיקון מס. 4), תשל"ב-1972

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את הצעת חוק עבודת הנוער (תיקון מס. 4), תשל"ב-1972,
המצורפת בזה, ולהגישה מיד לכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

בסוף חודש יוני, מתחילה חופשת הקיץ בבתי הספר וצפוי לחץ של בערים דורשי
עבודה. בשנה שעברה היו כ-40 אלף בערים דורשי עבודה בתקופה זו.

לפי החוק הקיים ניתן להעסיק בערים בחופשת הקיץ מגיל 15 בלבד, ואילו בענף
האירוח מגיל 16. החוק המוצע בועד, איפוא, לאפשר העסקת בערים בחופשת הקיץ החל
מגיל 14, בכל הענפים, ועל ידי כך לאפשר למספר גדול יותר של בערים למצוא
תעסוקה בתקופה זו, ויחד עם זאת להקל במידה מסויימת על המחסור בכח אדם
הקיים במשק. יתרה מזו באתרי תיירות, כגון צפת, המבוססים על ענף המלונאות, אין
כיום מקומות תעסוקה לבערים בחופשת הקיץ אלא בענף האירוח.

מכאן דחיפותה של ההצעה.

מוגש ע"י שר העבודה

בספח 370

י"ח בסיון תשל"ב
31 במאי 1972

חוק עבודת הנוער (תיקון מס' 4), תשל"ב-1972

תיקון סעיף 2
1. בחוק עבודת הנוער, תשי"ג-1953¹ (להלן - החוק העיקרי), אחרי סעיף 2 יבוא:

"עבודה בחופשת לימודים 2א. (א) העבדת נער שמלאו לו 14 שנה בתקופת חופשת לימודים רשמית מותרת על אף האמור בסעיף 2.
(ב) על אף האמור בסעיף 5 (1), מותרת העבדת נער שמלאו לו 14 שנה בתקופת חופשת לימודים רשמית במלון, למעט עבודה בחדרבות.
(ג) הוראות חוק החניכות, תשי"ג-1953² לא יחולו על העבודה כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב)"

2. בסעיף 2 לחוק העיקרי, פסקה (2) לסעיף קטן (ב) - בטלה.

דברי הסבר

כיום ניתן להעסיק נערים בעבודה בחופשת הקיץ מגיל 15 ואילך בלבד, ואילו ההצעה הנוכחית באה לאפשר העסקת נערים בגיל 14, כדי לאפשר גם לנערים אלה למצוא תעסוקה בחופשת הקיץ ויחד עם זאת גם להקל במידה מסויימת על המחסור בכוח אדם והקיים במשק.

תיקון נוסף מתייחס לעבודה בענף המלונאות. החוק הקים אוסר כיום העסקת נערים בענף זה אלא מגיל 16 ואילך. לאור הנימוקים שהוזכרו לעיל מוצע שגם בענף זה תאושר בחופשת הקיץ בלבד העסקת נערים מגיל 14 ואילך, פרט לעבודת חדרבות בבית מלון. יש לציין כי המצוקה בכוח אדם בענף המלונאות בולטת במיוחד בחודשי הקיץ.

לפי חוק החניכות לא ניתן להעסיק נערים במקצועות חניכות, אלא לפי תכנית חניכות מאושרת ותקופה ארוכה. הואיל ובמקרה זה מדובר בהעסקת ארעית לתקופת חופשת הקיץ בלבד יש צורך לפטור העסקה זו מתחולת חוק החניכות.

מינוי שר החינוך והתרבות כשר לענין החוק להארכת תקפו
של התקנות לשעת חירום (הסדרים בעקבות שינוי שער המטבע),
תשל"א-1971 - פיקוח על שכר הלימוד בגני ילדים

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס, על-פי סעיף 43 לתוספת לחוק להארכת תקפו של תקנות שעת-חירום
(הסדרים בעקבות שינוי שער המטבע), תשל"א-1971, למצות בנוסף לשרי השיכון,
האוצר, הבריאות, התחבורה והתיירות גם את שר החינוך והתרבות כשר לענין הפרק
העשירי לתקנות האמורות.

ד ב ר י ה ס ב ר

מגיעות תלויות רבות למשרד החינוך והתרבות על העלאת שכר לימוד בגנים
פרטיים ובעיקר בגנים לבני 3-4. המחירים המופרזים מרתיעים הורים מלשלוח
את ילדיהם לגני הילדים ולעתים מובע הדבר יציאת אמהות לעבודה. לכן ראה משרד
החינוך והתרבות צורך להתחיל בפיקוח על שכר הלימוד שלא יעלה על ההוצאות
הריאליות של הפעלת הגנים.

ועדת המשנה של ועדת המחירים למסחר, שירותים ומלאכה סמכה ידיה על
המלצות ועדת שכר הלימוד בגני הילדים בדבר הפיקוח על שכר הלימוד בגני
ילדים.

על-מנת להפעיל המלצות אלו בצורה יעילה יש למצות את שר החינוך והתרבות
כשר לענין הפרק העשירי לתקנות האמורות.

מוגש ע"י סגן ראש הממשלה
שר החינוך והתרבות

בספח 369

י"ח בסיון תשל"ב
31 במאי 1972

מינוי שר החינוך והתרבות כשר לענין החוק להארכת תקפן
של התקנות לשעת חירום (הסדרים בעקבות שינוי שער המטבע),
תשל"א-1971 - פיקוח על שכר הלימוד בגני ילדים

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס, על-פי סעיף 43 לתוספת לחוק להארכת תקפן של תקנות שעת-חירום
(הסדרים בעקבות שינוי שער המטבע), תשל"א-1971, למנות בנוסף לשרי השיכון,
האוצר, הבריאות, התחבורה והתיירות גם את שר החינוך והתרבות כשר לענין הפרק
העשירי לתקנות האמורות.

ד ב ר י ה ס ב ר

מגיעות תלויות רבות למשרד החינוך והתרבות על העלאת שכר לימוד בגנים
פרטיים ובעיקר בגנים לבני 3-4. המחירים המופרזים מרתיעים הורים מלשלוח
את ילדיהם לגני הילדים ולעתים מונע הדבר יציאת אמהות לעבודה. לכן ראה משרד
החינוך והתרבות צורך להתחיל בפיקוח על שכר הלימוד שלא יעלה על ההוצאות
הריאליות של הפעלת הגנים.

ועדת המשנה של ועדת המחירים למסחר, שירותים ומלאכה סמכה ידיה על
המלצות ועדת שכר הלימוד בגני הילדים בדבר הפיקוח על שכר הלימוד בגני
ילדים.

על-מנת להפעיל המלצות אלו בצורה יעילה יש למנות את שר החינוך והתרבות
כשר לענין הפרק העשירי לתקנות האמורות.

מוגש ע"י סגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות

נספח 369

י"ח בסיון תשל"ב
31 במאי 1972

מינוי שר החינוך והתרבות כשר לענין החוק להארכת תקפן
של התקנות לשעת חירום (הסדרים בעקבות שינוי שער המטבע),
תשל"א-1971 - פיקוח על שכר הלימוד בגני ילדים

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ס, על-פי סעיף 43 לתוספת לחוק להארכת תקפן של תקנות שעת-חירום
(הסדרים בעקבות שינוי שער המטבע), תשל"א-1971, למנות בנוסף לשרי השיכון,
האוצר, הבריאות, התחבורה והתיירות גם את שר החינוך והתרבות כשר לענין הפרק
העשירי לתקנות האמורות.

ד ב ר י ה ס ב ר

מגיעות תלויות רבות למשרד החינוך והתרבות על העלאת שכר לימוד בגנים
פרטיים ובעיקר בגבולים לבני 3-4. המחירים המופרזים מרתיעים הורים מלשלוח
את ילדיהם לגני הילדים ולעתים מונע הדבר יציאת אמהות לעבודה. לכן ראה משרד
החינוך והתרבות צורך להתחיל בפיקוח על שכר הלימוד שלא יעלה על ההוצאות
הריאליות של הפעלת הגנים.

ועדת המשנה של ועדת המחירים למסחר, שירותים ומלאכה סמכה ידיה על
המלצות ועדת שכר הלימוד בגני הילדים בדבר הפיקוח על שכר הלימוד בגני
ילדים.

על-מנת להפעיל המלצות אלו בצורה יעילה יש למנות את שר החינוך והתרבות
כשר לענין הפרק העשירי לתקנות האמורות.

מוגש ע"י סגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות

נספח 369

י"ח בסיון תשל"ב
31 במאי 1972

מינוי מנהל מינהל מקרקעי ישראל

הצעה להחלטה

מחליטים, על-פי סעיף 2(ב) לחוק מינהל מקרקעי ישראל, תש"ך-1960, למנות את מר מאיר זורע לתפקיד מנהל מינהל מקרקעי ישראל במקומו של מר יצחק לוי.

דברי הסבר

להלן חוות דעת ועדת המינויים על המועמד:

"מינוי מנהל מינהל מקרקעי ישראל

על פי בקשת שר החקלאות החליטה ועדת המינויים הזכרת בהחלטת הממשלה בדבר סדרי מינוי למשרות מסויימות (ילקוט הפרסומים מס' 790 מיום 8.9.60) להמליץ בפני הממשלה למנות את מר מאיר זורע למשרת מנהל מינהל מקרקעי ישראל.

(-)
ד"ר חיים יחיל
(חבר)

(-)
יעקב צור
(חבר)

(-)
יעקב ניצן
נציב שירות המדינה

מצורפים בזה פרטי תולדות חייו של המועמד.

...

מוגש ע"י שר החקלאות

נספח 368

י"ז בסיון תשל"ב
30 במאי 1972

ת ו ל ד ו ת ח י ר י ם

אלוף (מיל.) מאיר זורע

נולד בשנת: 1923, בקישינב. עלה ארצה בשנת: 1925

בעל השכלה תיכונית

1942 - כחצי שנה בהכשרה במסגרת תנועת הצופים בקיבוץ דגביה א',
וכחצי שנה בוטרות

משנת 1942 - חבר קיבוץ מעגן מיכאל

1942-1946 - מתגייס לצבא הבריטי (דרגת קפטין)

1947 - מנגבון הקבע של ההגנה

1948 - מפקד גדוד בירושלים

1949 - מפקד בי"ס לקצינים

1951 - קורס לפקוד ומטה באנגליה (כשנה)

1952 - ראש מחלקת ההדרכה במטכ"ל

1955 - עוזר ראש אג"ם

1956 - סגן מפקד גייסות השריון

1956 - מפקד גייסות השריון

1958 - ראש אגף ההדרכה במטכ"ל

1959 - ראש אג"ם

1959-1962 - אלוף פיקוד הצפון

במשך כל תקופת השרות בצבא - חבר מעגן מיכאל, עד היום

בשנת 1962 - משתחרר מצה"ל וחוזר למשקו.

מינוי מנהל מינהל מקרקעי ישראל

הצעה להחלטה

מחליטים, על-פי סעיף 2(ב) לחוק מינהל מקרקעי ישראל, תש"ך-1960, למנות את מר מאיר זורע לתפקיד מנהל מינהל מקרקעי ישראל במקומו של מר יצחק לוי.

דבריו הסבר

להלן חוות דעת ועדת המינויים על המועמד:

"מינוי מנהל מינהל מקרקעי ישראל

על פי בקשת שר החקלאות החליטה ועדת המינויים הנזכרת בהחלטת הממשלה בדבר סדרי מינוי למשרות מסויימות (ילקוט הפרסומים מס' 790 מיום 8.9.60) להמליץ בפני הממשלה למנות את מר מאיר זורע למשרת מנהל מינהל מקרקעי ישראל.

(-)
ד"ר חיים יחיל
(חבר)

(-)
יעקב צור
(חבר)

(-)
יעקב ניצן
נציב שירות המדינה

מצורפים בזה פרטי תולדות חייו של המועמד.

מוגש ע"י שר החקלאות

נספח 368

י"ז בסיון תשל"ב
30 במאי 1972

תולדות חירם

אלוף (מיל.) מאיר זורע

נולד בשנת: 1923, בקיסיוב. עלה ארצה בשנת: 1925

בעל השכלה תיכונית

1942 - כחצי שנה בהכשרה במסגרת תנועת הצופים בקיבוץ דגניה א',
וכחצי שנה בווטרות

משנת 1942 - חבר קיבוץ מעגן מיכאל

1942-1946 - מתגייס לצבא הבריטי (דרגת קפטין)

1947 - מזגזגון הקבע של ההגנה

1948 - מפקד גדוד בירושלים

1949 - מפקד צי"ס לקצינים

1951 - קורס לפקוד ומטה באנגליה (כשנה)

1952 - ראש מחלקת ההדרכה במטכ"ל

1955 - עוזר ראש אג"ם

1956 - מגן מפקד גייסות השריון

1956 - מפקד גייסות השריון

1958 - ראש אגף ההדרכה במטכ"ל

1959 - ראש אג"ם

1959-1962 - אלוף פיקוד הצפון

במשך כל תקופת השרות בצבא - חבר מעגן מיכאל, עד היום

בשנת 1962 - משתחרר מצה"ל וחוזר למשקו.

מכירת קרקעות למשתכנים

ה צ ע ה ל ה ח ל ש ה

מ ח ל י ט י ם :

- (א) מיבהל מקרקעי ישראל יציע למכירה למשתכנים את קרקעות השיכונים שהן בבעלות המדינה, והמהוות כשליש מקרקעות השיכונים.
- (ב) מיבהל מקרקעי ישראל יכנס למשא-ומתן עם הקרן הקיימת לישראל בעצין קרקעות השיכונים שבבעלותה (המהוות כשני-שליש של קרקעות השיכונים), במטרה להעבירן לבעלות המדינה תמורת מקרקעין אחרים של המדינה שיימסרו בחליפין לקרן הקיימת.
- (ג) קרקעות שיתקבלו בחליפין מן הקרן הקיימת לישראל יוצעו אף הן למכירה למשתכנים.

מוגש ע"י שר התיירות

367 ספח

(קל) ידקל (ספח 362)

י"ג בסיון תשל"ב
26.5.72

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם :

- (א) מינהל מקרקעי ישראל יציע למכירה למשתכנים את קרקעות השיכונים שהן בבעלות המדינה, והמהוות כשליש מקרקעות השיכונים.
- (ב) מינהל מקרקעי ישראל יכבס למשא-ומתן עם הקרן הקיימת לישראל בענין קרקעות השיכונים שבבעלותה (המהוות כשני-שליש של קרקעות השיכונים), במטרה להעבירן לבעלות המדינה תמורת מקרקעין אחרים של המדינה שיימסרו בחליפין לקרן הקיימת.
- (ג) קרקעות שיתקבלו בחליפין מן הקרן הקיימת לישראל יוצעו אף הן למכירה למשתכנים.

מוגש ע"י שר התיירות

ערוך על החלטה מס. כל/149 (א) של ועדת השרים לענייני כלכלה
מיום ה' בסיון תשל"ב (21.5.72): עיסקת חברת הנפט הלאומית
בע"מ עם Signal Oil and Gas Company

אני מערער על החלטה מס. כל/149 (א) של ועדת השרים לענייני כלכלה מיום
ה' בסיון תשל"ב (21.5.72), בענין עיסקת חברת הנפט הלאומית בע"מ עם
Signal Oil and Gas Company.

מוגש ע"י שר התיירות

ביום כ"ט בטבת תשל"ב (16.1.72) החליטה ועדת השרים לענייני כלכלה כדלקמן:-

"כל/51. עיסקת חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ עם:-

(1) Signal Oil and Gas Company

(2) CBWL - Nayden Stone Inc.

(3) משקיעים גרופים

מ ח ל י ט י מ :

(א) להביא לידיעת השותפים בעיסקת חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ
את הדרישות כדלקמן:

2. קביעת סדרי בזהל מתאימים להנחת דעתם של היועץ המשפטי
לממשלה ולשכת החברות הממשלתיות, לפיהם לא ניתן יהיה -
על-ידי הימנעות של השותפים - לשתק את פעולת החברות
שתוקמנה, ובמקרה של שיתוק יחול פירוק לפיו יוחזרו
לחברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ הזכויות שהשיגה.

(ב) על חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ להבהיר להנחת דעתה של לשכת
החברות הממשלתיות, כי אם יבוא מנהל חברת הנפט הלאומית לישראל
בע"מ לשירותן של החברות שתוקמנה, הוא יחוייב להמשיך כמנהל
חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ ללא שכר וכן לא יהיה זכאי, כל
עוד הוא מכהן כמנהל החברות כאמור לעיל, לפיצויי פרישה מכל

סו/.

סוג שהוא מחברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ. כמו-כן לא יהיה זכאי - בעת קבלת פיצויי פרישה - לפיצויים בגין התקופה בה פעל גם בחברות הנ"ל.

(ג) אם ובמידה שחברת "סיגנל" תקבל מימון ממקורות ישראלים להשקעתה בחברות שתוקמה, על הגורמים הישראלים לוודא שיהיו בידיה בטחונות צאותים וכי לא תסתפק בקבלת מניות החברות שתוקמה כבטחון לחוב.

(ד) להבהיר לשותפי העיסקה, כי לאורך אישור עקורבי של העיסקה על-ידי ועדת השרים לענייני כלכלה, יהיו מיסמכי העיסקה מעוצבים אישורו של היועץ המשפטי לממשלה, אשר יהיה מוסמך לדרוש שיצויים במיסמכים כדי להבטיח את זכויותיה וחובותיה של ממשלת ישראל בחברות הנפט הלאומית לישראל בע"מ.

המשך הדיון בדחה עד לאחר קבלת הסכמתם של שותפי העיסקה לדרישות הנ"ל.

ביום ז' בשבט תשל"ב (23.1.72) החליטה ועדת השרים לענייני כלכלה כדלקמן:-

"כל/57. עיסקת חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ

מ ח ל י ט י מ , בהמשך להחלטה מס. כל/51 מיום כ"ט בטבת תשל"ב (16.1.72), להסמין את שר האוצר:-

(א) לאשר עקרונית השתתפות חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ בהקמת שתי חברות זרות בהתאם לקווים כלליים שפורטו בהסכמים שנחתמו ביום 8.12.1971 ובשיבויים המתחייבים מקבלת הדרישות שנכללו בהחלטה האמורה על-ידי השותפים הזרים.

(ב) לאשר את המיסמכים הנוגעים בדבר בצורה ולפי תנאים אשר היועץ המשפטי לממשלה יאשר כי מבחינה משפטית אין התנגדות לאישורם."

ביום א' בסיון תשל"ב (14.5.72) דבה ועדת השרים בהצעה חדשה בענין עיסקת חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ עם Signal Oil and Gas Company והחליטה כדלקמן:-

"כל/141. עיסקת חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ
Signal Oil and Gas Company עם

מ ח ל י ט י מ להטיל על ועדה לבדוק את ההצעה בדבר עיסקת חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ עם Signal Oil and Gas Company ולהגיש את מסקנותיה לישיבה הקרובה של ועדת השרים לענייני כלכלה.
/הרכב.

הרכב הועדה: שר המשפטים - יו"ר, שר הפיתוח, סגן שר האוצר,
סגן שר התיירות, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה
והמפקח על מטבע חוץ."

ביום ח' בסיון תשל"ב (21.5.72) החליטה ועדת השרים לאשר עיסקת חברת הנפט
הלאומית לישראל בע"מ, כדלקמן:-

עיסקת חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ
עם Signal Oil and Gas Company "כל/149.

מ ח ל י ת י מ , בהמשך להחלטות ועדת השרים לענייני כלכלה
מס. כל/57 מיום ז' בשבט תשל"ב (23.1.72) ומס. כל/141 מיום
א' בסיון תשל"ב (14.5.72):

(א) לאשר עקרונית את מסקנות הועדה לבדיקת עיסקת חברת הנפט
הלאומית לישראל בע"מ עם Signal Oil and Gas Company,
כדלקמן:-

1. (א) חברת הנפט הלאומית תעביר זכויותיה לחברה שתוקם
בברמודה ותקבל מניות בשווי 15 מיליון דולר;
2. חברת "סיגנל" תשקיע בחברה 1.5 מיליון דולר;
3. הממשלה תלווה לחברה לפי צרכיה סך 3 מיליון דולר
לתקופה של 4 שנים, מהם סך 1.5 מיליון דולר בשנת
1972, והיתרה בשנת 1973;
4. פרעון המילווה יהיה מתוך ההשקעות שתשיג החברה
בשיעור 50 סבט מכל דולר שיושג;
5. שיעור הרבית ייקבע במשא-ומתן עם "סיגנל" ויאושר
על-ידי שר האוצר;
6. אם המילווה לא ייפרע במועדו, תהיה האופציה לחברה
להנפיק מניות של החברה במחירם כיום כנגד החוב שלא
שולם, לרבות הרבית שעליו, או להמשיך ולפרוע החוב.

(ב) בציגי חברת הנפט הלאומית בדירקטוריון החברה הזרה
יתמנו על-ידי הדירקטוריון של חברת הנפט הלאומית רק
לאחר אישור ועדת השרים לענייני כלכלה. אותם דירקטורים
ימסרו דין-וחשבון על פעולות החברה הזרה - לפני אישור
כל החלטה שלה בקשר לקבלת הלוואות או עשיית השקעות (פרט
לשמירה על זכויות) - לשר האוצר ויקבלו הצהרותיו.

(ג) תחזק הנהלת חברת הנפט הלאומית, כדי להבטיח פיקוח שוטף
על יעילות הפעולה במסגרת החברה הזרה.

/ההסכם

(ד) ההסכם הקיים עם "סיגל" ישובה באופן שתובטח שליטתה של חברת הנפט הלאומית בחברה, כל עוד לא יושגו משקיעים חישקיעו סכום של 10 מיליון דולר לפחות, וכן שניתן יהיה, על-פי החלטת הממשלה, להימנע מלעשות השקעות נוספות מכספי המדינה.

(ב) המשנה ליועץ המשפטי לממשלה יבוא בדברים עם שר התיירות ויבהיר לו את פרטי העיסקה האמורה.

לא יסכים שר התיירות לעיסקת המוצעת - יובא הנושא לדיון בממשלה."

(החלטות מס. כל/51, כל/57, כל/141 ו-כל/149א) הב"ל לא ברשמו בפרוטוקולים של ועדת השרים לענייני כלכלה מפאת אופיין הסודי והיבן שמורות במזכירות הממשלה).

י"ב בסיון תשל"ב
25.5.72

ערר על החלטה מס. כל/149(א) של ועדת השרים לעניני כלכלה
מיום ה' בסיון תשל"ב (21.5.72): עיסקת חברת הנפט הלאומית
בע"מ עם Signal Oil and Gas Company

אני מערער על החלטה מס. כל/149(א) של ועדת השרים לעניני כלכלה מיום
ה' בסיון תשל"ב (21.5.72), בענין עיסקת חברת הנפט הלאומית בע"מ עם
Signal Oil and Gas Company.

מוגש ע"י שר התיירות

ביום כ"ט בטבת תשל"ב (16.1.72) החליטה ועדת השרים לעניני כלכלה כדלקמן:-

"כל/51. עיסקת חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ עם:-

(1 Signal Oil and Gas Company

(2 CBWL - Nayden Stone Inc.

(3 משקיעים גרופים

מ ח ל י ט י ח :

(א) להביא לידיעת השותפים בעיסקת חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ
את הזרישות כדלקמן:

2. קביעת סדרי בזהל מתאימים להנחת דעתם של היועץ המשפטי
לממשלה ולשכת החברות הממשלתיות, לפיהם לא ניתן יהיה -
על-ידי הימנעות של השותפים - לשתק את פעולת החברות
שתוקמנה, ובמקרה של שיתוק יחול פירוק לפיו יוחזרו
לחברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ הזכויות שהשיגה.

(ב) על חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ להבהיר להנחת דעתה של לשכת
החברות הממשלתיות, כי אם יבוא מזהל חברת הנפט הלאומית לישראל
בע"מ לשירותן של החברות שתוקמנה, הוא יחוייב להמשיך כמזהל
חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ ללא שכר וכן לא יהיה זכאי, כל
עוד הוא מכהן כמזהל החברות כאמור לעיל, לפיצויי פרישה מכל

/סוג.

סוג שהוא מחברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ. כמו-כן לא יהיה זכאי - בעת קבלת פיצויי פרישה - לפיצויים בגין התקופה בה פעל גם בחברות הנ"ל.

(ג) אם ובמידה שחברת "סיגנל" תקבל מימון ממקורות ישראלים להשקעתה בחברות שתוקמנה, על הגורמים הישראלים לוודא שיהיו בידיה בטווחות צאותים וכי לא תסתפק בקבלת מזיות החברות שתוקמנה כבטחון לחוב.

(ד) להבהיר לשותפי העיסקה, כי לאחר אישור עקורבי של העיסקה על-ידי ועדת השרים לענייני כלכלה, יהיו מיסמכי העיסקה מעוצים אישורו של היועץ המשפטי לממשלה, אשר יהיה מוסמך לדרוש שיצויים במיסמכים כדי להבטיח את זכויותיה וחובותיה של ממשלת ישראל בחברות הנפט הלאומית לישראל בע"מ.

המשך הדיון נדחה עד לאחר קבלת הסכמתם של שותפי העיסקה לדרישות הנ"ל.

ביום ז' בשבט תשל"ב (23.1.72) החליטה ועדת השרים לענייני כלכלה כדלקמן:-

עיסקת חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ "כל/57.

מ ח ל י ט י ם , בהמשך להחלטה מס. כל/51 מיום כ"ט בשבט תשל"ב (16.1.72), להסמין את שר האוצר:-

(א) לאשר עקרונית השתתפות חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ בהקמת שתי חברות זרות בהתאם לקווים כלליים שפורטו בהסכמים שנחתמו ביום 8.12.1971 ובשיצויים המתחייבים מקבלת הדרישות שנכללו בהחלטה האמורה על-ידי השותפים הזרים.

(ב) לאשר את המיסמכים הנוגעים בדבר בנוסח ולפי תנאים אשר היועץ המשפטי לממשלה יאשר כי מבחינה משפטית אין התנגדות לאישורם."

ביום א' בסיון תשל"ב (14.5.72) דנה ועדת השרים בהצעה חדשה בעניין עיסקת חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ עם Signal Oil and Gas Company והחליטה כדלקמן:-

עיסקת חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ "כל/141.
Signal Oil and Gas Company עם

מ ח ל י ט י ם , להטיל על ועדה לבדוק את ההצעה בדבר עיסקת חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ עם Signal Oil and Gas Company ולהגיש את מסקנותיה לישיבה הקרובה של ועדת השרים לענייני כלכלה. /הרכב

הרכב הועדה: שר המשפטים - יו"ר, שר הפיתוח, סגן שר האוצר,
סגן שר התיירות, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה
והמפקח על מטבע חוץ.

ביום ח' בסיון תשל"ב (21.5.72) החליטה ועדת השרים לאשר עיסקת חברת הנפט
הלאומית לישראל בע"מ, כדלקמן:-

עיסקת חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ "כל/149.
Signal Oil and Gas Company עם

מ ח ל י ט י ם , בהמשך להחלטות ועדת השרים לענייני כלכלה
מס. כל/57 מיום ז' בשבט תשל"ב (23.1.72) ומס. כל/141 מיום
א' בסיון תשל"ב (14.5.72):

(א) לאשר עקרונית את מסקנות הועדה לבדיקת עיסקת חברת הנפט
הלאומית לישראל בע"מ עם Signal Oil and Gas Company,
כדלקמן:-

1. (א) חברת הנפט הלאומית תעביר זכויותיה לחברה שתוקם
בברמודה ותקבל מניות בשווי 15 מיליון דולר;
2. חברת "סיגנל" תשקיע בחברה 1.5 מיליון דולר;
3. הממשלה תלווה לחברה לפי צרכיה סך 3 מיליון דולר
לתקופה של 4 שנים, מהם סך 1.5 מיליון דולר בשנת
1972, והיתרה בשנת 1973;
4. פרעון המילווה יהיה מתוך ההשקעות שתשיג החברה
בשיעור 50 סבט מכל דולר שיושג;
5. שיעור הרבית ייקבע במשא-ומתן עם "סיגנל" ויאושר
על-ידי שר האוצר;
6. אם המילווה לא ייפרע במועדו, תהיה האופציה לחברה
להנפיק מניות של החברה במחירם כיום כנגד החוב שלא
שולם, לרבות הרבית שעליו, או להמשיך ולפרוע החוב.

(ב) נציגי חברת הנפט הלאומית בדירקטוריון החברה הזרה
יתמכו על-ידי הדירקטוריון של חברת הנפט הלאומית רק
לאחר אישור ועדת השרים לענייני כלכלה. אותם דירקטורים
ימסרו דין-וחשבון על פעולות החברה הזרה - לפני אישור
כל החלטה שלה בקשר לקבלת הלוואות או עשיית השקעות (פרט
לשמירה על זכויות) - לשר האוצר ויקבלו הצהרותיו.

(ג) תחזק הנהלת חברת הנפט הלאומית, כדי להבטיח פיקוח שוטף
על יעילות הפעולה במסגרת החברה הזרה.

/ההסכם

(ד) ההסכם הקיים עם "סיגל" ישובה באופן שתובטח שליטתה של חברת הנפט הלאומית בחברה, כל עוד לא יושגו משקיעים שישקיעו סכום של 10 מיליון דולר לפחות, וכן שניתן יהיה, על-פי החלטת הממשלה, להימנע מלעשות השקעות נוספות מכספי המדינה.

(ב) המשנה ליועץ המשפטי לממשלה יבוא בדברים עם שר התיירות ויבהיר לו את פרטי העיסקה האמורה.

לא יסכים שר התיירות לעיסקת המוצעת - יובא הנושא לדיון בממשלה."

(החלטות מס. כל/51, כל/57, כל/141 ו-כל/149א) הנ"ל לא ברשמו בפרוטוקולים של ועדת השרים לענייני כלכלה מפאת אופיין הסודי והינן שמורות במזכירות הממשלה).

י"ג בסיון תשל"ב
25.5.72

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י מ :

- א. בהתאם לסעיפים 33(ב) ו-40(א)(5) לחוק יסוד: הממשלה להעביר את שטחי הפעולה של מחלקת המודעות והפרסום הממשלתית ממשרד ראש הממשלה למשרד האוצר ולהודיע על כך לכנסת.
- ב. בהתאם לסעיפים 33(ב) ו-40(א)(5) לחוק יסוד: הממשלה ובהמשך להחלטה מס. 882 (מט/5) מיום כ"ט באב תשכ"ט (3.8.69) והחלטה מס. 86 מיום י"ב בחשוון תשל"ב (31.10.71) להעביר את שטחי הפעולה של היחידות והגופים המפורטים להלן ממשרד למשרד ולהודיע על כך לכנסת:
 1. המעבדה הישראלית לפיסיקה, יחידת התסיסה והמרכז למחקר תעשייתי, שליד המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח - ממשרד ראש הממשלה למשרד המסחר והתעשייה.
 2. החברה לחקר הימים והאגמים שליד המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח - ממשרד ראש הממשלה למשרד הפיתוח;
 3. התחנה לחקר הדיג הימי - ממשרד החקלאות למשרד הפיתוח, במסגרת החברה לחקר הימים והאגמים.

ד ב ר י ה ס ב ר

1. מחלקת המודעות והפרסום הממשלתית בועדה לבצע את הפרסומים של משרדי הממשלה ושל מוסדות ותאגידים ממשלתיים בדרך המקובלת ע"י משרדי הפרסום הפרטיים בארץ. הסידורים של המחלקה ניתנים על בסיסי עסקי, אם כי בהנחה זיכרת ובחסכון רב.
- בשים לב לאופי עבודתה ומטרתה, הומלץ ע"י ועדות בינמשרדיות שונות להעביר את המחלקה למשרד האוצר. משרד האוצר הסכים להעברה ועשה את ההכנות הדרושות לקבלתה.
2. בהחלטת הממשלה מס. 882 (מט/5) מיום 3.8.69 הוחלט לקבל באופן עקרוני את ההמלצות של ועדת קצ'לסקי לבדיקת ארגון המחקר הממשלתי וזיהולו. בהתאם לכך, הועברו היחידות והגופים הנזכרים בהצעה זו ממשרד ראש הממשלה ומשרד החקלאות למינהל למחקר תעשייתי במשרד המסחר והתעשייה ולמינהל למחקר אוצרות הטבע במשרד הפיתוח. כמו כן בהחלטה מס. 86 מיום 31.10.71 החליטה הממשלה לשנות את השירים הממונים על המרכז למחקר תעשייתי והחברה לחקר הימים והאגמים, שתיהן חברות ממשלתיות ליד המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח במשרד ראש הממשלה.

לפי/

לפי סעיף 33(ב) לחוק יסוד: הממשלה, רשאית הממשלה להעביר שטחי פעולה ממשרד
למשרד ולפי סעיף 40(א)(5) לאותו חוק-עליה להודיע על כך לכנסת. הצעה זו
מוגשת איפוא לשם ביצוע הוראות אלה ולהעביר את שטחי הפעולה של יחידות
וגופים אלה למשרדים האמורים.

מוגש ע"י ראש הממשלה

י"א בסיון תשל"ב
24 במאי 1972

סקירה על רשות השידור - דו"ח הועד המנהל היוצא

כאשר אישרה הממשלה בישיבתה מיום י"ט באדר תשל"ב (5.3.72)
את הרכב המליאה והועד המנהל של רשות השידור החליטה גם, בהחלטה
מס. 407(ג), כדלקמן:-

"לחזור ולדון בענייני רשות השידור לאחר שסגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות יגיש לממשלה את הדין-וחשבון על
פעולת הרשות, אותו מכין הועד המנהל היוצא."

מצורף בזה הדו"ח האמור.

...

מוגש ע"י סגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות

רשות השידור

סקירה על רשות השידור בעיותיה המרכזיות והמלצות לפתרון

מוגש ע"י הועד המנהל של רשות השידור עם סיום פעולתו

ניסן חשל"ב
מרס 1972
ירושלים

מבוא

- פרק ראשון: רשות השידור - ישות ממלכתית עמ' 1
- פרק שני: פעולותיה העיקריות של רשות השידור עמ' 4
- פרק שלישי: מוסדות רשות השידור עמ' 11
- פרק רביעי: מיבנה רשות השידור עמ' 16
- פרק חמישי: יחסי עבודה ברשות השידור עמ' 28
- פרק שישי: בעיות תקציב ופיתוח עמ' 33
- נספח: תדריך לעובדי החדשות והרפורסז'ה

ס ק י ר ה

על רשות השידור

בעיותיה המרכזיות והמלצות לפתרון

מוגש ע"י הוועד המנהל של רשות השידור,
עם סיום פעולתו.

ירושלים, ניסן תשל"ב - מרס 1972

הוועד המנהל של רשות השידור, אשר סיים זה עתה תקופת כהונה בת שלוש שנים - וחלק מחבריו כיהנו אף בוועד המנהל הקודם ראה לנכון לסכם נסיונו ולהסיק לקחים בשאלות יסודיות אחדות של קיום הרשות וניהולה. אין סקירה זו דיין-וחשבון מקיף ומפורט של פעולות הרשות, אלא הצגת בעיות אחדות בלבד, שהטיפול בהן נראה לנו חשוב ודחוף

במגמה זו מגישים אנו את הסקירה הזאת לשולחינו, הממשלה - באמצעות השר הממונה על ביצוע חוק רשות השידור ולמוסדות הרשות החדשים, לשיקול דעתם, לסגל הבכיר של עובדי רשות השידור, ולגופים ציבוריים אתם היינו במגע שוטף. אנו מקווים שעבודתנו זו תהווה תרומה להבהרת דרכה של רשות השידור לעתיד.

- ד"ר חיים יחיל (-)
- מר נתן שחם (-)
- מר משה ביתן (-)
- מר חנוך ברטוב (-)
- מר אליהו לנקיז (-)
- מר חיים קוברסקי (-)
- ד"ר אשר ריבלין (-)
- מר יצחק ארצי (-)

ירושלים, ניסן תשל"ב

רשות השידור - ישות ממלכתית

1. רשות השידור כוננה על-פי חוק רשות השידור, שנתקבל בכנסת ביום ד' באדר ב' תשכ"ה (8 במרס 1965).
2. סעיף 2 של חוק זה קובע, כי "הרשות תקיים את השידורים כשירות ממלכתי". הביטוי "ממלכתי" ו"ממלכתיות" חזר בדיונים שקדמו לקבלת החוק פעמים רבות, ואף-כך לא ניתנה לו הגדרה ברורה, לא היה ספק בדבר כי המחוקק התכוון בהגדרה זו להבדיל בין אופיה של הרשות, מאפיינים של שירותים אחרים. הרשות היא רשות ממלכתית, בניגוד לחברת שירותים פרטית או אף ציבורית-פרטיקולרית, כגון מפלגתית או סקטורלית אחרת מכאן, ונבדלת במהותה משירות ממשלתי מכאן. הואיל ולפני הפעלת חוק רשות השידור התנהלו השידורים במסגרת תפקידיו של משרד ממשלתי (משרד ראש הממשלה), טבעי כי בדעת הקהל בלט בעיקר ההבדל בין רשות ממלכתית לבין הכפיפות למשרד ממשלתי אך יש להטעים כי הדגשת הממלכתיות באה להבליט לא פחות אחריותה של הרשות כלפי המדינה.
- ואכן, בסעיף 3 מפרט חוק רשות השידור למילוי אלה תפקידים תקינים הרשות את השידורים. סעיף זה והבא אחריו, הקובע הבטחת שידור מהימן, מנחים את רשות השידור הנחיה ערכית-עקרונית, והם מחייבים את מוסדות הרשות ועובדיה כאחד התחייבות מצפונית-מוסרית. אך לפי טבע העניין אין החוק יכול אלא לקבוע יעדים כלליים, ואילו הגשמתם הלכה למעשה מוטלת על מוסדות הרשות, על-פי שיקולם ומצפונם עניין כבד ומסובך לענות בו, מה עוד ולא היה תקדים בארצנו ונאלצים היינו לחפש דרכנו במסה ומעש.
3. עצמאותה של רשות השידור היא יחסית בלבד. אין היא בלתי-תלויה בממשלה. לממשלה השפעה מכרעת על מינוי הרכב מוסדות הרשות (המליאה, הוועד המנהל, יו"ר הרשות ומשנהו, המנהל הכללי), בסמכותה לאשר את תקציב הרשות ובכך לקבוע מסגרת פעולותיה. ידה באישור תקן העובדים ותנאי העבודה, זכותה להחליט לגופם של ענייני הרשות, אם מעוט מיוחס עורר בפניה על החלטת הרוב ברשות. אך אין לממשלה זכות להתערב בתוכן השידורים או אף במסגרתם.

דוגמא אופיינית למגבלות סמכויותיה של הרשות מכאן ושל הממשלה מכאן היה הסכסוך בין הרשות לבין הממשלה בשאלת הפעלת שידורי טלוויזיה בשבת. על-פי נוסח החוק יכולה היתה הרשות להחליט בשאלה זו באופן עצמאי, אך מליאת הרשות ויתרה על זכותה זו, בהיותה סבורה שהנושא הוא נושא עקרוני שרצוי כי הממשלה תחליט בו. ברם, לאחר שהממשלה החליטה עקרונית על הפעלת שידורים בכל שבעת ימי השבוע, לא נעתרה הרשות לפנייתה של הממשלה להשהות הפעלת השידורים מטעמים של חישובים לגבי הרכב הקואליציה הממשלתית. במקרה זה הפעילה הרשות סמכותה בניגוד לדעתה ורצונה של הממשלה. מקרה אחר, בו הגבילה הרשות מרצונה סמכותה היה בשאלת הנהגת משדרי פרסומת בטלוויזיה, כשהרשות קבעה עמדה חיובית, אך הביאה את השאלה להכרעתה של הממשלה. ואכן, הממשלה החליטה בניגוד לדעת הרשות, והרשות קיבלה את הדין.

4. הרשות מחוייבת על מתן שירות אובייקטיבי. החוק מחייב אותה שתבטיח כי "בשידורים יינתן מקום לביטוי מתאים של השקפות ודעות שונות הרווחות בציבור ותשודר אינפורמציה מהימנה". הרשות איננה קולה של הממשלה, ועליה להקפיד על עצמאותה בחתירה למתן שירות מאוזן ואובייקטיבי. עם זאת, אסור לה להתעלם ממעמדה המיוחד של הממשלה. הרשות שיננה לעובדיה "לזכור, כי הממשלה היא לא רק צד במאבק הפרלמנטרי והציבורי-פוליטי אלא גם הרשות המבצעת שהופקדה על-ידי העם והכנסת על ניהול ענייני המדינה, וכל תכניותיה ומעשיה נוגעים במישרין בחיי הכלל והפרט". הרשות ניסתה, לאחרונה, ליישם עקרונות אלה בתחום הרגיש ביותר של פעולותיה, הוא שידור החדשות. פרי עבודה זו הוא תדריך לעובדי החדשות, המצורף לסקירה זו.

5. קיומה של רשות השידור ממלכתית, אשר בראשה עומדים אישי ציבור בלתי-תלויים מהווה, לדעתנו, שלב מתקדם במערך הדימוקרטיה הישראלית, בו מוגבלות סמכויות הגוף האקסקוטיבי העליון במדינה לטובת סמכות הציבור. מוסדות הרשות, על אף היותם מורכבים מאנשים בעלי השקפות שונות בעניינים מדיניים, חברתיים, תרבותיים ודתיים, חתרו להבנה הדדית, לשיכנוע הדדי ולסיכום על דעת הכל, עד כמה שהדבר אפשרי. כך נוצר צוות, אשר השתמש רק במקרים נדירים בזכות הרוב להחליט. יצויין במיוחד, שרשות השידור היא מן המוסדות המעטים במדינה, בתחום התרבות, בו פועלים בצוותא אנשים שומרי מצוות דתיות ומי שאינם שומרים, דו-קיום שאיננו קל אך למרות הקשיים המהותיים הושגה הבנה ושיתוף פעולה.

אנו מקווים כי לא יתפרש כיומרנות, אם נביע דעתנו שקיומה של רשות השידור מהווה נכנס במערכת מוסדות המדינה, ורצוי לשמור על קיומה והתפתחותה. משוכנעים אנו, שקיומה משרת את ענין הציבור הרחב, והוא טוב גם לממשלה. ישנן, אמנם, בעיות רבות שהרשות טרם השכילה לפתור, אך אין אנו סבורים כי פתרוןן היה מהיר וקל יותר, אילו השידורים הוחזרו למסגרת ממשלתית.

6. עם זאת, ברצוננו להדגיש בסיומו של פרק זה, כי יש צורך בקשר הדוק יותר בין הממשלה לבין רשות השידור. עבודתה של הרשות סבלה רבות מהעדר כתובת בממשלה, שתהא אחראית לספק לראשי הרשות מידע בעניינים חשובים, אשר בלעדיו לא תוכל הרשות לקיים את תפקידיה במתן שירות אינפורמטיבי מהימן ואחראי.

פעולותיה העיקריות של רשות השידור

1. רשות השידור הוקמה ב-8.6.1965 עפ"י חוק רשות השידור שנתקבל בכנסת שלושה חודשים לפני כן. עם הקמתה עברה האחריות על השידורים (אז רק ברדיו) ממשרד ראש הממשלה אל הרשות. תפקידה של הרשות בתקופה הראשונה היה בהתארגנותה כגוף ציבורי-ממלכתי, קביעת סדרי עבודתה, קביעה וביצוע של הסדרים בדבר העברת סמכויות, תפקידים, נכסים והתחייבויות מאת הממשלה אל הרשות, ובתכנון השידורים בעזרה ובפיקוח של הגוף הציבורי. כמעט מראשית כינונה נאלצה הרשות לספל ביחסי העבודה בתוכה, בשאלות של קביעת תקן, תנאי שכר ותנאי עבודה, וכן ביחסים מעוררים למדי בין ציבור העובדים לבין ההנהלה. יחד עם זאת הוטל עליה להערך לקראת הקמתה של טלוויזיה בעתיד הקרוב, תפקיד שנציגו של ראש הממשלה הציג בישיבה הראשונה של מליאת רשות השידור בראש האתגרים הצפויים לרשות. בנושא זה חלו אמנם במהרה תמורות ותהפוכות כאשר הממשלה החליטה, בגין המיתון הכלכלי, להקפיא את ההכנות להפעלת הטלוויזיה וחידשה בראשית שנת 1967 החלטתה לגשת להכנות להפעלת הטלוויזיה הכללית. בעיות אלו ודיונים על שינויים במיבנה הרשות ובחוק רשות השידור, שהתחייבו משילובה של הטלוויזיה בתפקידיה מכאן וממחינת ייעילותם של סעיפים שונים של חוק רשות השידור לאור הנסיון והפעלתו ממאן, עמדו במרכז דיוני מוסדותיה.

2. מלחמת ששת הימים העמידה את הרשות ואת שרות השידור בפני אתגרים מיוחדים. בעקבות המלחמה הורחבו השידורים גם בערבית ובעיקר בערבית (במיוחד בתחום החדשות וענייני היום). זמן השידורים בערבית הוכפל. זמן קצר לאחר המלחמה החליטה הממשלה לזרז את ההליכים להפעלת טלוויזיה כללית בשפה העברית והערבית. ההכנות להקמת שידורי טלוויזיה רוכזו אמנם במשרד ראש הממשלה, ע"י צוות הקמה מיוחד, אך תוך תאום הדוק עם רשות השידור. באותו זמן עבר על רשות השידור משבר עקב דרישת הממשלה שמנהל השרות, אשר נתמנה בישיבה הראשונה של מליאת רשות השידור עפ"י הצעת ראש הממשלה, יתפטר מתפקידו. הדבר גרם לתסיסה ולחילוקי דעות חריפים גם במוסדות הרשות וגם בקרב ציבור העובדים. משבר זה שנמשך חדשים אחדים חוסל רק בנובמבר 1967 ע"י התפטרות המנהל ומינוי מנהל חדש במקומו.

3. בספטמבר 1968 חלו חילופים בהרכב המליאה והוועד המנהל של רשות השידור בעקבות מינויים חדשים, אשר כוחם פקע במרס 1969, שלושה חודשים לאחר קבלת תיקון לחוק רשות השידור ע"י הכנסת. תקופת ביניים זאת היתה מוקדשת, נוסף על קיומם התקין של השידורים ברדיו, בעיקר לדיונים על השינויים המוצעים בחוק רשות השידור, למגעים שוטפים עם וועדת הכנסת שדנה בהכנת החוק ועם וועדת השרים לענייני טלוויזיה, לבירורים עם צוות הקמת הטלוויזיה על שילובה העתיד של הטלוויזיה ברשות השידור. במרס 1969 נכנסו לתפקידם מליאת רשות השידור החדשה, אשר מספר חבריה הוגדל מ-25 ל-31 וועד מנהל חדש שמספר חבריו גדל אף הוא מ-5 ל-7, ונתמנה מנהל כללי לרשות השידור ע"י הממשלה עפ"י הצעת השר הממונה על ביצוע חוק רשות השידור ובתמיכת מליאת רשות השידור. בשבוע של מינוי המוסדות החדשים הגיש ראש צוות ההקמה של הטלוויזיה התפטרותו עקב חילוקי דעות יסודיים בינו לביין מוסדות הרשות על שילובה של הטלוויזיה במסגרת הרשות. התפקיד המרכזי של רשות השידור בתקופת כהונת מוסדותיה מאז חודש מרס 1969 היה הקמתה ופיתוחה של הטלוויזיה במסגרת רשות השידור, תוך שמירה קפדנית שלא יבולע למדיום הוותיק, הרדיו, אלא יובטח גם פיתוחו. בנסיוננו לסכם מידת הצלחתה של הרשות בהשגת יעדים מרכזיים אלה ראוי לציין את העובדות היסודיות הבאות.

4. שידורי טלוויזיה נסיוניים החלו, באחריות צוות ההקמה, בחודש מאי 1968 בסיקור מצעד יום העצמאות ה-20 של מדינת ישראל. שידורים נסיוניים אלה נמשכו תוך הדרכת הצוות הארעי של העובדים ע"י מומחים מחו"ל וביצוע מקצועי של חברת סי.בי.אס האמריקנית. היה בכוונתה של הרשות לקדם את ההכנות לקראת שידורי טלוויזיה סדירים ויומיים בקיץ 1969. עקב קשיים שנתגלו בקביעת התקנים והערכת המשרות בטלוויזיה ושבייתה כללית של עובדי הטלוויזיה, ובעקבותיהם גם רוב עובדי הרדיו, בסוף אוגוסט 1969 (ראה גם הפרק על יחסי העבודה) נדחתה הפעלת השידורים היומיים לראשית נובמבר 1969. מאז הופעלו שידורי טלוויזיה במסגרת של 4 שעות שידור ביום (3 שעות בעברית ושעה בערבית). ב-1971 נוספה עוד $\frac{1}{2}$ שעה שידור בשפה הערבית. היה בדעתה של רשות השידור להוסיף באביב 1972 שעת שידור נוספת בעברית, אך תוכנית זאת לא יכלה להתבצע עקב מגבלות בתקציב, עליהן עוד ידווח בפירוט.

5. הפעלת הטלוויזיה מצאה תהודה רבה בציבור, למעלה מן המשוער. כבר בשנה הראשונה של הפעלתה נרכשו למעלה מ-150.000 מקלטי טלוויזיה ותהליך רכישת המקלטים תקדם במהירות. הצעת התקציב של רשות השידור לשנת הכספים 1972/73 מתבססת על אمدן של 450.000 בעלי מקלטים חייבים בתשלום אגרה. פרושו של דבר, כי למעלה מ-80% של האוכלוסיה בישראל צופים לשידורי הטלוויזיה. התעניינות גדולה זאת של הציבור מחייבת את רשות השידור לספק לצרכנים שלה שרות, אשר יענה במידה גדולה והולכת לציפיותיהם. עם זאת מוגבלת התפתחותה של הטלוויזיה נוסף על מגבלות התקציב, במגבלות פיסייות שהעקריות בהן הן: קיום באפיק אחד בלבד, בו חייבים אנו לשדר בשתי שפות ולהתחלק באפיק עם הטלוויזיה הלימודית, קיום שני אולפנים בלבד - השלישי בהקמה וכן מגבלות אחרות בציוד. מספר העובדים בטלוויזיה, שהיה 217 בשנת 1969, עלה בכמעט 100 עובדים נוספים.

6. ישראל פיגרה בהרבה אחרי רוב הארצות האחרות, ולא רק הארצות המפותחות, בהקמתם של שידורי טלוויזיה. מחסור בכוח-אדם מיומן ומאומן לתפקידו מכאן, והדרישה למתן שירות מקיף ומגוון תוך זמן קצר העמידו את עובדי הטלוויזיה ואת מוסדות הרשות בפני אתגר שקשה לעמוד בו ושיצר מתח כמעט מתמיד. ציפיות הציבור הן גבוהות והיכולת לספקן איננה מדביקה את הציפיות. אף על פי כן הושגה התקדמות ניכרת בשידורי הטלוויזיה. מהשרותים האינפורמטיביים שלה יש לציין במיוחד את המגאזין היומי "מבט" ואת מהדורת החדשות הלילית הקצרה, את "יומן האירועים" השבועי, השידורים המקבילים בשפה הערבית, ראיונות עם אישים מרכזיים של המדינה בתחומים שונים במסגרת המגאזינים הנ"ל ובתוכנית המיוחדת "מוקד", שידור מופעים ספורטיביים, תכניות השכלתיות ואומנותיות. חלה התקדמות רבה בשידורי "תעודה", מדע, בתוכניות המורשה, בהפקת דיונים על נושאים המעסיקים את הציבור, כתוכנית "בומרנג", ועוד. כן טופחו השידורים המגוונים לילדים ולנוער. במערכת השידורים בחורף שעבר, ועוד יותר במערכת המתוכננת לקיץ זה, הופקו תוכניות מקוריות בדרמה, תוכניות מוקדשות לידיעת הארץ ולתולדות המדינה וכן הוחל בהפקת תוכניות מוסיקליות ברמה גבוהה יחסית. עם זאת יש לציין, כי הטלוויזיה מתלבטת עדיין בתחומים רבים. בתוכניות המיוחדות ללילות שבת טרם נמצאה תבנית העונה לדרישותינו. גם בשידורי בידור, ובמיוחד בתוכניות הומוריסטיות או סאטיריות, לא נסתלמה תקופה של ניסויים וחיפושי דרך.

רשות השידור מציינת בסיפוק את ההתקדמות שהושגה. אך היא מודעת לעובדה, כי אנחנו עדיין בראשיתה של הדרך וכי יש עוד מקום רב לשיפורים, לשיכלולים ולהרחבה. רק לאחרונה נתחזקה אמונתנו, כי ציבור העובדים למחלקותיהם השונות התחיל מתגבש כצוות. אנחנו ערים לביקורת הציבורית והמקצועית, אף כי משוכנעים אנו שבמקרים רבים הביקורת היתה מוגזמת או אף בלתי צודקת מעיקרה.

7. תשומת הלב המרובה שהוקדשה למדיום הטלוויזיוני החדש לא העלימה מעינינו את צורכי הרדיו, אשר נאלץ לשנות את מערכתיו ולהסתגל לעימות עם המדיום החדש, למצוא חליפים לאנשים שעברו מן הרדיו לסלוויזיה, ועל אף כל אלה להרחיב ולהשביח את שירותיו. על הרדיו היה להתרכז בשרותים בהם יש לו יתרון ייחודי. זה אמור בראש ובראשונה לגבי שידורי החדשות וענייני היום. נוספו מהדורות של חדשות ומאז אביב 1971 משודרות, בשידורים העבריים בלבד, מדי יום ביומו 20 מהדורות חדשות, בראשיתה של כל שעה, משעה 06.00 בבוקר עד שעה 01.00 בלילה. הונהגו מגאזינים לענייני היום. תחילה התוכנית "היום הזה" כל ערב ולאחר מכן התוכנית "בחצ'ל היום". מגאזינים אלה התחבבו על ציבור המאזינים בתוכנם העשיר והמגוון ובהגשה נאותה. הרשות מכינה לשנת השידור המתחילה בחודש אפריל 1972 מגאזינים נוספים ומקוה להגיע במרוצת השנה לשידור של 5 מגאזינים יומיים. גם בתוכניות האומר נתווספו מסגרות ותוכניות חדשות. יש לציין במיוחד תוספת תוכניות בידיעת הארץ, בנושאי מורשה ומסורת, בנושאים על העליה ובנושאים כלכליים. שידורי המוסיקה כמעט והוכפלו מאז 1969, בעיקר ע"י הארכת שעות השידור בערב ותוספת שידורים של מוסיקה קלאסית בשעות הבוקר. רמתה של התזמורת הסימפונית עלתה וזכתה להערכת הציבור ואנשי המקצוע. הונהגו שידורים סטיריאופוניים וכן תוכניות משולבות של ביצוע מוסיקלי עם פרקי ספרות והסברים.

השידורים בשפה הערבית הוכפלו לאחר מלחמת ששת הימים ומגיעים עתה ל-100 שעות שידור בשבוע (14 1/4 שעות ביום). גם בשידורים לחו"ל ולעולים חלה התקדמות מרובה. הורחבה מסגרת השידורים ברוסית, נוספו שידורים בגרוזינית. מספר שעות השידור הכללי ברדיו עלה מ-250 לשבוע בשנת 1965 ל-369 בשנת 1969 ול-413 בשנת 1972.

8. רשות השידור מעסיקה כיום 1179 עובדים, מהם 528 ברדיו, 210 בטלוויזיה, 252 בשרותי הנדסה לרדיו ולטלוויזיה, 189 במינהל.

9. תכנון השידורים עובר שלבים אחדים. מערכת התוכניות על פרטיה נדונה תחילה בצוות מקצועי בכיר בכל מחלקה ובכל מדור הצעותיהן של המחלקות המקצועיות נדונות לאחר מכן בוועדות המייעצות של מליאת רשות השידור, אשר גם מקיימות מעקב אחרי ביצוע התוכניות, מתוך מגמה לקבוע את נושא השידורים, להבטיח גיוונם, רמתם התרבותית והמקצועית תוך התחשבות בציבורי המאזינים והצופים השונים. הצעות הוועדות באות לברור מסכם ומתאים בסגל הבכיר של המדיום ובסופו של דבר, לאחר דיון בוועד המנהל, לאישורה של מליאת רשות השידור.

10. שיטה זאת של תכנון, שנתגבשה תוך הפעלתה ע"י רשות השידור, מתאימה לתוכניות אבל איננה ניתנת ליישום לגבי שידורי החדשות וענייני היום, בגלל אופיים של שידורים אלה המחייבים החלטות מהירות לפי ההתפתחויות המשתנות. הקושי טבוע במהותם של השידורים האלה. מצד שני דוקא הם השידורים הרגישים ביותר המעוררים ביקורת ותגובות, לטוב או לרע, ברחבי הציבור ולא כל שכן בקרב אישי הציבור. הוועד המנהל, המשמש גם וועדת הרשות לענייני היום, היה צריך להסתפק בדרך כלל בבקורת בדיעבד מתוך תקווה כי ביקורת זאת תשמש לקח לעתיד. דיונים רבים הוקדשו לבעיה זאת בוועד המנהל, במליאת הרשות וכך בדיונים של הוועד המנהל עם האחראים על יחידות החדשות וענייני היום. במסקנה מבירורים אלה הוקמה בחודש דצמבר 1971 וועדת אד-הוק לשאלות של שידורי החדשות וענייני היום, מורכבת מחברי הוועד המנהל ועוד 4 חברי המליאה. וועדה זאת נסתייעה ע"י צוות מיקצועי בכיר וכתוצאה מעבודתה חובר תדריך לשידורי החדשות ולענייני היום, כעין קודכס הקובע הנחיות כלליות ואף מפורטות, מדגים אותן בהוראות "עשה" ו"אל תעשה" וקובע סמכויות ואחראיות. תדריך זה, שהוא נסיון לסכם ולהפיק מסקנות מנסיון של שנים, מצורף לדו"ח זה כנספח מיוחד. כן מצא הוועד המנהל לנכון להציע שינויים מסויימים במיבנה היחידות לחדשות וענייני היום (ראה הפרק המתאים בשאלות המיבנה).

11. בתכנון מערכת התוכניות ובמעקב אחרי ביצועה נותנת הרשות דעתה לתגובות ציבור המאזינים והצופים ולביקורת על המישדרים, בין שמדובר בביקורת המקצועית בעתונות ובין בביקורת של גופים ציבוריים ואישי ציבור. מוסדות הרשות קיימו מידי פעם פגישות עם גופים מקצועיים יציגים כגון האקדמיה ללשון העברית, אגודת הסופרים, איגוד העיתונאים, המרכז לתרבות וכו'. נציגי הרשות גם הופיעו בפני וועדות שונות של הכנסת ובסיעות של הכנסת, ביוזמתם של גופים אלה. הרשות נעזרת בתכנונה ע"י סקרים תקופתיים המבוצעים עפ"י הזמנתה ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. סקרים אלה נערכו תחילה מידי פעם בפעם עפ"י החלטת מוסדות הרשות, והחל מדצמבר 1970 נערכים סקרים שוטפים על ההאזנה לרדיו והסתכלות בטלוויזיה, כל סקר בתקופה של שלושה חודשים. מדי פעם הוזמנו גם סקרים מיוחדים לקבלת תגובות הקהל לגבי מישדרים או תוכנית מסוימת. כן מקיימת הרשות אסיפות מאזינים, בעיקר בהתישבות הקיבוצית. לדעתנו רצוי להרחיב מעגל אסיפות המאזינים ולערוך אותן גם בגופים חברתיים אחרים. אנשי הרשות, הן אנשי מקצוע והן אנשי ציבור, מופיעים גם בהרצאות ובדיונים בגופים ציבוריים וחברתיים שונים עפ"י הזמנה של גופים אלה.

12. ציינו לעיל את עבודתה של הרשות והישגיה בקיום העיקריים. אנו ערים לעובדה כי ישנו מקום להרחבה ניכרת ולשיפורים בעבודתה של הרשות, גם במגבלות הקיימות מבחינה טכנית ותקציבית. רוחת דעה ברשות כי רצוי להרחיב את השידורים לנוער ולילדים, את השידורים בעלי אופי השכלתי ולימודי, שידורים המיועדים להקנות ידיעת הארץ, שידורים המכוונים לקרוב בין העולים לבין הישוב הותיק, ואת השידורים המיועדים לחו"ל אנו ערים גם לעובדה כי הרשות עשתה אמנם רבות למען שיפור השפה העברית השגורה בפי הציבור, אך טרם נחלצה לניצול כלי התקשורת למפעל שיטתי למען הקניית הלשון.

13. בסיומו של פרק זה ברצוננו להעיר הערות מספר על היחסים בין רשות השידור לבין שני גופים אחרים העוסקים בשידורים לציבור.

(א) גלי-צה"ל: עפ"י חוק רשות השידור מוקנות לרשות השידור לגבי התוכניות הלא צבאיות של גלי-צה"ל אותן הסמכויות שיש לה לגבי שידורי הרשות. מפקד גלי-צה"ל משתתף בישיבות הוועד המנהל בזכות דעה מיעצת והוא פועל לגבי התוכניות הלא צבאיות בהתאם להחלטות והנחיות הוועד המנהל. אכן מערכת התוכניות הלא צבאיות של גלי-צה"ל באה לאישור מליאת רשות השידור. היא נדונה בוועדות המיעצות של המליאה ואף קיימת וועדת תאום ליד הוועד המנהל למנוע חפיפויות או התחרות מזיקה. ברם טרם הושג תאום יסודי יותר בין פעולותיהם של שידורי הרדיו בשידורי ישראל ובגלי-צה"ל. גלי-צה"ל התפתחו בשנים האחרונות לתחנת רדיו פעילה ומגוונת המקיימת שידורים למשך 12 שעות ביממה, ברוב תחומי השידור, פרט לשידורי חדשות המועברים לגלי-צה"ל משידורי ישראל. שידורי התחנה מכוונים אמנם בעיקר לחיילים ולגילאים הצעירים, אך יש להם ציבור מאזינים רחב גם בשכבות ציבור אחרות, והם זכו בשנים האחרונות להערכה חיובית גוברת של הציבור. נראה לנו, כי דוקא משום כך רצוי להגיע לתכנון משותף לגבי יעדי השידורים אופיים וביצועם, על מנת להבטיח ניצול מירבי של המשאבים המוגבלים של שתי המסגרות. רצוי, לדעתנו, כי הוועד המנהל החדש יראה תפקיד זה כמשימה חשובה ויקנה לה עדיפות.

(ב) הטלוויזיה הלימודית: הטלוויזיה הלימודית הוקמה שנים מספר לפני הטלוויזיה הכללית והיא הגיעה כבר להישגים חשובים ולמוניטין. היא פועלת, בהתאם לחוק משנת 1971, במסגרת המשרד לחינוך ולתרבות, ללא קשר עם מוסדות רשות השידור. אין רשות השידור מערערת על סמכותו הבלעדית של משרד החינוך והתרבות בכל הנוגע לשידורים המכוונים לבתי ספר. ברם, נוצרות בעיות בתחום הנקרא ע"י הטלוויזיה הלימודית "שידורי העשרה", תחום בו חפיפה בין פעולות שני הגופים היא בלתי נמנעת ולא הובטח תאום ביניהם. יש גם שפעולות חשובות לציבור מוזנחות בהיעדר הגדרה ברורה של סמכויות, כגון פעולה שיטתית למען הקניית השפה העברית. נראה לנו, כי יש לחתור לשיתוף פעולה הדוק יותר בין שתי מסגרות הרשות ולהגדרת אחריותה של כל אחת. כן ברצוננו לציין, כי בעת הדיונים על תיקון חוק רשות השידור משנת 1968 הודיע משרד החינוך והתרבות שתוקם מועצה ציבורית בטלוויזיה הלימודית, בה תהיה מיוצגת גם רשות השידור ביצוג הולם הבטחה זו טרם קויימה.

מוסדות רשות השידור

1.א. מליאת רשות השידור:

מליאת רשות השידור מורכבת מ-31 חברים, שמונו ע"י נשיא המדינה, מהם שלושים אנשי ציבור שהמליצה עליהם הממשלה, ונציג אחד של הסוכנות היהודית המומלץ על-ידיה. הרכב המליאה, דרכי מינויה, נוהל עבודתה ותפקידיה נקבעו בסעיפים 7-13 של חוק רשות השידור. תקופת כהונתה של המליאה היא שלוש שנים מיום מינויה. היא חייבת להתכנס 6 פעמים בשנה לפחות. למעשה היתה המליאה מתכנסת לעתים קרובות יותר, לרוב 10-12 פעמים בשנה. לפני כשנתיים החליטה המליאה לקיים ישיבותיה פתוחות לנציגים קבועים של העתונות, הסוקרים את ענייני הרשות. מתנהל פרוטוקול סטינוגרפי של דיוני המליאה.

2. המליאה דנה בדוחו"ת של הוועד המנהל. היא דנה ומחליטה על תכנון מערכת השידורים התקופתית ברדיו ובטלוויזיה ובגלי-צה"ל. היא דנה בהצעת התקציב המוגשת לה ע"י הוועד המנהל ומסכמת הערותיה להצעה זאת להחלטה סופית של הוועד המנהל. כן דנה המליאה בנושאים לפני בחירתה, לרוב בנושאים עקרוניים כגון שידורים בטלוויזיה בשבת, יחסי עבודה ברשות, אבל גם בנושאים ספציפיים. בתחום זה אפשר לציין בדיוני השנה האחרונה דיון מוקדש ל"פסטיבל הזמר", דיון על סקירת העתונות היומית בשידורי הרדיו. שאילתות של חברי המליאה נענות ע"י היו"ר בכתב, ואם רצונו של בעל השאילתא בכך נקראת השאילתא ותשובת היו"ר בראשית הישיבה. הועלתה הצעה, וגם הוחלט עקרונית, לקיים ישיבות המליאה במועדים קבועים מראש, אך החלטה זאת טרם בוצעה. בדיוני המליאה משתתפים חבריה, המנכ"ל, הסמנכ"ל, מפקד גלי-צה"ל, הממונים על ענייני רדיו וטלוויזיה, דובר הרשות, היועץ המשפטי, וכך העובדים הבכירים ברשות בתחום הנושא העומד לדיון בישיבה. המליאה מחליטה ברוב דעות, אך יש לציין כי במקרים רבים סוכמו דיוניה בהסכמה כללית ראוי לציין, כי רק במקרה אחד השתמש במעוט בזכות הערר המוקנית ל-10 מחברי המליאה בסעיף 12א' של חוק רשות השידור. היה זה בשאלת שידורי הטלוויזיה בליל שבת. כידוע נתקבל הערר ע"י ראש הממשלה כממלאת מקום השר לביצוע חוק רשות השידור, ואילו בבג"ץ בוטלה החלטת ראש הממשלה הנ"ל.

3. את עבודת המליאה משלימה עבודתן של הוועדות המייעצות שלה המורכבות מחברי מליאה ומאנשים שאינם נמנים עליה. המליאה חופשית בקביעת וועדות מייעצות אלו.

בסוף תקופת כהונתה של המליאה היוצאת פעלו הוועדות המייעצות הבאות:

(א) וועדה להסברה, מדע וחינוך, שהיתה מורכבת מ-14 חברי מליאה וחבר אחד נוסף.

(ב) וועדה לספרות, אמנות, דרמה וסרט. שהיתה מורכבת מ-6 חברי המליאה ו-8 חברים נוספים.

(ג) וועדה לענייני מוסיקה, שהיתה מורכבת משני חברי המליאה ו-5 חברים נוספים.

(ד) וועדה לענייני הלשון העברית, שהיתה מורכבת מ-6 חברי המליאה.

(ה) וועדה לענייני מורשת היהדות וערכי ישראל, שהיתה מורכבת מ-7 חברי המליאה וחבר אחד נוסף.

(ו) וועדה לשידורי בידור, שהיתה מורכבת מ-2 חברי המליאה ו-6 חברים נוספים.

(ז) וועדה לשידורים בערבית (תוכניות), שהיתה מורכבת מ-6 חברי המליאה.

(ח) וועדה לשידורים לחו"ל ולעולים, שהיתה מורכבת מ-5 חברי המליאה ו-15 חברים נוספים.

(ט) וועדת כספים, שהיתה מורכבת מ-6 חברי המליאה ו-3 חברים נוספים.

4. וועדות אלו מתכנסות לפי הצורך עפ"י יוזמת היו"ר או עפ"י בקשת ראש החטיבה המטפלת בתחום סמכותה של הוועדה. בממוצע היו מתכנסות הוועדות לפחות 4 פעמים בשנה. וועדות התכניות מקיימות דיונים מפורטים על השידורים בתחום טיפולה של הוועדה ועל הצעת התכנון התקופתי. נציין כדוגמאות לבעיות מיוחדות דיוני הוועדה להסברה, מדע וחינוך על תוכניות לילדים ובמיוחד על התוכנית הטלוויזיונית "רחוב ההפתעות", דיוני וועדת הספרות על שידור מחזות ועל שידור סרטים עלילתיים בטלוויזיה, דיוני וועדת המורשה על התנ"ך בטלוויזיה, על "פסוקו של יום", על הצעות של החברה לחקר המקרא בשידורים ברדיו ובטלוויזיה, דיוני וועדת המוסיקה על תוכניות משולבות של מוסיקה ספרות והסבר, על מישדרי מוסיקה קלה ועממית, על מוסיקה של העדות, על שיטות ההקלטה, על תקנון תזמורת רשות השידור, דיוני וועדת הבידור על "פסטיבל הזמר", על התוכנית הסאטירית בטלוויזיה וכו'.

דיוני הוועדות מסתכמות בדרך כלל בהמלצות למבצעים או בהמלצות לוועד המנהל ולמליאה.

5. בתקופה האחרונה הועלו הצעות שונות להנהגת שינויים במספר הוועדות ובתחומי פעולתן. כך הוצע להקים וועדה מיוחדת לשידורים לנוער ולילדים. הוצע לבטל את וועדת הבידור ולהעביר סמכויותיה לוועדת הספרות, אמנות, דרמה וסרט. הוגשה הצעה להקים וועדה קבועה, או וועדת אד-הוק, לתכנון המישדרים בליל שבת. כן הוצע להקים וועדה או תת וועדה מיוחדת לשידורי ספורט. אחרים הציעו לצמצם מספר הוועדות. המליאה היוצאת לא קיבלה החלטה בהצעות אלו, ומעבירה אותן לשיקולה של המליאה החדשה.

6. ב. הוועד המנהל

הוועד המנהל מורכב מ-7 חברים שנתמנו ע"י הממשלה מביין חברי המליאה. מספר זה כולל את יו"ר הרשות ומישנהו המשמשים כיו"ר הוועד המנהל ומישנה ליו"ר. בזמן כהונתו של הוועד המנהל היוצא השתתף בדיוניו, עפ"י הצעת הממשלה שאושרה ע"י הוועד המנהל, חבר שמיני של המליאה, בזכות דעה מיעצת.

7. הוועד המנהל, שעיקר תפקידו הוא "לדון ולהחליט בענייני הרשות" (סעיף 19(1) של החוק) מתכנס לשיבות קבועות פעם בשבוע, וכן לשיבות שלא מן המניין לפי הצורך. בדיוניו משתתפים בזכות דעה מיעצת המנכ"ל, מפקד גלי-צה"ל, הממונים על ענייני הרדיו והטלוויזיה, דובר הרשות וכן עובדים בכירים של הרשות לפי העניין העומד לדיון. קויים נוהג שבישיבות הוועד המנהל ישתתף בדעה מיעצת נציג השר הממונה על ביצוע חוק רשות השידור. הוועד המנהל דן בעניינים שוטפים של הרשות בהם דרושה החלטתו וכן בשאלות עקרוניות, בהכנת הדיונים של המליאה, בהצעת תכנון השידורים וכו'. סדר היום של ישיבותיו נקבע ע"י היו"ר בעצה עם המנכ"ל. על חבר הוועד המנהל רשאי להציע נושא לדיון בוועד המנהל. כמעט בכל ישיבה מוקדש זמן לשאלות והערות בעיקר לגבי מישדרים שבוצעו בכלי התקשורת ושיש לגביהם הערות. הוועד המנהל מחליט ברוב דעות, אך ראוי לציין כי ברוב הגדול של הנושאים שעמדו לדיון הושגה הסכמה של כל חברי הוועד המנהל והצבעות היו תופעה נדירה למדי. כן ראוי לציין שבכל שנות קיומה של הרשות לא השתמש מעולם מעוט בוועד המנהל בזכות הערר המוקנית לו עפ"י סעיף 21 של חוק רשות השידור.

8. הוועד המנהל משמש, עפ"י החלטת המליאה, גם כוועדת הרשות לשידורי חדשות וענייני היום. נושאים אלה תופסים מקום נכבד בדיוני הוועד המנהל ולעיתים מוקדשת ישיבתו לנושאים אלה בלבד. הועלתה הצעה, כי הוועד המנהל יקבע בדרך קבע ישיבות מיוחדות המוקדשות לענייני היום בלבד. הוועד המנהל מציע, כי הוועד המנהל הבא יקבע וועדה משלו לשידורים בענייני היום בשפה הערבית אשר בראשה יעמוד יו"ר הרשות או חבר הוועד המנהל ואשר תפעל בסמכות הוועד המנהל, במקביל לסמכותו לגבי שידורי החדשות וענייני היום בעברית.

9. לוועד המנהל זיקה מיוחדת לוועדת הכספים של המליאה בה היו חברים 4 מחברי הוועד המנהל ויו"ר הרשות שימש יו"ר הוועדה. דיונים על אישור התקציב מתקיימים לרוב בישיבה משותפת של הוועד המנהל וועדת הכספים.

10. הוועד המנהל הקים וועדות מספר לידו, בין קבועות ובין לצורך השעה. הוועדות הקבועות שפעלו ליד הוועד המנהל היוצא, שבראשן עמד חבר הוועד המנהל, היו:

(א) וועדת מיכרזים

(ב) וועדה לקביעת פיצויים

(ג) וועדת תיאום עם גלי-צה"ל

(ד) וועדה למישדרי שירות

(ה) וועדת רפרטואר (למחזות בטלוויזיה)

11. בתקופה האחרונה לכהונתו הסמיך הוועד המנהל וועדה מצומצמת, מורכבת מיו"ר הרשות, המישנה ליו"ר והמנכ"ל לספל ולהחליט בנושאים מינהליים שוטפים. סיכומי וועדה מצומצמת זאת מובאים בכתב בפני חברי הוועד המנהל, ואם אין ערעור עליהם, נחשבים הם כהחלטות הוועד המנהל. נראה לנו, כי הסדר זה הוכיח את עצמו ואנו ממליצים בפני הוועד המנהל החדש להמשיך בנוהל זה, על-מנת להקל מן העומס המוטל על הוועד המנהל.

12. ג. היו"ר ומישנהו

תפקידי היו"ר ומישנהו לא הוגדרו במפורט בחוק רשות השידור, אך יש סמכויות מיוחדות ליו"ר, שהוגדרו בחוקים ובתקנות אחרות, בהן נקבע סמכותו במקביל לסמכויות שרים וכד' עפ"י חוקים אלה. ברור כי היו"ר, ובהעדרו או עפ"י בקשתו - מישנהו, מייצגים את רשות השידור כלפי חוץ. על הוועד המנהל היוצא היתה מקובלת הדעה, כי היו"ר רשאי לפעול בין ישיבותיו של הוועד המנהל בסמכות הוועד המנהל. רצוי אולי כי תינתן דעתו של הוועד המנהל ודעתו של השר בנושא זה וכי הסיכום ימצא ביטויו גם בתקנות.

13. המחוקק יצא מהנחה כי היו"ר, מישנהו וחברי הוועד המנהל יתפנו לתפקידיהם במידה סבירה. כך נאמר בדבר יו"רי וועדת הכנסת שהגיש את חוק רשות השידור המקורי לאישורה של הכנסת בשנת 1965, אך מידת הזמן הסביר לא נקבעה.
הוועד המנהל היוצא סבור כי רצוי לקבוע שתפקיד יו"ר הרשות יובן כעיסוקו העיקרי של היו"ר.

14. ד. גמול לחברי מוסדות רשות השידור
סעיף 10 של חוק רשות השידור "גמול" קובע: חבר המליאה יהא זכאי לקבל שכר הבטלה להוצאותיו בשעור שייקבע בתקנות; היו"ר ומישנהו יהיו זכאים לקבל גמול סביר, שייקבע בתקנות, בעד הזמן שיקדישו למילוי תפקידיהם.
תקנות אלו הותקנו בשנת 1965 והן הוחלו גם על חברי וועדות המליאה שאינם חברי המליאה. נראה לנו כי לאור שינויים במילוי התפקידים וכן לאור ההתיקרויות שחלו מאז שנת 1965 רצוי לקבוע מחדש שעורי הגמול.

מיבנה רשות השידור

1. חוק רשות השידור (תיקון מס' 2), תשכ"ט, 1968, קובע בסעיף 30 הוראות מעבר, ובכלל זה בסעיף (ג): "בכפוף להוראות חוק זה תקבע הממשלה, לפי הצעת השר לאחר שהתייעץ עם הוועד המנהל, את מיבנה הרשות עקב הכללת שידורי הטלוויזיה במסגרת הרשות, ובכלל זה סדרי מעבר".

הוועד המנהל הגיש לממשלה הצעותיו בדבר מיבנה הרשות, במכתבו של יו"ר הרשות אל השר ישראל גלילי מיום יג' באלול תשכ"ח (6.9.68). הצעות אלו וכן הצעות אחרות שימשו יסוד לדיוני וועדת שרים, ובמכתבו מיום ב' בשבט תשכ"ט (21.1.1969) אל יו"ר הרשות הודיע השר ישראל גלילי על "קביעות הממשלה בדבר מיבנה רשות השידור, עם הכללת הטלוויזיה במסגרת הרשות".
(המכתב מצורף כנספח לפרק זה).

הממשלה לא אימצה לעצמה אף אחת מן ההצעות הקיצוניות לקביעת מיבנה רשות השידור על-פי עקרון מנחה אחד, לא בכיוון של מיבנה אינטגרטיבי ע"י שילוב מירבי של שרותי השידור בשני המדיא, ולא בכיוון של מיבנה פדרטיבי, מושתת על אוטונומיה מירבית של כל מדיום. היא קבעה, לעומת זאת, כי ביצוע תכניות השידור, כולל שידורי החדשות, יהיה נפרד ברדיו מכאן ובטלוויזיה מכאן, ואילו שרותי המינהל, שרותי ההנדסה, קשרי חוץ והסברה והייעוץ המשפטי יהיו מרוכזים ומשותפים לרשות השידור כולה. עם זאת הביעה הממשלה נכונותה לדון מחדש בשאלת מיבנה הרשות לאור הנסיון שיצטבר מהפעלת קביעותיה.

2. לקראת סיום תקופת כהונתו החליט הוועד המנהל, בראשית שנת תשל"ב, לערוך בדיקת המיבנה של רשות השידור לאור הנסיון שהצטבר בשלוש שנות כהונתו. הוועד המנהל החליט לאחר דיון ממצה לא להמליץ על שינוי עקרוני במיבנה הרשות בכיוון לאינטגרציה או בכיוון לאוטונומיה של כל מדיום, אלא לבדוק את המצב בכל תחום ותחום של פעולות הרשות ולגבש סיכומיו והוצעותיו.

לצורך זה מינה הוועד המנהל "וועדת מיבנה" בהרכב כדלקמן:
ד"ר ח. יחיל, יו"ר הרשות (יו"ר הוועדה), מר נ. שחם, מישנה ליו"ר הרשות, מר ח. קוברסקי, חבר הוועד המנהל, מר א. חסין, מר ה. פלוג, מר ש. אלמוג, מנכ"ל הרשות, מר א. צוקרמן, סמנכ"ל, מר מ. חובב, ממונה על ענייני הרדיו, מר י. תדמור, ממונה על ענייני הטלוויזיה, מר ש. גל, מהנדס ראשי.

וועדת המיבנה דנה בכל סוגיות מיבנה הרשות והגישה הצעותיה לוועד המנהל, ברוב הפרקים הצעות מוסכמות, בפרקים אחדים הצעות אלטרנטיביות. הוועד המנהל דן בהצעות הוועדה והגיע לסיכומים פה אחד.

הוועד המנהל החליט על שינויים במיבנה המינהל ברשות והטיל, לאחר שהשר סמך ידיו על הצעת הוועד המנהל, על וועדת עבודה להציע את השינויים המפורטים המתחייבים מן ההחלטה הנ"ל. (ר' להלן סעיף ח'). בשאר התחומים גיבש הוועד המנהל המלצות, המועברות לוועד המנהל החדש להחלטה סופית.

להלן תאור המיבנה הקיים וההצעות לשינויים:

3. כללי

(א) הרשות מנוהלת ע"י מנכ"ל. דרכי מינויו נקבעו בחוק רשות השידור סעיפים: 23, 23א' ו-23ב'.
"המנכ"ל יפעל לפי החלטות הוועד המנהל והנחיותיו וישתתף בישיבותיו בזכות דעה מיעצת" (סעיף 23ג' של חוק רשות השידור).
סמכויותיו הוגדרו בקביעות הממשלה (ראה מכתב השר גילי כנ"ל).
(ב) בכפוף למנכ"ל פועלים: הממונה על ענייני הרדיו והממונה על ענייני הטלוויזיה, האחראים על פעולות שני כלי התקשורת. בכפוף לממונה על ענייני הרדיו פועלות החטיבות כדלקמן:

חדשות וענייני היום

אומר

מוסיקה

בידור

שידורים בערבית ופרסית

שידורים לחו"ל ולעולים

ביצוע

בכפוף לממונה על ענייני הטלוויזיה פועלת חטיבת שירותי

ההפקה והמחלקות הבאות: חדשות בעברית

חדשות בערבית

תוכניות בעברית

תוכניות בערבית

(ג) בכפוף למנכ"ל פועל: הסמנכ"ל לענייני המינהל.

(ד) בכפוף למנכ"ל פועל: מהנדס הראשי האחראי על שרותי ההנדסה

ברדיו ובטלוויזיה

(ה) ליד המנכ"ל פועלים: לשכת היו"ר

לשכת המנכ"ל

היועץ המשפטי

דובר הרשות הממונה גם על המחלקה לקשרי ציבור

היועץ הלשוני

(ו) המלצה: מוצע לקיים ליד המנכ"ל ובראשותו הנהלה כגוף
מייצג שחבריה יהיו: הממונים על ענייני הרדיו והטלוויזיה

הסמנכ"ל למינהל

המהנדס הראשי

היועץ המשפטי

דובר הרשות

(פורום בהרכב זה היה קיים למעשה זה מכבר וההצעה באה להעניק
לו מעמד קבוע).

4. מיבנה המינהל

(א) המצב שהיה קיים עד כה

המינהל ברשות השידור היה מרוכז ומשותף לשני אמצעי התקשורת,
הרדיו והטלוויזיה. בראשו עמד סמנכ"ל, הכפוף למנכ"ל בהתאם
לסעיף 5 של קביעות הממשלה (ר' מכתבו של השר גלילי).
בכפוף לסמנכ"ל פועלות 6 מחלקות העוסקות בענייני מינהל וכן
פועלים לידו קצין הבטחון ומבקר פנימי. המחלקות המינהליות הן:

- (א) מחלקה כלכלית, המטפלת גם בתקציב;
- (ב) מחלקת כספים וחשבונות;
- (ג) מחלקה לכוח-אדם והדרכה;
- (ד) מחלקה לשרותים מינהליים;
- (ה) מחלקה לאירגון, שיטות ונוהלים (או"ש);
- (ו) מחלקה לגביית אגרות;

(ב) מגמת השינוי המוצע

על-פי הצעת הסמנכ"ל ובהמלצה של כל חברי וועדת המיבנה הוחלט
לערוך שינויים במערכת המינהל במגמה לבזר חלק מן הסמכויות
המינהליות, המרוכזות כיום. לצורך זה תוקמנה שתי מחלקות
למינהל ואירגון, אחת לרדיו ואחת לטלוויזיה, אליהן תועברנה
סמכויות מסויימות, על-פי ההצעה המפורטת להלן.

(ג) המחלקות למינהל ואירגון

- (1) יתמנה מנהל מחלקה למינהל ואירגון, אחד ברדיו
ואחד בטלוויזיה, אשר יהיה כפוף פיקודית לממונה על ענייני
הרדיו או על ענייני הטלוויזיה.
- (2) מנהל המחלקה למינהל ואירגון יהיה כפוף מקצועית
להוראות, אישורים ונוהלים מקצועיים של מנהלי המחלקות
המינהל המרכזיות, ויפעל בהתאם.
- (3) מנהל המחלקה למינהל ואירגון יהיה חבר בראשות הסגל
של המדיום.

(4) דרגתו של מנהל המחלקה למינהל ואירגון תהיה כשל מנהלי המחלקות ברשות.

(5) מנהל המחלקה למינהל ואירגון יהיה אחראי, לפי הפרוט דלהלן, על ענייני:

(א) כוח-אדם;

(ב) שירותים מינהליים;

לצורך זה יוקמו בכפוף לו מדורים מתאימים.

(ד) חלוקת הסמכויות בענייני כוח-אדם

(1) סמכויות המחלקות למינהל ואירגון

כללי: המחלקות תעסוקנה בניהול השוטף של ענייני העובדים בהתאם לתקשי"ר, לכללים ולנוהלים של הרשות, למעט הסמכויות המפורטות בסעיף ב' להלן.

(א) טיפול בגיוס עובדים בהתאם לאישורים תקציביים ובקשר עם מח' כוח-אדם ולשכת העבודה, לצרכי מילוי מקום ולחץ עבודה.

(ב) אחריות ברישום ופיקוח על נוכחות בעבודה, איחורים, העדרויות, מכסות עבודה, חופשות.

(ג) אחריות למעקב לגבי גמר תקופות נסיון, סיום העסקה של ממלאי מקום, גמר תקופת ארעיות, חופשה ללא שכר וכו'.

(ד) בדיקה ואישור של יומני עבודה.

(ה) בדיקה ואישור של עבודה בשעות נוספות במדיום.

(ו) הכנת מצבת כוח-אדם חדשית.

(ז) הכנת הצעת תקן.

(ח) בדיקת יעילות וניצול כוח-אדם.

(ט) פיקוח והפעלת הכללים והנוהלים הנוגעים לטיפול בענייני כוח-אדם.

(י) המלצות לקידום עובדים.

(2) סמכויות מח' כוח-אדם (המרכזית)

כללי: מח' כוח-אדם תהיה אחראית להפעלת הסמכויות הנתונות כיום, בהתאם לתקשי"ר, למוסדות הרשות המקבילים לנציבות שירות המדינה. כמו"כ תטפל מח' כוח-אדם בנושאים השמורים לסמכות השר, היו"ר, הוועד המנהל או המנכ"ל עפ"י חוק או הוראה כלשהי.

כן תהייה אחראית לטיפול בנושאים כלהלן:

(א) תנאי עבודה והסכמי שכר, מו"מ עם ועדי העובדים והאיגודים המקצועיים.

(ב) גימלאות.

(ג) תקן ושינויים בתקן.

(ד) פיצויי פיטורין.

(ה) מיכרזים.

(ו) מרכז ההדרכה.

(ז) נוהלי משמעת.

(ח) קידום עובדים.

(ט) אישור עבודה פרטית בשכר (כולל עבודה יתרה) מחוץ למדיום או לרשות.

(י) מינויים בפועל ואישורים לחופשה ללא שכר.

(יא) טיפול בבעיות מיוחדות של הסגל הבכיר, מדרגה י"ז ומעלה (ובדרגים המקצועיים המקבילים).

(יב) וויסות כוח-אדם בתוך הרשות.

(ה) חלוקת הסמכויות בשירותים מינהליים

(1) סמכויות המחלקה למינהל ואירגון

כללי: הפעלת נושאי משק, אחזקה ותחבורה בהתאם לכללי תכ"ם וכללי הרשות.

(א) ניהול המשק, המחסנים ופעולות הרכישה בהתאם לתקציב.

(ב) ניהול שירותי האחזקה והנקיון.

(ג) טיפול בענייני המזנון וכל הקשור בהפעלתו התקינה.

(ד) ניהול הארכיון.

(ה) אחריות לתפעול מרכזיית הטלפונים.

(ו) ניהול מערכת התחבורה וההובלות בהתאם לנוהלים.

(ז) אחריות לנושאי הבטיחות (כבוי אש, הג"א).

(ח) הפעלה של ופיקוח על נוהלי אש"ל ונסיעות.

(ט) הפעלה של ופיקוח על נוהלי ביגוד.

(י) הכנת הצעות תקציב בתחום פעולת המחלקה.

(2) סמכויות המח' לשירותים מינהליים (המרכזית)
כללי: אחריות מטה לנושאי משק, אחזקה, תחבורה, בינוי וכדו'.

- (א) ענייני דיור (בינוי, פיתוח, שכירות).
- (ב) ריכוז הוועדות כלהלן:
 - (1) וועדת מכרזים מרכזית
 - (2) וועדה לספירת מלאי ובדיקת מלאי
 - (3) וועדת נזקים, גרעונות ואבידות.
- (ג) הנחייה ופיקוח על פעולות המחלקות למינהל ואירגון ברדיו ובטלוויזיה בתחומי פעולות המחלקה.
- (ד) הפעלת המזכירות המרכזית.
- (ה) אחראיות לכל תחומי הפעולות לגבי עובדי הנהלת הרשות.

(ו) המחלקה לכספים וחשבונות
הואיל ותפקידיה המרכזיים של המחלקה הם טיפול בתשלום שכר לעובדים ולמשתתפים מבחוץ ובתשלומים לספקים, סוכס כי אין מקום לבזר פעולות המחלקה המרכזית. מוצע לבחון הנהגת סידרי דיווח תקופתי על ביצוע התקציב, קביעת סידרי מעקב תקציבי, וביצוע התשלומים בתום כל מדיום, פישוט סדרי התשלומים למשתתפים מן החוץ.

(ז) לא מוצעים שינויים באירגון המחלקה הכלכלית, המחלקה לאירגון שיטות ונוהלים והמחלקה לגביית אגרות. מחלקות אלו תפעלנה גם להלן במחלקות מרכזיות.

(ח) ביצוע השינויים המוצעים
(1) וועדת עבודה תקבע את השינויים המפורטים המתחייבים מן ההחלטות הנ"ל ותבחון את יעילות הריאירגון תוך כדי הפעלתו. כן תעבד וועדה זאת את הצעת התקן הדרוש להפעלת המחלקות למינהל ואירגון ברדיו ובטלוויזיה ואת השלכות השינויים בסמכויות על התקן של מחלקות המינהל המרכזיות. הצעות הוועדה יובאו לאישור הוועד המנהל.

(2) לחברי וועדת העבודה נתמנו: מר א. צוקרמן (יו"ר), מר מ. חובב, מר י. תדמור.

5.

מיבנה שירותי ההנדסה

(א) שרותי ההנדסה מתחלקים כלהלן:

- (1) שרותי הנדסה לרדיו
- (2) שרותי הנדסה לסלוויזיה
- (3) שרותי הנדסה מרכזיים לרשות השידור

(ב) שרותי ההנדסה לרדיו, אשר בראשם עומד מהנדס אולפני הרדיו, מתחלקים: לחטיבת ההנדסה בירושלים, חטיבת ההנדסה בתל-אביב ומחלקת הנדסה בחיפה המשרתת את הרדיו והסלוויזיה. חטיבות ההנדסה בירושלים ובתל-אביב מחולקות כדלקמן: מחלקת מבצעים המבצעת את הפעולות הקשורות בקיום לוח המישדרים וההקלטות.

מחלקת הנדסה המבצעת את תפקידי הבדק והאחזקה המונעת וכן ביצוע התקנות החדשות לפי הנחיות לישכת המהנדס הראשי.

(ג) שרותי ההנדסה לסלוויזיה, אשר בראשם עומד מהנדס אולפני הסלוויזיה, מתחלקים:

מחלקה לפילם, תאורה וחשמל

מחלקה למיבצעים ובדק

מוצע: להפריד בעתיד הלא רחוק בין מחלקת מיבצעים ומחלקת הבדק.

(ד) המהנדס הראשי

(1) המהנדס הראשי עומד בראש כל שרותי ההנדסה המהווים שרות עזר חיוני להפקת התוכניות ברדיו ובסלוויזיה.

(2) מנהלי המחלקות ההנדסיות ברדיו ובסלוויזיה, ובאמצעותם כל עובדי ההנדסה, כפופים מקצועית למהנדס הראשי ובעבודה השוטפת לממונים על ענייני הרדיו והסלוויזיה (עד כה היתה הכפיפות בעבודה השוטפת לממונה קיימת רק בסלוויזיה ואילו שרותי ההנדסה ברדיו היו כפופים בלעדית למהנדס הראשי).

(3) המהנדס הראשי אחראי להכנת הצעת התקציב ולהפעלתו לאחר האישור.

(4) הוא אחראי לכוח-אדם בכל הנוגע לבחירתו, להדרכה קידום, משמעת, מיכרזים ותקן - תוך תיאום וזיקה לגופים המינהליים המטפלים בנושאים אלה, כגון המחלקה לכוח-אדם, ובתאום עם מנהלי החטיבות והמחלקות ההנדסיות.

(5) הוא מוסמך לקבוע נוהלי אחזקה, הפעלה ובקרה מקצועית, כפי שמתחייבים מן האחריות לאיכות הטכנית של ההקלטות והמשדרים.

(6) המהנדס הראשי ממונה על התיכנון והפיתוח של האולפנים וציודם בהתאם למדיניות הנהלת הרשות.

(7) למהנדס הראשי כפופים:

- (א) מחלקה לפיתוח, המייצרת ציוד חדיש וממונה על פתרונות הנדסיים לבעיות מסובכות יחסית.
- (ב) מחלקת תיכנון מערכות, העוסקת בתיכנון פרויקטים חדשים ובפיקוח על ביצועם ע"י מחלקות ההנדסה של הרשות או קבלני חוץ.
- (ג) בית מלאכה טכני מרכזי, המספק שרותים טכניים לכל רשות השידור.
- הוועד המנהל ממליץ לשקול את האפשרות לסנף לבית מלאכה מכני מרכזי גם את שרותי הנגריה והמסגריה המשרתים את הטלוויזיה.
- (ד) מחסן טכני מרכזי, המטפל ברכישת ציוד טכני בשביל כל רשות השידור.

(8) המהנדס הראשי אחראי על מגע ותאום עם גופים טכניים מחוץ לרשות השידור, כגון: משרד התקשורת, איגוד השידור האירופי, לוונינים וכו'.

6. מיבנה החדשות וענייני היום

- (א) לקראת הפעלת הטלוויזיה במסגרת רשות השידור נתקיימו דיונים יסודיים בשאלה, אם לקיים את שידורי החדשות וענייני היום כשרות אינטגרטיבי, משותף לרדיו ולטלוויזיה, או אם לקיימם בנפרד לכל מדיום, תוך תיאום.
- רוב חברי הוועד המנהל דאז צידדו באינטגרציה של שידורי החדשות וענייני היום אך הדעה הזאת לא נתקבלה על דעת הממשלה, אשר קבעה בקביעותיה (ראה מכתב השר גלילי כנ"ל סעיף 9) כדלקמן:
- "א. המנהל הכללי של רשות השידור יהיה הסמכות המכרעת בענייני החדשות וענייני היום בכפוף להנחיות הוועד המנהל של הרשות.
- ב. הוועד המנהל של הרשות יהיה המוסד האחראי במישרין על ההדרכה והפיקוח על כל שידורי החדשות וענייני היום.

ג. יהיו מדורים נפרדים לשידורי רדיו וטלוויזיה של חדשות וענייני היום. עם תוך שנה להכללת הטלוויזיה במסגרת רשות השידור וועדת השרים תהיה נכונה לדון מחדש בעניין מיבנה החדשות וענייני היום ברשות השידור. ד. הוועד המנהל של רשות השידור מוסמך להחליט בענין איחוד החדשות וענייני היום בערבית. ה. המנהל הכללי מוסמך לקבוע סדרי תיאום בין שידורי הרדיו והטלוויזיה של חדשות וענייני היום, ככל שיידרשו."

(ב) וועדת המיבנה והוועד המנהל בחנו שאלה זאת מחדש והגיעו למסקנה שאין לסטות, בשלב זה, מן הקביעה ששידורי החדשות וענייני היום יהיו נפרדים לרדיו ולטלוויזיה, תוך הגברת התיאום.

(ג) בהתאם לכך יפעלו היחידות המתאימות (החטיבה לחדשות וענייני היום ברדיו, על שתי מחלקותיה, והמחלקה לחדשות וענייני היום בטלוויזיה בכפיפות לממונים.

(ד) למען יעול פעולות היחידות הנ"ל יש לחתור למתן שירותים טכניים צמודים להן בכל מדיום.

(ה) למען הבטחת תיאום, הכוונה והדרכה מוסמכת בתחום רגיש זה יקום מוסד קבוע (פורום) לחדשות וענייני היום בראשותו של המנכ"ל. פורום זה יתכנס מדי יום ביומו לברור נושאי החדשות ופעם או פעמיים בשבוע לברור התוכניות בענייני היום, ובעיקר לברור תוכניות יזומות ע"י הרשות בהתאם לחשיבות הנושא. הרכב הפורום יהיה מצומצם יותר בענייני החדשות ורחב יותר בענייני היום. בכל אופן ישתתפו בו, נוסף על המנכ"ל, הממונים, מנהל החטיבה ברדיו ומנהלי המחלקות בטלוויזיה וברדיו. יש לקבוע דרכי המגע והתאום בין פורום זה לבין יחידות אחרות ברשות העוסקות אף הן בחדשות ו/או בענייני היום, כגון: החטיבה לשידורים בערבית, החטיבה לשידורים לחו"ל ולעולים, המחלקה לענייני היום בגלי-צה"ל. מוצע כי לפורום יהיה מזכיר, בדרג של עתונאי בכיר, אשר מתפקידו יהיה להכין את ישיבות הפורום תוך תיאום כל הגורמים, לוודא ביצוע החלטותיו, לקשר בין היחידות והמנכ"ל בזמנים בין הישיבות.

(ו) יש לדאוג למירב שירותים משותפים לכל יחידות העוסקות בחדשות ובענייני היום, כגון: כתבים, שירותי סוכנויות הידיעות, שירותי ספריה, הדרכה ע"י גורמי חוץ. כן יש לפעול למען ריכוז פיזי של היחידות לחדשות וענייני היום בהקדם האפשרי.

(ז) מוצע כי הוועד המנהל ישמש גם להבא וועדת הרשות לענייני היום.

למען אפשר לוועד המנהל קיום יעיל של תפקידו זה ידווח ליו"ר הרשות - המשמש בתוקף תפקידו גם יו"ר הוועדה לענייני היום - באופן שוטף ע"י המנכ"ל או ע"י מזכיר הפורום, בהנחיית המנכ"ל, על דיוני הפורום וסיכומיו ועל שאלות חשובות אחרות המתעוררות בהקשר לעבודתו. היו"ר יחליט על הנושאים המחייבים דיון ו/או החלטה בוועד המנהל.

(ח) בתום שנתיים או שלוש שנים לאחר הפעלת המיבנה המוצע יש לבדוק אותו מחדש ולקבוע, אם המיבנה הזה מתאים למשימות הרשות או אם יש לשנותו, בין בכיוון ליתר אינטגרציה ובין בכיוון ליתר אוטונומיה. בכל אופן נראה כי יש לעשות את כל הסידורים הטכניים האפשריים אשר יאפשרו גם שינוי המיבנה בכיוון זה או אחר.

7. הסידורים בערבית

(א) הסידורים בערבית מאורגנים כיום במסגרות נפרדות ברדיו ובטלוויזיה. ברדיו קיימת חטיבה לשידורים בערבית ובפרסית (בית השידור הישראלי) עם מנהל חטיבה ומחלקות כפופות לו. מנהל החטיבה כפוף לממונה על ענייני הרדיו. בטלוויזיה קיימות שתי מחלקות נפרדות לשידורים בערבית, אחת לחדשות וענייני היום והשניה לתוכניות. אין מסגרת משותפת לשתי מחלקות אלו, ושני מנהלי המחלקות כפופים במישרין לממונה על ענייני הטלוויזיה.

(ב) בקביעות הממשלה (סעיף 9ד' במכתבו של השר גלילי) הוסמך הוועד המנהל להחליט בענין איחוד החדשות וענייני היום בערבית בשני המדיא. הוועד המנהל בחן שאלה זאת והגיע למסקנה כי יתרונות האיחוד של החדשות בשני המדיא היה יוצא בהפסד ע"י פרוק השילוב של כל המחלקות לשידורים בערבית ברדיו במסגרת של חטיבה אחת. הוא בדק גם אפשרות שניה, של איחוד כל השידורים בערבית בשני המדיא במסגרת משותפת אחת, והגיע למסקנה כי איחוד כזה, אף כי היה רצוי מבחינות שונות, איננו בר ביצוע בנסיבות הקיימות מטעמים טכניים ואחרים כאחד.

(ג) הוועד המנהל וועדת המיבנה הגיעו למסקנה כי בגלל חשיבותם ורגישותם של השידורים בשפה הערבית רצוי למנות אדם מוסמך בדרג בכיר ליד המנכ"ל (בדרגת יועץ או סמנכ"ל), אשר מתפקידו יהיה לדאוג לתאום הפעולות בשני המדיא ולמגע שוטף עם כל הגורמים המוסמכים בתחום זה.

(ד) התוכניות בערבית מתבצעות במסגרת מערכת התוכניות שמליאת רשות השידור מאשרת אותה לאחר שנדונה בוועדה המייעצת של המליאה לשידורים בערבית.

(ה) מוצע כי השידורים של חדשות וענייני היום יונחו ע"י וועדה לענייני היום בשפה הערבית, שתוקם ליד הוועד המנהל, בראשותו של אחד מחברי הוועד המנהל, ושישתתפו בה נציגי הגורמים החשובים בתחום זה. וועדה זו תפעל בסמכות של קביעת הנחיות, במקביל לסמכויות הוועד המנהל עצמו לגבי השידורים בעברית. (ראה גם פרק שלישי, סעיף 8).

8. מיבנה היחידות לתוכניות

(א) התוכניות מבוצעות בנפרד ברדיו ובטלוויזיה. בטלוויזיה במסגרת מחלקה לתוכניות בעברית (ובמקביל מחלקה לתוכניות בערבית) ואילו בשידורים ברדיו מחולקת האחריות לתוכניות בעברית (מחוץ לתחום החדשות וענייני היום) בין שלוש חטיבות: אומר, מוסיקה, וכידור. התוכניות משודרות בשתי רשתות של הרדיו גל א' וגל ב'.

(ב) לא מוצע שינוי עקרוני במיבנה על-פי עקרון ההפרדה בתוכניות ברדיו ובטלוויזיה, אך רצוי לדאוג ליתר אינפורמציה הדדית ותיאום לפי הצורך ע"י העלאת הנושאים הרלוונטיים בדיוני ההנהלה. ההנהלה גם תקבע מקרים בהם רצויה פעולה מתואמת תוך שיתוף שני המדיא בנושא מסויים.

(ג) בנושאים בהם אין עדיין באפשרותה של הטלוויזיה לקיים מחלקה או מדור ברמה נאותה ייעשו השידורים לקבוע סמכות מקצועית לאנשים מתאימים בתחום זה ברדיו. דוגמה לכך הם שידורי המוסיקה. הוועד המנהל וועדת המיבנה מציעים כי בכל הנוגע לתכנון ולבחירת משדרי מוסיקה קלאסית וקלאסית-קלה בטלוויזיה תחול על המפיק הבכיר, אשר בתחום אחריותו יופק מישדר מוסיקה כנ"ל, חובת התייעצות עם מנהל(ת) חטיבת המוסיקה ברדיו. הסמכות המכרעת בידי הממונה על ענייני הטלוויזיה. יתכן והסדרים דומים יהיו רצויים גם בתחומים אחרים כגון שידורים לחקלאי וכו'.

(ד) וועדת המיבנה והוועד המנהל דנו בשאלה, אם רצוי אפיון חד-משמעי של שתי הרשתות ברדיו ומינוי של מנהלי רשתות. לא הגענו לסיכומים בנושא זה ואנו ממליצים שהוועד המנהל החדש ימשיך לברר בעיה חשובה זאת.

9. שידורים לחו"ל ולעולים (ברדיו)

(א) החטיבה מחולקת לשלוש מחלקות:

מחלקה לשידורים לאירופה המזרחית

מחלקה לשידורים לארצות המערב

מחלקה לשידורים לעולים

(ב) בתקופה האחרונה חלה התרחבות ניכרת בשידורים למזרח אירופה וגם הורחבו השידורים לעולים. יש לצפות להתרחבות נוספות, בחלק אף הוחלט כבר עליהם, לביצוע בעתיד הקרוב. בהקשר לכך מוצע שהוועד המנהל החדש ישקול מינויו של סגן למנהל החטיבה.

(ג) כיום מופקים שידורי החדשות באנגלית (גם בגל הקצר וגם בגל הבינוני) ע"י מחלקת החדשות ואלו החדשות בכל שאר השפות מופקות בחטיבה לשידורים לחו"ל ולעולים. הוועד המנהל בדעה, כי יש לחתור לשיטה אחידה בקביעת האחריות להפקת החדשות בשפות הלועזיות.

10. שונות

הוועד המנהל דן גם בשאלות של שינויי תואר ומעמד. הועלתה הצעה לשנות את תואר הממונים לענייני רדיו ולענייני טלוויזיה ל: מנהל או סמנכ"ל. כן הועלתה הצעה לשנות את דאוג המחלקות לחדשות ותוכניות, בעברית ובערבית בטלוויזיה, לדרג של חטיבות. לאחר דיון ממצה הגיע הוועד המנהל למסקנה שלא להציע, בשלב זה, שינויים, מתוך הנחה כי הוועד המנהל החדש ידון ויחליט בנושאים אלה בבוא העת.

ירושלים, יג' באלול תשכ"ח
6 בספטמבר 1968

לכבוד
השר י. גלילי

איש השר,

הנדון: הצעות למיבנה רשות השידור

הוועד המנהל של רשות השידור קיים ישיבות אחדות לגיבוש הצעותיו בדבר מיבנה הרשות ושרותיה, עם הכנס החוק החדש לתוקפו.

בדיונינו היינו מונחים על ידי השיקולים להבטיח מצד אחד מידה רבה של אוטונומיה ליחידות היוצרות על מנת לא לבלום חופש יצירה וחדשות יצירה ולהבטיח מצד שני את מידת הריכוז במטרה לקיים את מטרות החוק.

עם זאת רצינו לחפש צורה ארגונית אשר תבטיח לנו אפשרות של גמישות ושל שינויים בהסדרים ארגוניים בהתאם לנסיון אשר הצטבר. היינו ערים לכך כי נעמוד בפני אתגרים חדשים לא רק במדיום הטלוויזיוני הקס ונבנה, אשר בודאי יהיה טעון טיפוח, חיפוש דרך ונכונות להסיק מסקנות מהצלחות וכשלונות, אלא גם לגבי הרדיו אשר יצטרך בשנים הקרובות לעבור שינוי מהותי בכדי להת ים את עצמו לעידן הטלוויזיה ולמצוא את יעודו כשהוא פועל לצדו של המדיום החדש.

אחדות המשימה מוצאת אמנם את ביטויה כבר בקביעה המוצעת בחוק של אחדות הרשות הצבורית ושל מינוי מנהל כללי הממונה על השרות כולו. השאלה שעמדה לפנינו היתה – כיצד יתארגן השרות מתחת למנהל כללי.

ההצעות העיקריות שגיבשנו בדיונינו הן:

1. תפקידים אחדים ומחלקות אחדות יהיו קשורות במישרין למנכ"ל, והם: לשכה למוסדות הרשות את תספל במליאה, בוועד המנהל ובוועדות הרשות, הקשרים הבינלאומיים של הרשות, לשכת היועץ המשפטי, מח' לקשרי ציבור, מח' למחקר, אולי גם מחלקה לפרסומים.

2. יתמנו מנהל שרותי הרדיו ומנהל שרותי הטלוויזיה, אשר יהיו ממונים על התכנון והביצוע של התכניות בשני אמצעי התקשורת ויקיימו בתוקף תפקידם זה גם מגע שוטף עם אגף המינהל ועם אגף ההנדסה בעניינים הנוגעים לתחום פעולתם.

אנו מציעים כי מנהלי הרדיו והטלוויזיה יתמנו ע"י הוועד המנהל, לא על סמך מיכרזים, וכי ישתתפו בזכות דעה מייעצת בישיבות המליאה והוועד המנהל.

3. בעיה מיוחדת מהווה מיכלול החדשות וענייני דיומא, ועל כן מציעים אנו ארגון מיוחד. הצעתנו כי יוקם אגף החדשות וענייני דיומא משותף לשני אמצעי התקשורת. אגף זה יתחלק ל-3 חטיבות על פי קריטריון לשוני, דהיינו:

(א) חטיבה לחדשות וענייני דיומא בעברית, שתהיה מורכבת בשלב הראשון ממחלקת החדשות של הרדיו, ממחלקה לענייני דיומא של הרדיו וממחלקה לחדשות וענייני דיומא של הטלוויזיה.

(ב) חטיבה לחדשות וענייני דיומא בערבית, שתהיה מורכבת ממחלקה מתאימה לרדיו וממחלקה מתאימה לטלוויזיה.

(ג) חטיבה לחדשות וענייני דיומא בשפות אחרות (שידורים לחו"ל ושידורים לעולים ולתיירים ברדיו).

אגף זה יהיה כפוף במישרין למנכ"ל, בהנהלתו ישותפו מנהל הטלוויזיה ומנהל הרדיו.

ההסדר המוצע יש בו מירב הערובה לתיאום תוכן השידורים בסוגיות בהן אסור שנתנבא בלשונות שונות, הוא יאפשר ניצול יעיל של משאבי כוח האדם וניידות עובדים במידת הצורך. שיתופם של מנהל הטלוויזיה ומנהל הרדיו בהנהלת האגף, או בוועדת תיאום לידו דרוש על מנת להבטיח כי יובאו בחשבון התנאים המיוחדים של כל מדיום ותיאום בין האגף לחדשות וענייני דיומא עם שאר האגפים בטלוויזיה וברדיו.

4. אנחנו מציעים כי יתמנה מהנדס ראשי לרדיו ולטלוויזיה שיהיה כפוף למנהל כללי ומתפקידו יהיה לפקח על שרותי ההנדסה ברדיו ובטלוויזיה, לקבוע את מדיניות הפיתוח, הרכש וכו'. מתחתיו יעבדו מחלקות או חטיבות הנדסה ברדיו ובטלוויזיה. המהנדסים העומדים בראש מחלקות או חטיבות אלה יהיו כפופים מבחינה מבצעית למנהל הרדיו או הטלוויזיה, כדוגמת הזיקה הכפולה הקיימת לגבי יחידות פיקוד ומטה.

פרטי הארגון יעובדו בשלב מאוחר יותר.

5. המינהל יהיה כפוף למנהל כללי באמצעות סגן למנכ"ל, והוא יכלול: יחידות לתקציב, כספים, כוח-אדם, הדרכה, משק, תחבורה ועוד.

טרם דנו במיבנה הפנימי של אגף המינהל ובשאלה אם ובאיזו מידה רצוי שיחידות מינהליות יהיו בדרגים מסויימים מפוצלות לגבי כל מדיום לחוד.

ברור לנו כי הצעותינו אלה אינן ממצות את בעיות מיבנה הרשות על פרסיו, אך אנו סבורים כי אם יתקבלו העקרונות המוצעים דלעיל, אפשר יהיה תוך זמן קצר לעבד הצעות מפורטות אשר בחלקן גם יכולות להיות הצעות לשלבי מעבר.

אודה לך אם תתן דעתך להצעותינו ותביא אותן בפני ועדת השרים או כל גוף אחר שהממשלה רואה לנכון.

בכבוד רב,

(-) ד"ר ח. יחיל
יו"ר רשות השידור

העתק: לחברי הוועד המנהל

השר ישראל גלילי

ירושלים, ב' בשבט תשכ"ט
21 בינואר 1969

אל: ד"ר ח. יחיל, יו"ר רשות השידור

להלן קביעות הממשלה בדבר מיבנה רשות השידור, עם הכללת
הטלוויזיה במסגרת הרשות.

1. המנהל הכללי של רשות השידור ימונה, כחוק, יפעל על-פי
הנחיות הוועד המנהל והחלטותיו, וישתתף בישיבות
הוועד המנהל בזכות דעה מיעצת. הוא יהיה אחראי על ניהול
כל ענייני הרשות, ובכלל תפקידיו יהיו:

- (א) תקציב רשות השידור (לרבות הכנסות והוצאות).
- (ב) כוח-אדם ברשות השידור.
- (ג) מנגנון רשות השידור (קבלת עובדים והעברת עובדים).
- (ד) חשבונות ברשות השידור.
- (ה) בנוי ופיתוח ברשות השידור.
- (ו) רכישות רשות השידור.
- (ז) הנדסה ברשות השידור.
- (ח) מחקר ברשות השידור.
- (ט) ייעוץ משפטי ברשות השידור.
- (י) בטחון ברשות השידור.
- (יא) קשרים בינלאומיים של רשות השידור.

2. בכפוף למנהל הכללי של רשות השידור יפעלו מנהל - רדיו
ומנהל - טלוויזיה.

3. מנהל הרדיו ומנהל הטלוויזיה יוזמנו להשתתף בוועד המנהל
של רשות השידור בזכות דעה מיעצת.

4. לרשות השידור יהיה תקציב כולל. במסגרת התקציב הכולל יקבעו
הסכומים המיועדים לרדיו ולטלוויזיה.

5. לעזרת המנהל הכללי של רשות השידור יעמוד סגן למנהל או מינהלן
ראשי.

6. לעזרת המנהל הכללי של רשות השידור בכפוף לו, יעמוד מהנדס
ראשי לרדיו ולטלוויזיה.

7. לעזרת מנהל-הרדיו יעמוד מהנדס רדיו ולעזרת מנהל-הטלוויזיה
יעמוד מהנדס טלוויזיה.

8. הקשר עם מוסדות רשות השידור יהיה באמצעות המנהל הכללי
של הרשות או באישורו.

9. (א) המנהל הכללי של רשות השידור יהיה הסמכות המכרעת בענייני החדשות וענייני היום בכפוף להנחיות הוועד המנהל של הרשות.

(ב) הוועד המנהל של הרשות יהיה המוסד האחראי במישרין על ההדרכה והפיקוח על כל שידורי החדשות וענייני היום.

(ג) יהיו מדורים נפרדים לשידורי רדיו וטלוויזיה של חדשות וענייני היום. עם תום שנה להכללת הטלוויזיה במסגרת רשות השידור ועדת השרים תהיה נכונה לדון מחדש בעניין מיבנה החדשות וענייני היום ברשות השידור.

(ד) הוועד המנהל של רשות השידור מוסמך להחליט בענין איחוד החדשות וענייני היום בערבית.

(ה) המנהל הכללי מוסמך לקבוע סדרי תיאום בין שידורי הרדיו והטלוויזיה של חדשות וענייני היום, ככל שיידרשו.

ב ב ר כ ה,

(-) ישראל גלילי

יחסי עבודה ברשות השידור

1. בין הדברים הראשונים בהם נתקלו מוסדות הרשות מיד עם הקמתה ב-1965 היתה בעובדה, כי דיני עבודה ויחסי עבודה ברשות לא היו מסודרים כהלכה. לא היה קיים תקן לעובדים, נציגות העובדים היתה מפוצלת ל-7 ועדי עובדים עפ"י סוגי מקצועות ושתי הערים המרכזיות - ירושלים ותל-אביב - ובקרב ציבור העובדים שררה מתיחות רבה וקבוצות יריבות פעלו אלו נגד אלו. עריכת תקן קבוע נתקלה בקשיים באשר צפויה היתה הקמת הטלוויזיה ומקומה בתוך הרשות, זכויות העובדים ואפשרויותיהם לעבור ממדיום אחד למישנהו לא היו ברורות. ע"כ נקבע בשנת 1965 תקן מעבר ובשנים לאחר מכן חלו שינויים מסויימים בתקן מעבר זה, אך לא נקבע תקן קבוע עד לשנת 1969.
2. כאשר הוחלט על הקמת הטלוויזיה והכללתה בעתיד במסגרת רשות השידור, מינה הוועד המנהל עוד בשנת 1968 וועדה מנחה מורכבת מנציגי הרשות, צוות ההקמה לטלוויזיה, נציגי משרד ראש הממשלה, משרד האוצר, נציבות שירות המדינה, והמכון לפיריון עבודה, ובהשתתפות יועצים מטעם חברת סי.בי.אס, לקביעת מיבנה היחידות השונות בטלוויזיה והמסגרות ביחידות אלו.
3. ב-10.3.1969, ימים מספר לפני הכללת הטלוויזיה ברשות השידור ומינוי וועד מנהל חדש לרשות, מינה השר ישראל גלילי וועדה להערכת המשרות בטלוויזיה וקביעת דרגות העובדים בהתאם. ליו"ר הוועדה התמנה אלוף (מיל) ש. שמיר. וועדה זאת סיימה עבודתה בחודש יוני והגישה המלצותיה לשר גלילי על דעתם של ארבעה מבין חמשת חבריה (בהסתייגות החבר החמישי, חבר וועד אגודת העיתונאים), השר העביר המלצות הוועדה לוועד המנהל, אשר סמך ידיו על ההמלצות. רוב העובדים העיתונאים, באישור האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, דחו את ההמלצות והכריזו על שביתה של כל העובדים העיתונאים ברשות השידור (טלוויזיה ורדיו גם יחד), ואליהם הצטרף חלק גדול של עובדים במקצועות אחרים ברשות. שביתה זאת נמשכה מ-22.8.69 עד ל-2.9.69 ונסתיימה במסירת העניינים השנויים במחלוקת להכרעתו של יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי בהסתדרות, מר י. משל, כבורר יחיד. הבורר הוציא מסקנותיו בנובמבר 1969 ובעקבות פסק דינו הוסדרו שאלות אחרות, שהיו שנויות במחלוקת, במו"מ ישיר בין הצדדים.

סכסוך עבודה זה גרם לעיכוב נכר בביצוע המכרזים אשר על-פיהם הוכרע על איוש המשרות בטלוויזיה ועל מעבר עובדיה ממעמד של עובדים ארעיים למעמד של עובדים קבועים. כן גרם סכסוך עבודה זה לדחייה בהפעלת שידורי טלוויזיה יומיים עד לראשית נובמבר 1969.

4. מאז תקופה נסערת זאת, שחלה בתקופה של מתיחות רבה בארץ הן עקב מלחמת ההתשה הן עקב מאבקים פנימיים בארץ שקדמו לבחירות לכנסת בסוף אוקטובר 1969, הושגו הסדרים ברוב הבעיות בתחום יחסי העבודה, והעובדים זכו להישגים נכבדים אשר העיקריים בהם:

(א) קביעת תקן קבוע לרשות השידור בסוף שנת 1969. בו נקבעו המשרות התקניות לכל היחידות ועובדים רבים, שהיו עד אז במעמד של עובדים ארעיים, נהפכו לעובדים תקינים.

(ב) לעובדים בדרוג עתונאי נקבע סולם קידום מקצועי, בו נקבעו בהסכם בין רשות השידור לבין אגודת העתונאים וועדי העובדים הקריטריונים לקידום העובדים.

(ג) בהסכם עבודה משנת 1970 לגבי עובדים עתונאים הוסכמו השוואת דרגות השכר ותנאי העבודה של העובדים העתונאים ברשות לתנאים המקובלים בעתונות היומית (להוציא משכורת 13 והטבות שוליות אחרות).

(ד) בשנת 1970 הושגו הסכמים בדבר דרגות השכר וכללי הקידום המקצועי גם לגבי העובדים הטכנאים ועובדי המינהל. בהסכמים אלה באו על סיפוקן תביעות רבות של העובדים.

(ה) ב-1970 הושג הסכם שכר חדש לנגני התזמורת הסימפונית של רשות השידור וכן נקבע תקנון עבודה, הקובע סידרי העבודה המיוחדים של התזמורת.

(ו) הושג הסכם בשאלות השכר לשעות נוספות ונקבעו כללים עפי"הם מותרת לעובדים עבודה יתרה שלא בתחום עבודתם הרגילה, במגבלות ובתנאים שהוסכמו בין הצדדים.

5. על אף השגים נכבדים אלה בהסכמי שכר והסדרי עבודה לא פסקו הפרעות בעבודה תקינה גם לאחר מכן. בשנת 1971 היו ברשות 7 הפסקות עבודה, משעה אחת ועד שלושה ימים. חמש הפסקות עבודה היו של עובדים טכנאים, אחת של במאי הטלוויזיה ואחת של עובדי החדשות בטלוויזיה, שבעקבותיהם הפסיקו כל עובדי הטלוויזיה את עבודתם לשעה אחת. כל הפסקות עבודה אלו היו ללא אישור האיגודים המקצועיים וללא הודעה מוקדמת על הכרזת סכסוך עבודה. יש בכך משום הוכחה כי על אף הסכמים, שנתקבלו בסיפוק ע"י העובדים ואיגודיהם המקצועיים, שוררת עדיין מתיחות רבה בקרב ציבור העובדים.

יש בוודאי גורמים שונים הפועלים בכיוון של תסיסות תכופות בקרב ציבור העובדים, ולא קל לעמוד על כולם ולקבוע את משקלם. אין ספק כי משפיעה האוירה הכללית בארץ בתחום יחסי העבודה, ובמיוחד בתחום של השרותים הציבוריים למיניהם. ישנה התופעה, הידועה גם מארצות אחרות, של התנגשויות תכופות בין עובדים בעבודה יצירתית, השואפים לחופש יצירה וחופש ביטוי מירבי, לבין מיבנה מימסדי החייב ה להקפיד על היררכיה בדרוג מקצועי ומשמעת בביצוע העבודה, בעיה המחריפה בשרות ממלכתי כרשות השידור. הקמת המדיום הטלוויזיוני החדש והציפיות מכאן והחששות מכאן, שליוואת הקמתו ועדיין מלווים את תיפעולו, קליטתם של מאות עובדים חדשים ברשות השידור, בכללם אנשים רבים אשר לא מכבר רכשו מקצועם החדש ומשתלמים בו תוך עבודתם ואין מולם עתודה מקצועית בארץ, פיצול המדיום למקצועות שונים, לחסיבות מחלקות ומדורים, רצון כל יחידה לאוטונומיה מירבית תוך התעלמות מן הצרכים הכלליים של השרות, פער הדורות הנותן אותותיו בכל מערכות העבודה בארץ והוא חריף במיוחד במקום עבודה חדש על מקצועותיו החדשים, התגבשות איטית של דפוסי התארגנות ונוהלי עבודה ברשות השידור, ניגודים בין עובדים הטוענים לסמכותם המקצועית לבין נציגי הציבור הנושאים באחריות על ניהול המוסד, כל אלה וגורמים אחרים שלא עמדנו עליהם יוצרים פקעת של בעיות, מתחים וחוליים שלא נמצאה להם תרופת קסם.

6. הרשות ניסתה לתקוף בעיה זאת בדרכים אחדות. היא עשתה מאמצים רבים לשיפור תנאי השכר ותנאי העבודה (ראה לעיל). היא ביררה בירור יסודי את שאלות מיבנה הרשות ותוצאות בירורים אלה כלולים בהמלצות בשאלות המיבנה, שעמדנו עליהן בפרק הרביעי של סקירה זו. היא עיבדה תדריך לגבי התחום הרגיש ביותר בעבודתה, הוא השידורים של חדשות וענייני היום. אך מעבר למאמצים אלה יש לתת את הדעת לבעיות יסוד אחדות. ברצוננו לעמוד על שלוש מהן:

(א) מעמדם של עובדי הרשות

סעיף 24 של חוק רשות השידור קובע, כי קבלת עובדי הרשות ומינוייהם ייעשו ע"י הרשות ויהיו כשל עובדי המדינה בתיאומים שייקבעו בתקנות. תיפקוד העובדים, התקן, השכר, הגימלאות ותנאי העבודה "יהיו כשל עובדי המדינה למקצועותיהם - בהתחשב באופיים המיוחד של תפקידים המיוחדים לרשות בלבד והם ייקבעו, לפי הצעת הוועד המנהל, ע"י השר, לאחר שיתיעץ עם שר האוצר". בעת חקיקת חוק רשות השידור סבור היה המחוקק, כי ע"י סעיף זה נמסרו ענייני העובדים בידי הרשות והוועד המנהל. כך אמר במפורש יו"ר הוועדה בהגישו את החוק לכנסת. הוא סיים דבריו במשפט: "בדרך זאת יהיה הוועד המנהל גוף קובע ומכוון את הדברים". אך למעשה ידי הוועד המנהל כבולות הן בסמכות המכרעת שהוקנתה בכל ענייני העבודה לשר האוצר (למעשה לנציג שרות המדינה המייצג את שר האוצר), הן בקביעת העקרון בחוק, שדין עובדי הרשות כדין עובדי מדינה. השתכנענו בשנות עבודתנו, כי עקרון זה פועל בעוכרי הרשות כארגון החייב לעודד יצירה. תנאי הקביעות למשל, קביעות במקום עבודה ובתפקיד, אינם הולמים מוסד החייב לעודד יצירה חופשית מכאן ולמלא תפקיד ממלכתי מכאן. דוגמה אחרת: דרגות השכר הנוקשות מכבידות על הרשות להשיג כוחות עבודה מעולים, שהם מעטים בלאו הכי.

ברור לנו, כי אין פתרון קל לבעיה זאת. ע"כ ממליצים אנו, כי תחמנה וועדת מומחים בענייני מינהל, על דעת הממשלה ועל דעת רשות השידור, אשר תחקור בעיה זאת באופן יסודי תבדוק גם כיצד מטפלים בבעיה זאת בארצות אחרות, ותגיש המלצותיה לממשלה ולרשות השידור, לפני שיוחלט אם ליזום שינויים תחיקתיים.

(ב) מגע בין נציגי הציבור לבין העובדים:

לעיתים קרובות נשמעת הטענה כלפי מוסדות הרשות, כי אין תקשורת מניחה את הדעת בין הוועד המנהל והמליאה מכאן לבין העובדים למקצועותיהם מכאן. לטענה זאת יש יסוד מסויים, אך אין פתרון קל לסוגיה זאת. הרשות ככל מיבנה ארגוני איננה יכולה לוותר על עקרון ההיררכיה. בדיוני הוועד המנהל משתתפים המנכ"ל והממונים וכן עובדים בכירים לפי העניין, בוועדות השונות משתתפים עובדים בכירים של המחלקות המתאימות ועורכים אחראים לנושא העומד לדיון. ועדי העובדים רשאים להפגש עם יו"ר הרשות או עם הוועד המנהל כולו בכל עת שיש להם עניין להביא בפני מוסדות הרשות. למרות כל אלה עובדים רבים העוסקים בעבודה אחראית אינם כלולים באף אחת מהמסגרות הנ"ל והם מתאוננים כי אין מגע ביניהם לבין מוסדות הרשות. בבעיה זאת דנה כבר הוועדה לבדיקת סידרי שיתוף הפעולה בין המוסדות הציבוריים של הרשות לבין ציבור העובדים,

שנתמנתה ע"י מליאת רשות השידור באוקטובר 1966 והגישה את מסקנותיה ב-26.2.67. לדעתנו רבות מקביעותיה של הוועדה בעת ההיא תופסות גם כיום, ובראש ובראשונה הפרק על "תקשורת פנימית". בפרק זה נקבע בין השאר: "עקרון ההיררכיה חייב להישמר בקפדנות שעה שמדובר בתיפעול השירותים, אולם רצוי, כפעם בפעם, להסיט את גבולות ההתארגנות היחידתית ולנער את הפירמידה ההיררכית, ע"י זימון צורות קשר ענייני בין המקצועות, השלבים והחומים. אנו ממליצים כי הוועד המנהל החדש יבחן את המלצותיה של הוועדה ההיא גם בפרטיהם.

(ג) הכשרה מיקצועית, הדרכה והשתלמות:

הרשות מקיימת, באמצעות מרכז ההדרכה שלה, קורסים חיצוניים ופנימיים בנושאי השידור, ימי עיון למקצועות שונים, היא מאפשרת לעובדים השתלמויות אקדמאיות או השתלמויות מקצועיות בחו"ל. עם הקמת אולפן נוסף בטלוויזיה תורחבנה גם האפשרויות הטכניות להרחבת פעולות ההכשרה וההשתלמות. הרשות ערה לחיוניות נושא זה והיא כללה בתקציבה לשנת 1972/73 סכום של -500,000 ל"י להכשרה, הדרכה והשתלמות לעומת -200,000 ל"י בשנת התקציב 1971/72. ברם, גם מאמץ זה אין בו משום פתרון לבעית כוח-האדם המיומן הדרוש לרשות. אנו סבורים כי יש להקים קרן ראויה לשמה למימון פעולות הכשרה והשתלמות והכנת עתודה מקצועית. (ראה המלצה בחלק הדן בשאלות כספיות).

בעיות תקציב ופיתוח

1. נעמוד להלן על עובדות יסוד אחדות לגבי התקציב השוטף של רשות השידור.

תקציב הרשות, רדיו בלבד, היה:

בשנת 1965/6 - 13,090,450.- ל"י

בשנת 1968/9 - 20,700,000.- ל"י

לאחר הכללת הטלוויזיה היה התקציב:

בשנת 1969/70 - 42,500,000.- ל"י

בשנת 1970/71 - 46,000,000.- ל"י

בשנת 1971/72 - 55,650,000.- ל"י

בשנת 1972/73 - 66,850,000.- ל"י

ההקצבות משרד האוצר, משרדי הממשלה אחרים והסוכנות

היהודית, (לשידורים לחו"ל) כיסו בתקציב זה:

בשנת 1969/70 - 22,387,000.- ל"י ומזה הקצבת האוצר - 16,000,000.- ל"י

בשנת 1970/71 - 8,381,000.- ל"י " " " " 2,606,000.-

בשנת 1971/72 - 8,850,000.- ל"י " " " " 2,000,000.-

בשנת 1972/73 - 10,880,000.- ל"י " " " " 2,500,000.-

השתתפות הממשלה והסוכנות ירדה, איפוא, מ-52% של התקציב בשנת 1969/70 ל-15% בשנת 1972/73, והיא מיועדת לכיסוי חלק גדול של ההוצאות הכרוכות בשידורים לחו"ל, וחלק לא גדול של ההוצאות לשידורים בשפה הערבית, וכך למשרדים מיוחדים שמשרדי ממשלה מעוניינים בהם, כולל משרדי שרות. השתתפות האוצר מן התקציב הרגיל אינה מכסה השנה אלא 3,7% של תקציב רשות השידור.

2. הכנסות הרשות מאגרות רדיו וטלוויזיה היו מתקצבות

בשנת - 1969/70 ב-15,500,000.- ל"י

ובשנת - 1972/73 ב-44,550,000.- ל"י

אומדן ההכנסות מגביית אגרות לשנת התקציב 1972/73 מתבסס על ההנחה שנצליח לגבות אגרה על 500,000 מקלטי רדיו ו-450.000 מקלטי טלוויזיה. מספר משלמי אגרת הרדיו הוא סטטי מזה שנים אחדות, ואלו לגבי משלמי אגרת הטלוויזיה קרובים אנו לנקודת רוויה. ברור, איפוא, כי לא נוכל עוד להעלות ההכנסה מגביית אגרות בסכומים ניכרים אלא ע"י העלאה של האגרות, דבר הנתקל בהתנגדות הגורמים הציבוריים - הממשלה וועדת הכספים של הכנסת - הטוענים במידה רבה של צדק כי האגרות כבר גבוהות.

ההכנסות משידורי פרסומת ברדיו היו - 5,320,000 ל"י בשנת 1970/71 - 7,200,000 ל"י בשנת 1971/72, ואומדן ההכנסות לשנת 1972/73 הוא - 9,800,000 ל"י. זאת לאחר שבפעם הראשונה מזה 7 שנים הועלו תעריפי הפרסומת ב-35% (כנגד העלאה בעתונות במוצא של 70%). גם בשידורי פרסומת ברדיו מתקרבים אנו, איפוא, לנקודת רוויה.

3. משתמע מכאן, כי לא נוכל להגיע להרחבת שידורי הרדיו והטלוויזיה אלא אם כן תגדל במידה ניכרת השתתפות הממשלה במימון פעולותיה של רשות השידור או אם יאופשר לרשות לפתח משאבים כלכליים משלה, בראש ובראשונה ע"י הנהגת שידורי פרסומת בטלוויזיה. לפי הערכת מומחים יכולים שידורי פרסומת בטלוויזיה להכניס בשנה הראשונה לאחר הפעלתם קרוב ל-10 מיליון ל"י והכנסה זאת עשויה לעלות תוך שנים מעטות לכ-30 מיליון ל"י לשנה. מליאת רשות השידור החליטה לאחר דיון מעמיק בסוגיה זאת, ברוב של יותר מ-2/3 של חבריה, להמליץ על הנהגת שידורי פרסומת בטלוויזיה, אך הממשלה דחתה ברוב דעות הצעה זאת, והכנסת סמכה ידיה על המלצתה השלילית של הממשלה.

בעיה נוספת המעסיקה את הרשות היא שעפ"י החוקים והתקנות הקיימים פטורים סוגי אוכלוסין מסויימים מתשלום אגרות הרדיו והטלוויזיה, אם בגלל מצבם הכלכלי והסוציאלי, ואם בגלל זכויותיהם למען המדינה והעם. (כגון: נכי צה"ל, משפחות שכולות וכו'). עם הנהגת הטלוויזיה והכללתה ברשות השידור הובטח ע"י שר האוצר דאז, כי האוצר יפצה את רשות השידור על ההפסד שייגרם לה ע"י פטורים אלה. הבטחה זאת לא בוצעה עד כה.

4. עד כה עמדנו על הוצאות פעולותיה של הרשות. אך הרשות זקוקה גם לתקציב נכבד לפיתוח. הבעיות המרכזיות בתחום זה הן:

(א) הקמת בית שידור חדש לרשות השידור. עוד בשנת 1964 הוקצה שטח להקמת בית השידור בקריה בירושלים, ואף תוכנן הבניין והוחל בעבודות הכשרת הקרקע. התוכנית בוטלה לאחר מכן ורק לאחר דיונים ממושכים נקבע שטח חדש להקמת בית שידור ברוממה במסגרת תקציב הפיתוח לשנת 1972/73 אושר סכום לתכנון הבית אשר ישרת את הרדיו ואת הטלוויזיה כאחד, על האולפנים הדרושים, המעבדות, בתי המלאכה והמשרדים. יש להניח שעבודת התיכנון, כולל קביעת האלימנטים שהשלמתם דחופה ביותר, חסתיים תוך שנה תקציבית זאת, ואפשר יהיה להתחיל בעבודה בשטח באביב 1973. יש להניח כי ביצוע הפרויקט כולו ידרוש פרק זמן של 7-8 שנים. אין עוד הסכמה לבנין בית השידור בתל-אביב, אף כי הובטח שטח להקמתו. עד לביצוע המשימה הגדולה הזאת, תצטרך רשות השידור לעבוד בתנאים פיסיים קשים, שישופרו רק במידה מוגבלת עם השלמת חלקים של הפרויקט כולו.

(ב) יש צורך חיוני לגשת לטיפול בהתקנת אפיק שני לטלוויזיה. כיום משמש האפיק האחד את שידורי הטלוויזיה של רשות השידור בשתי השפות וכן את שידורי הטלוויזיה הלימודית. לפי הערכת מומחים קשורה תוספת אפיק שני בהשקעה של קרוב ל-100 מיליון ל"י ואם מדובר גם בשידורים ציבעוניים בסכום שיתקרב ל-120 מיליון ל"י

(ג) על-אף השיפורים שחלו לאחרונה ע"י תוספת משדרים חזקים יותר לשידורי הרדיו, דרושה עוד תוספת על-מנת ששידורינו יגיעו לכל יעדיהם.

(ד) בעיית התקשרות הרשות לשידורי לווינים.

5. נוסף על תפעולם של השידורים והרחבת מסגרתם שהציבור רשאי לדרוש מאת רשות השידור, יש להשקיע למען השבחת השידורים בעתיד ע"י הכשרת כוח אדם ויצירת מאגר תוכניות לזמן ארוך. אנו מציעים הקמת קרן, ע"י הקצבה מאוצר המדינה לשתי מטרות אלו, כדי להכין עתודה של כוח אדם שיוכשר לתפקידו כהלכה, ולמען יצירת מלאי של תוכניות תרבותיות והשכלתיות בתחומים שונים.

סיכום

6. יש צורך במדיניות פיננסית בנויה על עקרונות כלכליים ומכוונת לטווח ארוך. הציבור הוכיח ע"י רכישת מקלטים, כי הוא מעוניין בשירותים שרשות השידור חייבת לספק לו. הרדיו הוא מזמן מצרך חיוני, ובשנים האחרונות היתה גם הטלוויזיה למצרך כזה, ואין היא בבחינת מותרות. המיסים וההיטלים שהוטלו על מקלטים הכניסו לאוצר המדינה מאות מליונים שהמדינה השתמשה בהם למטרות חשובות. אך אין היא פטורה לדאוג לכך כי הציבור יבוא על סיפוקו. יש לקבוע תוכנית פיתוח לשנים מספר. יש לקבוע עקרונות המדיניות הכספית של הרשות, יש לקבוע בבירור מה הם משאבי ההכנסה של הרשות, מה זכויותיה בתחום הכלכלי ומה חובותיה, וכך מה חלקה של המדינה במימון הפעולות.

אנו מציעים כי וועדת אנשי מקצוע ואישי ציבור תתמנה, על דעת הממשלה ועל דעת רשות השידור, שתחקור את כל מכלול הבעיות הקשורות בביסוסה הכלכלי של רשות השידור ובפיתוחה, ותגיש את המלצותיה לעיונה של הממשלה ושל רשות השידור.

תדריך לעובדי החדשות והרפורטז'ה

רדיו וטלוויזיה - ברשות השידור

מרס 1972

מ ב ו א:

רשות השידור היא מוסד ממלכתי הפועל מכוח "חוק רשות השידור". בחוק זה מנוסחות המגמות המנחות את "שידורי ישראל". ועיקריהן מובאים למטה. בראש תדריך זה יש להבליט את האחריות המיוחדת המוטלת על העובדים לדרגיהם, במחלקות החדשות וענייני היום. אנחנו משדרים, למעשה, לא רק לכל בית בישראל, כי אם גם אל מעבר לגבולות המדינה, לארצות קרובות ורחוקות. הנסיבות המיוחדות שמדינת ישראל שרוייה בהן - מצב הבטחון, מעמדנו הבינלאומי, מציאות של עלייה ופיתוח הארץ, על הישגיה ועל קשייה - הן המחייבות את עובדי החדשות לזכור, כי קולה של רשות השידור נחשב כקולה של מדינת ישראל. כך נשמעים ונראים מישדרי החדשות בתוך המדינה, וכך הם מתפרשים מחוצה לה.

אין הדגשת העובדה הזאת באה להפחית מן המשקל המכריע שיש לשאיפתה של הרשות לזכות במירב האמינות לגבי המאזינים והצופים. אדרבה, השאיפה למידע מדויק, מוסמך, אמין ומהיר, היא המנחה את עובדי החדשות. ואולם מעמדה הממלכתי ובלבדי של הרשות מחייב את העובד גם לדבוק במגמות החוק, העולות בקנה אחד עם מטרותיה של מדינת ישראל בדור הזה. הניסוח המפורט ביותר לא יוכל לבוא במקום לימוד מתמיד והתמצאות רחבה בענייני המדינה, שיקול-דעת ושכל ישר; על העובד להקפיד על הכללים המפורטים בזה ולדבוק במגמות שהונחו ביסודו של החוק שמכוחו היא פועלת.

1. מטרתו של תדריך זה היא להטעים ולהבהיר כמה מן הציוויים המקצועיים המיוחדים את העבודה של עובד החדשות ברדיו ובטלוויזיה, הן מבחינת צביונם של כלי התקשורת (בהקבלה אל העתונאות שבכתב) והן מבחינת האיפיון של רשות השידור כאירגון שידור ציבורי-ממלכתי הפועל מכוח חוק רשות השידור.
2. מטבעו אין הנושא סובל סייגים קשיחים לפיכך תדריך זה הוא בגדר הנחייה כללית ולא בא להקיף את הנושא כולו.
3. אין התדריך מוציא נהלי עבודה לחדשות ולענייני היום ברדיו ובטלוויזיה שפורסמו או שיפורסמו דרך קבע, או לשעה, על ידי הממונים, מנהלי המחלקות, החטיבות והמחלקות, או נהלי ביצוע כלליים שיש להם נגיעה ישירה לעבודה השוטפת בחדשות.
4. אין התדריך שבכתב בא במקום של הוראות, הכוונה ופיקוח ובירורים שוטפים בפורומים המתאימים לפני מעשה ואחריו - בירורים שתכליתם לבחון מקרים ספציפיים ולהפיק מהם לקחים.
5. בכל מקרה של ספק, חובה על העובד להיוועץ מראש בממונה עליו ובשעת הצורך, יוועץ הממונה במנכ"ל.
- המנכ"ל יקבע לפי הצורך חובת דיווח ואישור בדרג המתאים לפני פירסום ידיעות בנושאים מסויימים. כמו כן יקבע המנכ"ל סדרי הפנייה לצורך התייעצות וקבלת מידע או אישור לפני שידור.

קביעת החוק:

6. חוק רשות השידור קובע (סעיף 2) כי "הרשות תקיים את השידורים כשירות ממלכתי". בסעיף 3 של החוק נמנים תפקידי הרשות, שהם "לשדר תוכניות חינוך, בידור ו-א י נ פ ו ר מ צ י ה בשטחי המדיניות, החברה, הכלכלה והמשק, התרבות, המדע והאומנות במגמה -
 - א. לשקף את חיי המדינה, מאבקה, יצירתה והישגיה;
 - ב. לטפח אזרחות טובה;
 - ג. לחזק את הקשר עם המורשת היהודית וערכיה והלעמיק את ידיעתה;
 - ד. לשקף את חייהם ונכסי תרבותם של כל שבטי העם מהארצות השונות;
 - ה. להרחיב השכלה ולהפיץ דעת;
 - ו. לשקף את חיי היהודים בתפוצות הגולה;
 - ז. לקדם את מטרות החינוך הממלכתי, תשכ"ג-1953".
- מכאן שהמחוקק קבע במפורש את מגמתם של השידורים ושידורי האינפורמציה בכללם.
- מגמה זו חייבת להדריך את העובדים ולכוון את שיקוליהם בכל שלבי העבודה.

בסעיף 4 של החוק נקבע כי "הרשות תבטיח כי בשידורים ינתן מקום לביטוי מתאים של השקפות ודיעות שונות הרווחות בציבור ותשדר אינפורמציה מהימנה". כאן מוטלת עלינדי החובה לשדר אינפורמציה מהימנה כלומר - בדוקה, מדויקת ומליאה - גם מבחינת מיגוון הנושאים, האירועים, ההתרחשויות והבעיות וגם מבחינת מיגוון העמדות, הדעות וההשקפות. מה שאין המחוקק קובע במפורש הוא אמות מידה ל"רווחות בציבור" ולא יזון בין הדיעות וההשקפות, להוציא ההגדרה - "ביטוי מתאים". בסעיפים שיבואו, מבקש תדריך זה לקבוע אמות מידה עקרוניות וכלליות, אך לא כמותיות.

מעמדם של עובדי רשות השידור:

(כאן המקום לסעיפים שיתמצתו את המעמד המשפטי לגבי חוקים שונים ואת האחריות המשפטית).

מה מבטאת הרשות:

אין לרשות קול, מדיניות או השקפות משלה. אין הרשות משדרת "מאמרי מערכת". תפקידם של הרשות ושל עובדיה הוא להניח לקולות השונים לדבר בעדם. בציבור קיימת הכרה שכל מה שנשמע, או מוצג ברדיו ובטלוויזיה בנושא רגיש הוא דברה של הרשות, ולא דברו של עובד זה או אחר. ובחוץ לארץ מפליגים עוד יותר ומקבלים כל מלה שנאמרת במישדרי האינפורמציה כאילו היה זה דבר השקול, המוסמך המחייב והמכוון של ממשלת ישראל. עובדות אלה מחייבות לנהוג זהירות מרובה לא רק בהערות פרשנות של עורכים, של כתבים ושל פרשנים מורשים (ראה להלן) אלא גם במסירה מדויקת של דברי פרשנות ותגובה שנמסרו לפרסום, שלא לייחוס, על ידי דוברים מוסמכים.

תפקידם העקרי של עובדי האינפורמציה ברשות הוא איפוא לספק למאזינים ולצופים מידע מהימן, בדוק ושלם ככל האפשר כדי להניח להם להגיע למסקנה מעצמם ולא להביא עובדות ומסקנות מוכנות בצדן. מכל מקום - חובה להפריד בדרך שתהיה ברורה לאוזן ולעין בין אינפורמציה עובדתית וישירה (*straight news*) מכאן לבין פרשנות (*commentary*) וניתוח (*news analysis*) מכאן.

פרשנות והגדרה:

7. שעה שבמקרים רבים מחייב הדיווח המקצועי גם ניתוח העובדות ופירושו, יש להקפיד במקרים הללו שלא לצאת בקביעות פסקניות לסעות בהן ולקבלן כעובדות מוצדקות.

8. התמסיר העובדתי אינו סובל שימוש במונחים ההופכים אותו לפרשנות. לעולם יבחר עובד החדשות במלים מתארות ולא במלים הקובעות עמדה ויחס. הפרשנות עשויה להתגנב כמעט אל תוך כל משפט ולהסתוות כתמסיר עובדתי גרידא "המשטרה התייחסה אל המפגינים ביד קשה" הוא ניסוח פרשני. "מנהיגם של המפגינים, פלוני אלמוני אמר לכתבנו כי המשטרה וכו'". - הוא תמסיר עובדתי.

8א" אין להגניב פרשנות ע"י ייחוס דעתו האישית של הכתב לגורמים שלא היו ולא נבראו, כגון: "פרשנים אומרים", "חוגים ציינו" וכדומה.

פרשנות מורשה:

9. המנכ"ל, או הממונים על החדשות יכולים להתיר לעובד הרשות לשדר דברי פרשנות, אולם בכל מקרה יש להכתיר את דבריו בכותרת "פרשנות".

10. כשמזמינים פרשן, או מומחה, מן החוץ, יש לציין בכל מקרה את מיומנותו של האורח לנושא הנדרש כדי שיוכל הצופה, או המאזין, להעריך את משקלם של הדברים ואת מידת ביסוסם.

11. חרף התשווקה המקצועית להביא דברי פרשנות מייד ובצמוד להתפתחויות חשובות של הרגע האחרון - יש להזהר ביותר מדביקות בכמה פרשנים זמינים המוכנים להגיב מייד ועל כל נושא כמעט, כנגד פרשנים מוסמכים יותר אך איטיים יותר בנכונותם לתגובה. על כן יש לגוון ככל האפשר את עתודת הפרשנים. בנושאים שנויים במחלוקת הציבור חלים גם על פרשנות כללי האיזון, ראה להלן.

אובייקטיביות ונייטרליות:

12. האובייקטיביות והנייטרליות הן סגולותיו המקצועיות ההכרחיות של עובד החדשות ברשות. הן נבחנות בכושרו להצניע את השקפותיו האישיות בנושאים שהוא מסקר, עורך ומביא לשידור. מבחן אחר הוא הדרך השלימה שבה מטפלים בנושא, לאחר שנבחר כפי שנבחר (ראה להלן - שיקולים בסלקציה).

הדרך הבדוקה ביותר להגיע לרמה סבירה של אובייקטיביות היא להימנע ככל האפשר מ"חלוקת ציונים" ומשימוש בתארי השם והפועל. מי שמסדר צד אחד כמי ש"אמר" וצד שני כמי ש"טען" או "הצהיר" - חוטא בחוסר אובייקטיביות ממש כמי שמבטא את עמדתו כלפי הצדדים בצורה בוטה וגלויה יותר. והוא הדין בנעימת-קול או בהבעת-פנים שיש בהם משום גילוי יחס.

13. עם זאת, יש לזכור כי אנו משדרים לקהל המאזינים וצופים מוגדר שיש לו ערכים ומערכת מוסכמות המיוחדים לו, אין לצפות מקהל זה שיפגיש באובייקטיביות, או בשיויון נפש, לאנטישמיות, לגופים המבקשים לחסל את מדינת ישראל, לחילול בתי עלמין ובתי כנסת, לרצח וכיו"ב.

14. אין פירושו של דבר שיש נושאים מוקצים לגמרי מחמת הרוגז שהם מעוררים בלבם של רוב רובו של הציבור ושאינן לטפל בהם בצורה עובדתית והוגנת.

איזון מהו וכיצד הוא נעשה:

15. איזון הוא התרגום המקצועי לקביעה "ביטוי מתאים" שבסעיף 4 בחוק רשות השידור. הטיפול במישדרי החדשות של הרשות בכל נושא השנוי במחלוקת חייב להיות טיפול מאוזן הווה אומר - טיפול המביא באורח הוגן ובפרופורציות הנכונות את הדיעות השונות והמנוגדות שהובעו בנושא על ידי אנשים שיש להם סמכות, מיומנות או זיקה ממשית לנושא האמור. אין פירושו של דבר שיש לאזן עד לאבסורד, כלומר להגיע לאיפוס מוחלט כתוצאה מאיזון ומאיזון חוזר. כך גם אין פירוש הדבר שיש להעיר ולעורר את כל הצדדים הנוגעים בדבר כדי להביא את תגובתם המיידית בצמוד לפרסום הראשון.

לדוגמא - אין להניח כי ראש הממשלה תמיד יגיב מייד על התקפה חריפה מצדו של ראש מפלגת אופוזיציה חשובה. יתכן שיגיב מאוחר יותר, מעל פורום פומבי, או שיבחר בדרך של תגובה אחרת, או שיעדיף שלא להגיב כלל. אין להעלות על הדעת שבשמו של האיזון, או לשמו, יימנע העורך, בהעדר תגובה, משידור דברי מנהיג האופוזיציה אף שאין הוא פטור מלנסות לבקש תגובה. באה תגובה, יש לומר זאת. מבחנו של איזון הוא במתן ביטוי הוגן ונעדר פניות לדיעות השונות כאשר הן ניתנות. יש בעניין הזה חשיבות לא רק למסירה נכונה ונבונה של עקרי הדברים אלא גם להימנעות, כאמור למעלה, מ"חלוקת ציונים" - אין לשדר כי ראש הממשלה הכריז או אמר, ואילו ראש מפלגת האופוזיציה "טען", או "ניסה להתחמק באומרו"... למשל. אל תהסס מלחזור על המלה הפשוטה "אמר".

16. כיצד מאזנים דיעות שונות הרווחות בציבור: יש המפרשים את האמור בחוק "ביטוי מתאים של השקפות ודיעות שונות הרווחות בציבור", כאילו הכוונה היא לאיזון על פי מישקלם היחסי של הכוחות הפוליטיים. כאילו ניתן לקצוב מלים בדיווח משודר לפי יחס הכוחות בכנסת בלבד. נראה, כי האיזון צריך להיעשות גם על פי ערכיות החדשות (*news value*) של הדברים ועל-פי העניין הציבורי שיש בהם. במידה מרובה העניין מסור לידיהם של העורך ולשיקול הרגע שלו. דרך משל - ביום שממשלת ארצות הברית מפרסמת הודעה חשובה בעניין עתיד האיזון, ואין איש, חוץ ממנהיג ערבי ירושלמי בדימוס שיהיה מוכן להגיב עליה - אין כל טעם חדשתי בהבאת דעתו שלו בלבד, שכן יהיה זה עיוות הפרופורציה וחוסר איזון חדשתי גמור. אך מצד שני, אם פולמוס מתעורר בציבור סביב תוכנית בנייה מסוימת ושר השיכון ודובריו מעדיפים להחריש ומשהים תגובתם - אין כל סיבה שהרדיו והטלוויזיה יתעלמו מן הנושא ומתהודתו הציבורית וימחינו גם הם למוצא פי השר, עד שישודרו בנושא.

17. מראיינים ומנחים מצווים על הקפדה גם בצד הטכני של האיזון, כלומר מתן אפשרות שווה ככל האפשר לצדדים השונים המוזמנים להשתתף בדיונים, או בעימותים להביע דעתם בלא הפרעה והטרדה מצד יריביהם. פגע משתתף אחד -

במישדר מוקלט או מצולם מראש - פגיעה גסה בכבודו של המשתתף האחד, או שאמר דברים שיש בהם משום הוצאת דיבה, או שתקף אישיות או גוף שאינם מיוצגים במישר - יש להשמיט את הדברים. יש להקפיד על כך אפילו מתסיס המשתתף ה"תוקפן" או המנחה ה"תוקפן" ומחייב את הדיון. כשהמשר "חי" יש למנוע התפתחות מצבים כאלה בתוקף מייד עם הסתמנותם. ראה גם להלן בהנחיות למראיינים ולמנחים.

שיקולים בברירת נושאים:

18. ענין הברירה מתחלק לשניים: מה הם הנושאים היזומים או הנבחרים, מתוך המצאי, שישודרו ומה המקום והחשיבות שישוו לנושא בתוך המישר, או המהדורה. שיקולי הברירה בחדשות הרדיו חלים גם על מספר החזרות על נושא חד ועל הכללתו של הנושא במהדורות מסכמות. האובייקטיביות המוחלטת כמעט שאינה אפשרית בתהליך הברירה, הואיל והברירה היא בחזקת פשרה בין הרצוי ובין המצוי. האובייקטיביות, האיזון וההגינות חייבים לבוא לידי ביטוי מלא בדרך הטיפול בכל נושא לאחר שנבחר, כפי שנבחר.

19. בעת תהליך הייזום והברירה יפעל כל עורך לפי המגמות האמורות שבחוק רשות השידור. שעה שאנו אומרים, כי השיקול העקרי בברירה הוא הערכיות החדשותית (news value) אין בשום פנים לגרם ביושאי חיובי, או שמגמתו חיובית, אינו בבחינת חדשות ועל כן כל מה שהוא חיובי הוא המועמד הטבעי והראשון לגניזה ולהוצאה מפני ידיעה, או נושא שליליים או מרעישים. מצד שני, אין לגנוז נושא שלילי בעל חשיבות ובעל ערכיות חדשותית גבוהה, ויש להעלותו תוך הצגה אחראית ושקולה. שכן, על הרשות לשקוד לא רק על איזון אלא גם על דמה גבוהה של אמינות. אמינותו של המדיום תפגם אם הוא יתעלם לחלוטין, מעניינים פרטיים שיש בהם משמעות ציבורית ממשבר בתוך הממשלה או הקואליציה, או מפרשה של אי-סדרים או שחיתות שהיא נושא לחקירה ציבורית, משפטית או משטרתית. יש נטייה מובנת אצל עובדי החדשות להתרשם מידיעות שנתפרסמו בהבלטה בעתון ולהגרר אחריהן. אין מישדרי החדשות וענייני היום של הרשות צריכים ללכת בעקבות עתון זה או אחר ולהבליט הבלטה נעדרת פרופורציה. נושא שאותו העתון בחר בו ל"מלחמת מצווה". העובדה שעתון זה או אחר חשף פרשה, מחייבת בדיקת העניין אך אין היא מחייבת פירסום באותה מידה של הבלטה, באותה מגמה ובאותה הרוח.

דיוק ואמינות:

20. מגמתם של משדרי החדשות וענייני היום ברשות היא לקיים רמה גבוהה ומוניטין של אמינות והגינות. הדיוק בעובדות, בשמות ובמושגים הוא יסודה הראשון של האמינות. אין לוותר על בדיקת העובדות בכל דרך אפשרית

למען מהירות השידור. ברשות קודמת החובה לשדר אינפורמציה מהימנה ובדוקה לחובה לשדר אינפורמציה במהירות. אולם, במקרים מסויימים בעיקר בחדשות חוץ - כגון: מיבזק בלעדי מסוכנות ידיעות תוך ציון קפדני של המקור ובהסתייגות הדרושה. חזקה על כתבי הרשות, אולם אין לדלות אינפורמציה ואפילו עובדתית מעתון בלא בדיקה ובוודאי שאין להביאה כחומר מערכת, בלא ייחוס למקור.

לשון נקיה:

21. יש להימנע מלשון מרושלת, משימוש בביטויים המוניים וגסים, מקלישאות, ממליצות ומחידושי לשון שאינם מקובלים, או מוסמכים. קביעותיו של היועץ הלשוני מחייבות את כל עובדי החדשות.

לועזית:

22. רבים ממאזינינו מבינים לשונות זרות. ויש שרוגזים על שנמנע מהם לשמוע דברים הנאמרים בלועזית על ידי קיטוע המקור, או ע"י הנחתתו ודריסתו על ידי התרגום. בהבאת קטע בלועזית יש לבחור קטע משמעי ובשום מקרה אין לקטע על הדברים במקום חסר-משמעות, באמצע המשפט, וביותר כשמדובר במשפט הקובע. אין למשל להשאיר מן המקור רק "גבירותי ורבותי" ולהשתמש ביתרה, שהיא הקובעת החשובה מן הבחינה התיעודית - העניינית רק כרקע שאין להבינו. בטלוויזיה יש להעדיף תרגום מודפס.

אשר לתרגום יש לקבוע כי גם יידיש וגם לאדינו הן בבחינת לשונות הצריכות תרגום לעברית. הוא הדין גם באנגלית, שיש הסבורים כי הכל שומעים אותה. אין גם להניח כי האנגלית היא ה'לינגווא פרנקה' של ישראל ושל כל הבאים אליה. יש להקפיד ככל האפשר על ראיון של כל מרואיין בלשון ארצו, או לאפשר לו להשיב בלשונו הוא, גם אם נשאל באחרת, שהוא שומע. ובוודאי שאין לראיין באנגלית אורח מאיטליה, או מצרפת שבה לישראל לציון יום תרבות ארצו, ועל כל פנים לא ישודרו כתב או שאלותיו המקוריות בלשון שאינה רהוט בה.

יש ששרים, ראשי מפלגות ודומיהם נואמים, או מרצים בארץ בלשון זרה לפני אורחים מחו"ל. אלא במקרה שיש ערך מיוחד לשידור הדברים במקורם, אין להביא את הדברים בלועזית בתוך שידור עברי. אפשר לבקש מן הדובר שיחזור על עקרי הדברים בעברית, או להביאם בפי כתב, או קריין.

מידע שירותי:

23. כאן יש לקבץ את הנהלים הקיימים בדבר שידור אינפורמציה על מזג האויר. התנועה בכבישים, ביטול אירועים, קריאות לעזרה, תרומות דם, הודעות המשטרה והודעות על נעדרים, עבריינים נמלטים, חיפוש עדי ראייה וכו'.

הראיון והנחיות למראיינים:

24. תדריך זה מצטמצם, בעיקר, לסוג אחד של ראיון - זה האוטנטי והספונטאני. יש לזכור כי מטרתו של המראיין היא ראשית דבר לחפש תשובות על שאלות שיבהירו את הנושא שבחדשות. התכלית היא להשיג משהו רלבנטי ל"סיפור" של היום, או לנושא הנדון ולהציפו בדרך מאוזנת והוגנת ככל האפשר.

יש לזכור, כי בראיון מסוג זה חושף עצמו המרואיין להתקפות "פתע", לשאלות פרובוקטיביות מעניינו של הנושא ושלא מעניינו וללחצים אחרים. גם סירוב להשיב על שאלה בתוך מהלך הראיון יירשם לעתים כנקודה לרעתו ע"י הצופים או המאזינים. על כן יש להקפיד על הכללים הבאים:

א. סודו של הראיון הטוב הוא סקרנות אמת הנשענת על הכרת טובה של הנושא הנדון ושל המרואיין. כשמושמעת באזניו ביקורת, יש להביאה בשם אומרה ולדייק במידת האפשר.

ב. בל יבליט המראיין את אישיותו ודת דעותיו שלו בנושא,

ג. אל תתרפס ואל תתבטל לפני המרואיין. כך גם אל תפגין אינטימיות מופלגת.

ד. על תעודד תשובות מתחמקות ולא תסייע למרואיין לחמוק מן הנושא המרכזי ולהסיח את הראיון לאפיקים, או לנושאים נוהים לו יותר.

ה. אל תהיה גם ומציק.

ו. על תקריב את מידות הנימוס והאדיבות למען "הצדק והאמת" אל תהיה אינקוויזיטור המנבח שאלות ואפילו אתה מרבה להשתמש בתואר "אדוני".

25. מבקש המרואיין השמטת תשובות, או אי שידור הראיון כולו, בנימוק שנוקש בלשונו ובדבריו - לכשישודרו - יקיה משום פגיעה בטובת הציבור, או נזק אישי של ממש. אפשר לסרב לבקשה כזאת על פי שיקול ציבורי ובאישור המנכ"ל או מי שהוסמך על ידו. מנהל חטיבת החדשות וענייני היום ברדיו ומנהל החדשות בטלוויזיה רשאים להחליט אם יש מקום לציין בגוף המישדר שנעשתה השמטה.

26. התנה המרואיין את הסכמתו להשתתף במישדר בהתעלמות מנושאים מסויימים יש לציין את הדבר בפתח המישדר, אלא אם יש נימוקים ציבוריים מכריעים שלא לעשות כן.

27. אין להקליט או לשדר, שיחה טלפונית במשרדי חדשות וענייני היום, בלא ידיעתו ובלא הסכמתו מראש של המרואיין.

28. אסור להשתמש בציוד הקלטה ו/או צילום נסתרים במשרדי חדשות וענייני היום אלא כדי לחשוף פעילות לא חוקית שלא ניתן לתעדה בדרך אחרת; וגם זאת רק באישור המנכ"ל או מי שיוסמך על ידו.

בידוי ("פיברוק"):

29. אין לערב ברפורטז'ה קטעים מן הארכיון, או קטעים מחוץ להקשרם כדי להשיג אפקט אקטואלי "מפוברק", אפקט דרמטי או אפקט קומי, או סרקסטי. כך גם אין לשלב בכתבה קטעים ממערכונים שיש בהם חיקויים.

30. בכל מקרה, שמתעורר חשש של הטעייה ע"י השימוש בחומר ארכיונים יש לקבוע בגוף המישדר הבחנה ברורה בין החומר החדש לבין זה הארכיוני.

31. מותר לבקש מאנשים שיחזרו על מעשה, או על דיבור כדי לאפשר צילום או הקלטה שנכשלו מטעמים טכניים ובלבד שאכן נעשה האקט בזמן ובמקום, כפי שחוזרים עליו. לעומת זאת אסור באיסור חמור להציג כמעשה עובדתי סצינת חדשות, או סצינת תעודתית יזומה ומבויימת. אינך רשאי לשכור חבורת נערים שיעלו באש צריף, אפילו הסכים לכך בעל הצריף, כדי להמחיש ונדאליזם, למשל.

נוכחות המיקרופון והמצלמה:

32. אנשים פרטיים וגופים מבקשים לנצל את הסיקור ברדיו ובטלוויזיה כדי לקדם אינטרס אישי או אינטרס בתחום הביניים שבין האישי ובין הציבורי. מבחינת ערכיות-החדשות יש כמובן להבחין בין תלונת דיירים על קבלן, שיש להם עמו חוזה, אינו מזדרז לטפל בליקויים שנחגלו בדירות ובין הסתדקות לאורכו של בית-מידות, סדק המסכן את הבניין והדיירים עד כדי הצורך בפינויים. יש כאן הבדל בין מיטרד ובין סכנה ממשית לשלום הציבור. מתוך הלהיטות שמגלים הרדיו והטלוויזיה בטיפול בתלונות שוב אין אומרים היום ברחוב - נקרא למשטרה, לעיריה... אלא מאיימים בהזמנת הטלוויזיה והרדיו כאמצעי לחץ. יש לזכור כי מישדרי החדשות של הרשות אינם בבחינת שופט או אומבודסמן.

33. שביתות והפגנות היו גם לפני היות הרדיו והטלוויזיה אולם יש לזכור כי לנוכחות צוותי השידור יש השפעה לא מבוטלת על מהלכם של האירועים הללו. על כן - יש להימנע מלאשר למארגני ארועים כאלה מראש את נוכחות צוותי השידור ועל הצוותים להשתדל לסקרם באורח דיסקרטי ככל האפשר.

שביתות ואיומי שביתה:

34. בדרך כלל אין לדווח מראש על שביתות, או על אסיפות שדנים בהן באפשרות להכריז על שביתה אלא משעה שהעניין הוא עובדה - כלומר משנתקבלה החלטת העובדים על שביתה. שנמסרה הודעה על סכסוך עבודה או על השביתה ונבדק ונחברר כי לפי שעה סתומים שערי המשא ומתן. דרך כלל יש להימנע מהודעה מראש על שביתה שעלולה לפרוץ אלא אם טובת הציבור מחייבת ידיעה מראש, כגון במקרים של השבתת שירותים חיוניים, בתי-ספר וכדומה.

הטעם הטוב:

35. עובדי החדשות מצווים להקפיד ככל האפשר שלא לפגוע בטעם הטוב, ברגשות הציבור ובמידות ובמוסר המקובל ושלא לבזות את רגשותיהם הדתיים או המוסריים של הציבור, או של חלק ממנו, גם זה חלק מצביונו הציבורי של הרשות מן החיוב המשתמע מכך: אי אפשר למצוא חן בעיני כל הציבור, אך יש להשתדל מאד שלא לפגוע בחלק ממנו.

פשעים ואלימות, אכזריות ומעשי זוועה:

36. אין להגזים בסיקור משפטים ופליליים רק מתוך ההנחה שהקהל אוהב זאת. אין לשדר אלא הפרטים העיקריים של מעשה רצח ואין להכנס לפרטי הפרטים שיש בהם כדי לזעזע, בעיקר ילדים צעירים.

37. גם אם יאשימו אותנו ב"פי נפש" - יש לבחון בכל מקרה מה לשדר: את האמת האכזרית כולה, או רק את האמת הנסבלת.

תאונות קטלניות ואסונות טבע:

38. אסור לנצל ידיעה על תאונה או אסון טבע כדי ליצור עניין מופלג, מתח, התרגשות או בהלה. אין לנצל סיקור מאורעות כאלה כדי להפגין כושר תיאורי. יש לצמצם את מידת ההבהלה שיש בידיעות כאלה על ידי כך שנציין מייד בראשה של הידיעה את הזמן, המקום, סוג כלי הרכב שהיה מעורב בתאונה וכדומה. אין לפרסם שמות הרוגים ופצועים כד שתנברר כי אכן נמסרו הודעות למשפחות, במקרים יוצאים מן הכלל, במקרה שפרסום מידי של שמות נפגעים יש בו כדי להרגיע את הציבור ולמנוע חרדה, השיקול לפרסם קודם עד שנמסרה הודעה למשפחות - בידי מנהל החטיבה ברדיו ומנהל החדשות בטלוויזיה.

פרסומת:

39. ראוי לעבד תקנון מיוחד שעניינו באינפורמציה על הצגות, סרטים ויצירות קודם לביצוען או הופעתן.

הקרנת תמונות למטה לסף התחושה ("סובלימינלית") אסורה.

40. עתונאים או עורך עיתון המופיע בשידור לא יצויין שם העיתון שהוא קשור בו, אלא אם כן שם העיתון חיוני להבנת עמדתו של המשתתף והוא הדין בתעשיית בנקאי, פרופסור, שחקן, או ספורטאי ודומיהם.

ציון גזע, מוצא, עדה, נתינות:

41. אין לציין ארץ מוצא, העדה, הגזע, הדת השייכות המפלגתית, הנתינות של אדם בהקשר שלילי, אלא אם בשעה שהידיעה צריכה לכך לגופה בכל מקרה של ספק, יש להימנע מכך.

פלילי ומשפטים:

42. כללי נוהג, תקציר חוק לשון הרע, קביעות מועצת העתונות - לעריכה ע"י היועץ המשפטי.

רשות השידור

ה ע ר ה
=====

חומר לעמ' 2 - לסעיף הדן במעמדם של
עובדי רשות השידור ולעמ' 9 סעיף 42
יוצא בחוברת בפרדת בתאריך מאוחר יותר.

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ט להאריך בשנה את תוקפן של התקנות לשעת חירום (ביטוח מתנדבים
לעבודה בשעת חירום) בתיקונים הבאים:

- א. בסעיף 1 לתוספת (בהגדרת "מתנדב") אחרי המלים "אצל הזולת" יבוא: "על פי
הפניה של משרד ממשלתי, רשות מקומית, הסוכנות היהודית לארץ-ישראל, או של
כל גוף ציבורי אחר שייקבע בצו על-ידי שר העבודה".
- ב. בסעיפים 3 ו-4(2) לתוספת במקום "15 לירות ליום" יבוא "17.50 לירות ליום".

ד ב ר י ה ס ב ר

"מתנדב" מוגדר כיום בחוק כ"מי שעושה בהתנדבות לעבודה אצל הזולת". הגדרה זו
רחבה ביותר ומקיפה למעשה כל עבודה בהתנדבות כולל עזרת עקרת-בית לבעלה בעסקו.
לא לכך התכוון המחוקק בהתקנת תקנות שעת-החירום במקורן. המחוקק ראה בפניו
פעולות התנדבות הגעשות לשם קידום מטרות לאומיות-ציבוריות על-פי הפניה של
גורמים ממלכתיים וציבוריים. התיקון המוצע בא להעמיד את הדברים על הווייתם
וכוונתם המקורית.

הסכום של 15 ל"י ליום בפיסקא ב' מתייחס להכנסה המינימלית ליום, המשמשת בסיס
לחישוב הגימלה של בעלי הכנסה נמוכה מ-15 ל"י, או של בטולי הכנסה והשיבוי
המוצע גובע מהתייקרויות ותוספת יוקר שחלו מאז ה-30 ביוני 1970.

גודעת חשיבות רבה שהצעות אלו ידונו בדחיפות רבה בשים לב למועד הקצר שנועד
לדיון בתיקוני החוק המוצעים.

מוגש על-ידי שר העבודה

הצעת החוק להארכת תוקף של תקנות שעת חירום (ביטוח מתנדבים לעבודה בשעת חירום),
תשל"ב-1972, המצורפת בזה הועברה אל חברי הממשלה בחוזר מס. 278 מיום כ"ה באייר
תשל"ב (9.5.72).

חוק להארכת חוקי של תקנות-שעת-חירום (ביטוח מתנדבים
לעבודה בשעת-חירום), תשל"ב-1972

הארכת
חוקי
1. תקפן של תקנות-שעת-חירום (ביטוח מתנדבים לעבודה בשעת-חירום),
תשכ"ז-1967¹, מאריך בזה עד יום י' בתמוז תשל"ד (30 ביוני
1974).

תחילה
2. תחילתו של חוק זה ביום י"ח בתמוז תשל"ב (30 ביוני 1972).

דברי הסבר

תקנות-שעת-חירום (ביטוח מתנדבים לעבודה בשעת-חירום), תשכ"ז-1967
קובעות דינו של מתנדב לענין חוק הביטוח הלאומי וחשוב דמי הביטוח נגד
פגיעה בעבודה.

הכנסת האריכה מספר פעמים את תקפן של התקנות, תוך חיקונים, ולאחרונה
ביוני 1970; תקפן של התקנות עומד לפקוע ביום י' בתמוז תשל"ב (30 ביוני
1972). הואיל ועדיין מועסקים מתנדבים ברחבי המדינה, הצורך בתקנות האמורות
בעינו עומד, ולכן מוצע להאריך תקפן של תקנות-שעת-חירום אלה בשנתיים
נוספות. וזה נוסח התקנות:

1. בתקנות אלה -

"הגדרות
"התנדבות לעבודה" - עבודה בהתנדבות בעסק, במפעל, במשק, בשירות
ציבורי ובכל שירות לציבור, ושלא על מנת לקבל פרס;
"משק" - עבודה חקלאית ושירותים חקלאיים;
"מתנדב" - מי שעושה בהתנדבות לעבודה אצל הזולת;
"המעסיק" - מי שאצלו מועסק המתנדב;
"חוק הביטוח" - חוק הביטוח הלאומי, (נוסח משולב), תשכ"ה-
1968;

"עובד" ו"עובד עצמאי" - כמשמעותם בטעיף 1 לחוק הביטוח;

1. ק"ח תשכ"ז, עמ' 2607; ס"ח תשכ"ח, עמ' 24; ס"ח תשכ"ט, עמ' 34;
ס"ח תשל"ל, עמ' 106.

"מועד תשלום" - כמשמעותו בתקנות הביטוח הלאומי (גביית דמי ביטוח), תשי"ד-1954.

דינו של
מתנדב
לענין
חוק הביטוח

לענין פרק ג' לחוק הביטוח:

(1) אדם שבאותו פרק זמן שבו הוא מתנדב הוא גם מבוטח כעובד שמעבידו חייב לפי חוק הביטוח בתשלום דמי ביטוח בעדו, או כעובד עצמאי - רואים אותו כעובד אצל אותו מעביד או כעוסק במזלח ידו כעובד עצמאי, לפי הענין, גם לגבי הזמן שבו הוא מתנדב כאמור;

(2) מי שתכופ לפני היותו מתנדב היה מבוטח כעובד ייחשב לגבי ההתנדבות לעבודה כעובד, ועבודתו בהתנדבות תיחשב כעבודה חלגבית מתקיימים יחסי מעביד ועובד, ולענין חישוב הגימלה יראו אותו כאילו הפגיעה בעבודה אירעה ערב היותו למתנדב;

(3) מתנדב שאינו מהסוג האמור בפסקה (1) או (2) -
(א) ייחשב לגבי ההתנדבות לעבודה כאדם המצוי בהכשרה מקצועית לפי סעיף 31(א)(3) לחוק הביטוח אם הוא מתחת לגיל 18 ועבודתו בהתנדבות תיחשב כהכשרתו המקצועית;

(ב) ייחשב לגבי ההתנדבות לעבודה כעובד ועבודתו בהתנדבות תיחשב כעבודה חלגבית מתקיימים יחסי מעביד ועובד אם הוא בן 18 ומעלה.

מינימום
גימלה
3. לגבי מתנדב כאמור בתקנה 2(1) או (2), אם היתה ההכנסה חלפיה מחושבת הגימלה לפי פרק ג' לחוק הביטוח פחותה מ-15 לירות ליום תחשב הגימלה כאילו היתה אותה הכנסה 15 לירות ליום.

חישוב
דמי
הביטוח
4. המעסיק ישלם דמי ביטוח נגד פגיעה בעבודה (להלן - דמי ביטוח) במקרים הבאים בלבד:

(1) בעד מתנדב כאמור בתקנה 2(3)(א) - לפי הכללים שבתקנה 27(א) לתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח מפני פגיעה בעבודה), תשי"ד-1954 (להלן - התקנות בדבר פגיעה בעבודה);

(2) בעד מתנדב כאמור בתקנה 2(2) או 2(3)(ב) - לפי זכר של 15 לירות ליום, ושיעור דמי הביטוח הוא לפי סעיף הסיכון של מקום העבודה בהתנדבות, כאמור בתוספת הראשונה לתקנות בדבר פגיעה בעבודה.

5. המעסיק יגיש במועד תשלום דמי-הביטוח רשימה חמית של מתנדבים המועסקים אצלו עם ציון מספר תעודת הזהות של כל אחד מהם, או מספר הדרכון, לפי הענין.

הגשת
דו"ח

6. בית הדין לעבודה כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969, תהיה לו הסמכות הייחודית לדון בכל תביעה לגימלה לפי תקנות אלה, ובכל תביעה להחזרת גימלה שניתנה בשעות או שלא כדין, וסעיף 231 לחוק הביטוח יחול בסינויים המחוייבים; לענין תקנות אלה יווסף ברישומם בעלי דין לפי סעיף 231 לחוק הביטוח "המעסיק".

סמכות
בית הדין
לעבודה

7. תקנות אלה יחולו על התנדבות לעבודה שנעשתה בתקופה כלשהי מיום ח' באייר תשכ"ז (18 במאי 1967) ואילך.

תחולה

8. לתקנות אלה ייקרא "תקנות-שעת-חירום (ביטוח מתנדבים לעבודה בשעת-חירום)", תשכ"ז-1967.

השם

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ט להאריך בשנה את תוקפן של התקנות לשעת חירום (ביטוח מתנדבים
לעבודה בשעת חירום) בתיקונים הבאים:

- א. בסעיף 1 לתוספת (בהגדרת "מתנדב") אחרי המלים "אצל הזולת" יבוא: "על פי
הפניה של משרד ממשלתי, רשות מקומית, הסוכנות היהודית לארץ-ישראל, או של
כל גוף ציבורי אחר שייקבע בצו על-ידי שר העבודה".
- ב. בסעיפים 3 ו-4(2) לתוספת במקום "15 לירות ליום" יבוא "17.50 לירות ליום".

ד ב ר י ה ס ב ר

"מתנדב" מוגדר כיום בחוק כ"מי שעושה בהתנדבות לעבודה אצל הזולת". הגדרה זו
רחבה ביותר ומקיפה למעשה כל עבודה בהתנדבות כולל עזרת עקרת-בית לבעלה בעסקו.
לא לכך התכוון המחוקק בהתקנת תקנות שעת-החירום במקורן. המחוקק ראה בפניו
פעולות התנדבות הבעשות לשם קידום מטרות לאומיות-ציבוריות על-פי הפניה של
גורמים ממלכתיים וציבוריים. התיקון המוצע בא להעמיד את הדברים על הווייתם
וכוונתם המקורית.

הסכום של 15 ל"י ליום בפיסקא ב' מתייחס להכנסה המינימלית ליום, המשמשת בסיס
לחישוב הגימלה של בעלי הכנסה במוכה מ-15 ל"י, או של בטולי הכנסה והשיבוי
המוצע נובע מהתייקרויות ותוספת יוקר שחלו מאז ה-30 ביוני 1970.

נודעת חשיבות רבה שהצעות אלו ידונו בדחיפות רבה בשים לב למועד הקצר שנועד
לדיון בתיקוני החוק המוצעים.

מוגש על-ידי שר העבודה

הצעת החוק להארכת תוקף של תקנות שעת חירום (ביטוח מתנדבים לעבודה בשעת חירום),
תשל"ב-1972, המצורפת בזה הועברה אל חברי הממשלה בווזר מס. 278 מיום כ"ה באייר
תשל"ב (9.5.72).

חוק להארכת חוקי של תקנות-שעת-חירום (ביטוח מתנדבים
לעבודה בשעת-חירום), תשל"ב-1972

- הארכת
חוקי
1. תקפן של תקנות-שעת-חירום (ביטוח מתנדבים לעבודה בשעת-חירום),
תשכ"ז-1967¹, מאריך בזה עד יום י' בתמוז תשל"ד (30 ביוני
1974).
- תחילה
2. תחילתו של חוק זה ביום י"ח בתמוז תשל"ב (30 ביוני 1972).

דברי הסבר

תקנות-שעת-חירום (ביטוח מתנדבים לעבודה בשעת-חירום), תשכ"ז-1967
קובעות דינו של מתנדב לענין חוק הביטוח הלאומי וחשוב דמי הביטוח נגד
פגיעה בעבודה.

הכנסת האריכה מספר פעמים את תקפן של התקנות, תוך תיקונים, ולאחרונה
ביוני 1970; תקפן של התקנות עומד לפקוע ביום י' בתמוז תשל"ב (30 ביוני
1972). הואיל ועדיין מועסקים מתנדבים ברחבי המדינה, הצורך בתקנות האמורות
בעינו עומד, ולכן מוצע להאריך תקפן של תקנות-שעת-חירום אלה בשנתיים
נוספות. וזה נוסח התקנות:

1. בתקנות אלה -

"הגדרות

"התנדבות לעבודה" - עבודה בהתנדבות בעסק, במפעל, במחקר, בשירות
ציבורי ובכל שירות לציבור, ושלא על מנת לקבל פרס;
"מחקר" - עבודה חקלאית ושירותים חקלאיים;
"מתנדב" - מי מעושה בהתנדבות לעבודה אצל הזולת;
"המעסיק" - מי שאצלו מועסק המתנדב;
"חוק הביטוח" - חוק הביטוח הלאומי, (נוסח משולב), תשכ"ח-
1968;

"עובד" ו"עובד עצמאי" - כמשמעותם בטעיף 1 לחוק הביטוח;

1. ק"ח תשל"ז, עמ' 2607; ס"ח תשכ"ח, עמ' 24; ס"ח תשכ"ט, עמ' 34;
ס"ח תשל"ל, עמ' 106.

"מועד תשלום" - כמשמעותו בתקנות הביטוח הלאומי (גביית דמי ביטוח), תשי"ד-1954.

דינו של
מתנדב
לענין
חוק הביטוח

לענין פרק ג' לחוק הביטוח:

(1) אדם שבאותו פרק זמן שבו הוא מתנדב הוא גם מבוסס כעובד שמעבידו חייב לפי חוק הביטוח בתשלום דמי ביטוח בעדו, או כעובד עצמאי - רואים אותו כעובד אצל אותו מעביד או כעוסק במזלח ידו כעובד עצמאי, לפי הענין, גם לגבי הזמן שבו הוא מתנדב כאמור;

(2) מי שתכופ לפני היותו מתנדב היה מבוסס כעובד ייחשב לגבי ההתנדבות לעבודה כעובד, ועבודתו בהתנדבות תיחשב כעבודה שלגביה מתקיימים יחסי מעביד ועובד, ולענין חישוב הגימלה יראו אותו כאילו הפגיעה בעבודה אירעה ערב היותו למתנדב;

(3) מתנדב שאינו מהסוג האמור בפסקה (1) או (2) -
(א) ייחשב לגבי ההתנדבות לעבודה כאדם המצוי בהכשרה מקצועית לפי סעיף 31(א)(3) לחוק הביטוח אם הוא מתחת לגיל 18 ועבודתו בהתנדבות תיחשב כהכשרתו המקצועית;
(ב) ייחשב לגבי ההתנדבות לעבודה כעובד ועבודתו בהתנדבות תיחשב כעבודה שלגביה מתקיימים יחסי מעביד ועובד אם הוא בן 18 ומעלה.

מינימום
גימלה
3. לגבי מתנדב כאמור בתקנה 2(1) או (2), אם היתה ההכנסה שלפיה מחושבת הגימלה לפי פרק ג' לחוק הביטוח פחותה מ-15 לירות ליום תחושב הגימלה כאילו היתה אותה הכנסה 15 לירות ליום.

חישוב
דמי
הביטוח
4. המעסיק ישלם דמי ביטוח נגד פגיעה בעבודה (להלן - דמי ביטוח) במקרים הבאים בלבד:
(1) בעד מתנדב כאמור בתקנה 2(3)(א) - לפי הכללים שבתקנה 27(א) לתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח מפני פגיעה בעבודה), תשי"ד-1954 (להלן - התקנות בדבר פגיעה בעבודה);

(2) בעד מתנדב כאמור בתקנה 2(2) או 2(3)(ב) - לפי זכר של 15 לירות ליום, ושיעור דמי הביטוח הוא לפי סעיף הסיכון של מקום העבודה בהתנדבות, כאמור בתוספת הראשונה לתקנות בדבר פגיעה בעבודה.

5. הגשת דו"ח המעסיק יגיש במועד תשלום דמי-הביטוח רשימה סמית של מתנדבים המועסקים אצלו עם ציון מספר תעודת הזהות של כל אחד מהם, או מספר הדרכון, לפי העניין.

6. סמכות בית הדין לעבודה כממשעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969, תהיה לו הסמכות הייחודית לדון בכל תביעה לגימלה לפי תקנות אלה, ובכל תביעה להחזרת גימלה שניתנה בטעות או שלא כדין, וסעיף 231 לחוק הביטוח יחול בסינויים המחוייבים; לענין תקנות אלה יווסף ברישומם בעלי דין לפי סעיף 231 לחוק הביטוח "המעסיק".

7. תחולה תקנות אלה יחולו על התנדבות לעבודה שנעשתה בתקופה כלשהי מיום ח' באייר תשכ"ז (18 במאי 1967) ואילך.

8. השם לתקנות אלה ייקרא "תקנות-טע-חירות (ביטוח מתנדבים לעבודה בטע-חירות)", תשכ"ז-1967.

מכירת קרקעות למשתכנים

מ ח ל י ט י ס , בהמשך להחלטת הממשלה מס. 133 מיום ט"ז בחשוון תשל"א (15.11.70), כי שר החקלאות ידווח לממשלה על ביצוע ההחלטה הנ"ל בדבר הכנת תכנית לביצוע מכירת קרקעות למשתכנים על ידי מינהל מקרקעי ישראל.

ד ב ר י ה ס ב ר

1. ביום ד' בתשרי תשל"א (4.10.70) החליטה ועדת השרים לענייני כלכלה על הקמת ועדת שרים לעניין מכירת קרקעות למשתכנים ובדיקת מדיניות מכירת קרקעות (החלטה מס. כל/8).
2. ועדת השרים הנ"ל עיינה בחומר רקע והצעות שהוגשו על ידי מינהל מקרקעי ישראל בעניין מכירת קרקעות למשתכנים, וביום ד' בחשוון תשל"א (3.11.70) החליטה "לאסר עקרונית את הצעת מינהל מקרקעי ישראל בעניין מכירת קרקעות, ולהחיל על מנהל המינהל להביא הצעה לביצוע התכנית לאישור ועדת השרים". החלטה זו צורפה לפרוטוקול הממשלה מיום ט"ז בחשוון תשל"א (15.11.70) (החלטה מס' 133).
3. הצטיבות הכלכליות הקיימות מצדיקות כי התכנית המפורטת לביצוע מכירת הקרקעות למשתכנים תושלם ותובא לאישור לאלתר.

מוגש ע"י שר התיירות

מכירת קרקעות למשתכנים

מ ח ל י ט י ס , בהמשך להחלטת הממשלה מס. 133 מיום ט"ז בחשוון תשל"א (15.11.70), כי שר החקלאות ידווח לממשלה על ביצוע ההחלטה הנ"ל בדבר הכנת תכנית לביצוע מכירת קרקעות למשתכנים על ידי מינהל מקרקעי ישראל.

ד ב ר י ה ס ב ר

1. ביום ד' בתשרי תשל"א (4.10.70) החליטה ועדת השרים לענייני כלכלה על הקמת ועדת שרים לעניין מכירת קרקעות למשתכנים ובדיקת מדיניות מכירת קרקעות (החלטה מס. כל/8).
2. ועדת השרים הנ"ל עיינה בחומר רקע והצעות שהוגשו על ידי מינהל מקרקעי ישראל בעניין מכירת קרקעות למשתכנים, וביום ד' בחשוון תשל"א (3.11.70) החליטה "לאשר עקרונית את הצעת מינהל מקרקעי ישראל בעניין מכירת קרקעות, ולהטיל על מנהל המינהל להביא הצעה לביצוע התכנית לאישור ועדת השרים." החלטה זו צורפה לפרוטוקול הממשלה מיום ט"ז בחשוון תשל"א (15.11.70) (החלטה מס' 133).
3. הצטיבות הכלכליות הקיימות מצדיקות כי התכנית המפורטת לביצוע מכירת הקרקעות למשתכנים תושלם ותובא לאישור לאלתר.

מוגש ע"י שר התיירות

ערך על החלטה מס. כל/116 של ועדת השרים לענייני כלכלה
מיום ט"ז באייר תשל"ב (30.4.72): שינויים במפת האזורים
לצורך החוק לעידוד השקעות הון

אני מסתייג מן השינויים במפת האזורים לצורך החוק לעידוד השקעות
הון, הנוגעים לזהריה, נצרת, עפולה, אשקלון ואשדוד כפי שאושרו בהחלטה
מס. כל/116 של ועדת השרים לענייני כלכלה מיום ט"ז באייר תשל"ב (30.4.72).

ד ב ר י ה ס ב ר

בשנים האחרונות נעשו מאמצים גדולים לשלוח עולים לישובים זהריה,
נצרת עלית, עפולה ואשקלון ורק לאחרונה מוכנים עולים ללכת מרצונם לישובים
אלה.

כדי לקלוט עולים יי' לדאוג לשני גורמים בסיסיים - דיור ותעסוקה.

בישובים האמורים מופעלת בניה ביכרת לעולים אך קיים פיגור בשטח הרחבת
אפשרויות התעסוקה. הכבדה על היישובים הללו מבהינת החוק לעידוד השקעות הון
עלולה להביא לאי מימוש תכניות ההשקעה הקיימות, למנוע משיכת השקעות חדשות
ולפגוע עוד יותר באפשרויות הקליטה בתעסוקה של עולים חדשים בישובים אלה, שגם
היום עדיין קיימים בהם קשיי קליטה ואכלוס.

למותר לציין שקשיי תעסוקה עלולים להבריח את העולים מן המקומות הללו
למרכז הארץ, דבר שאנו מבססים למנוע ככל האפשר.

אשדוד אף היא איבדה מושכת עדיין עולים במידת הרצוי וקיים בה צורך
בהשקעות ופיתוח השירותים העירוניים, התרבותיים והחברתיים על-מנת להיוותה
לערי החוף הצפונית יותר.

מוגש ע"י השר לקליטת העליה

להלן החלטת ועדת השרים לענייני כלכלה מיום ט"ז באייר תשל"ב (30.4.72):

"כל/116. שינויים במפת האזורים לצורך החוק לעידוד השקעות הון

מ ה ל י ת י מ :

א. לאשר את מסקנות הוועדה הבינמשרדית לקביעת שינויים במפת
האזורים לצורך החוק לעידוד השקעות הון, המצורפות בזה.

...

ב. שאלת התחולה של המפה תידון מחדש בוועדת השרים לענייני כלכלה."

ירושלים, כ"ד בכסלו תשל"א
22 בדצמבר 1970

אל : המנהל הכללי, משרד האוצר

הנדון: - מסקנות הועדה לקביעת מפת האזורים החדשה לצורך החוק לעידוד השקעות הון
(מכתב מס. 76603 מיום 20.11.70)

ועדת השרים לענייני כלכלה קבעה בישיבתה מיום 8.11.70 את השינויים הבאים, לגבי הרשויות המקומיות כדלקמן:-

בהריה, יבנה, אשדוד, אשקלון תועברנה מאזור פיתוח ב' לאזור פיתוח ג'.
עפולה-עילית, נצרת ונצרת-עילית, תועברנה מאזור פיתוח א' לאזור פיתוח ב'.

שינויים אלה חייבו קביעת גבולות חדשים למפת אזורי העדיפות בארבעה אזורים:

1. אזור בהריה;
2. אזור יבנה, אשדוד ואשקלון;
3. אזור עפולה-עילית ונצרת;
4. בתחומי ירושלים (כתוצאה משינויים בשטח השיפוט שלה).

הועדה מציעה איפוא את גבולות האזורים בהתאם לפירוט שבמפה המצורפת ומוסיפה הסברים כלליים כדלקמן:-

א) היישובים המקיפים את בהריה, שהוצאה לאזור ג', יסחגו בהתאם לכך. תחום השיפוט המוניציפלי של עכו (מצפון לצעמן) והקרקעות המשמשות רזרבה למפעלי התעשייה של העיר (מדרום לצעמן), ישארו מובלעת של אזור פיתוח ב'.

ב) לשם השוואת תנאי היישובים המקיפים את עפולה-עילית, נצרת ונצרת-עילית (שהוצאו לאזור ב'), כללנו את היישובים המקיפים אותם בהתאם.

ג) לשם השוואת התנאים בכלליו היישובים הגובלים באשקלון, אשדוד, יבנה (שהוצאו לאזור ג'), באותו תחום.

אבו מפנים את תשומת-לב ועדת השרים לרשימה של כ-50 יישובים בדרום המועברים על-פי הצעה זו מאזור פיתוח ב' לאזור פיתוח ג'.

ד) לשם תיקון עיוות של מפת האזורים הקיימת, אבו מציעים הזזת גבול אזור עדיפות א' בדרום, צפונה בכ-2 ק"מ. שינוי קל זה מאפשר הכללת כל יישובי המועצה האזורית שער הנגב בתחום עדיפות אחד, היתה לזה של שדרות הנמצאה במרכז של המועצה.

(-)	(-)	(-)
ע. אוסמשינסקי	י. פדן	ד"ר ג. באור - יו"ר
מרכז התקשורת	משרד המסחר והתעשייה	משרד העבודה

העתק: מר ג. להב, מנכ"ל משרד המסחר והתעשייה
מר י. סטופר, מנהל מרכז ההשקעות

רשימת היישובים הכפריים בדרום הארץ שיועברו מאזור פיתוח ב' ל-ג'

בן-זכאי	נחשון
בני דרום	בקוע
ביר גלים	משמר דוד
גן דרום	חולדה
בית רבן	יסודות
כרם יבנה	מזכרת בתיה
אבא הלל	נתיבה
ברכיה	בית חלקיה
ביר ישראל	רבדים
כרמיה	חפץ חיים
ביצבים	בני ראם
בית שקמה	תלמים
תלמי יפה	ברוכים
זיקים	תלמי יחיאל
יד מרדכי	גני יונה
משואות יצחק	עקרון
אורות	בית אליעזר
באר טוביה	גבעת ברנר
קדרון	בית גמליאל
בניה	בני עיש
אמונים	גדרה
גבעתי	כנות
זמורות	כפר מרדכי
חצב	עשרת
בן זכאי	שדמה

(א) אזור פיתוח א'

בצפון - השטח מזרחה מהקווים הישרים המחברים את בקורות הציון:

16012741 18802500 18802120.

בדרום - השטח דרומה מהקווים הישרים המחברים את בקורות הציון:

12301055 12300600 14400600 17200870 10901055.

(ב) אזור פיתוח ב'

בצפון - השטח הכלול בין הקווים הישרים המחברים את בקורות הציון:

16402115 15502300 17802330 16012741 18802500 18002120,

וכן השטח העירובי של עירית עכו צפונית לנעמן ו-200 דונם מדרום לנעמן*.

שטח המדינה שממזרח לקו המחבר את בקורות הציון:

10901055 12301280 14651375,

וגבולו הדרומי הוא הקווים המחברים את בקורות הציון:

10901055 12301056 12300600 14000600 17200870.

* על-פי המפה הנמצאת במסר"ת.

ע"ר על החלטה מס. כל/116 של ועדת השרים לענייני כלכלה
מיום ט"ז באייר תשל"ב (30.4.72): שינויים במפת האזורים
לצורך החוק לעידוד השקעות הון

אני מסתייג מן השינויים במפת האזורים לצורך החוק לעידוד השקעות
הון, הנוגעים לזהרית, בצרת, עפולה, אשקלון ואשדוד כפי שאושרו בהחלטה
מס. כל/116 של ועדת השרים לענייני כלכלה מיום ט"ז באייר תשל"ב (30.4.72).

ד ב ר י ה ס ב ר

בשנים האחרונות נעשו מאמצים גדולים לשלוח עולים לישובים בזהרית,
בצרת עלית, עפולה ואשקלון ורק לאחרונה מוכנים עולים ללכת מרצונם לישובים
אלה.

כדי לקלוט עולים יש לדאוג לשני גורמים בסיסיים - דיור ותעסוקה.

בישובים האמורים מופעלת בניה ביכרת לעולים אך קיים פיגור בשטח הרחבת
אפשרויות התעסוקה. הכבדה על היישובים הללו מבהיבת החוק לעידוד השקעות הון
עלולה להביא לאי מימוש תכניות ההשקעה הקיימות, למצוץ משיכת השקעות חדשות
ולפגוע עוד יותר באפשרויות הקליטה בתעסוקה של עולים חדשים בישובים אלה, שגם
היום עדיין קיימים בהם קשיי קליטה ואכלוס.

למותר לציין שקשיי תעסוקה עלולים להבריח את העולים מן המקומות הללו
למרכז הארץ, דבר שאנו מבססים למצוץ ככל האפשר.

אשדוד אף היא איבדה מושכת עדיין עולים במידת הרצוי וקיים בה צורך
בהשקעות ופיתוח השירותים העירוניים, התרבותיים והחברתיים על-מנת להשוותה
לערי החוף הצפוניות יותר.

מוגש ע"י השר לקליטת העליה

להלן החלטת ועדת השרים לענייני כלכלה מיום ט"ז באייר תשל"ב (30.4.72):

"כל/116. שינויים במפת האזורים לצורך החוק לעידוד השקעות הון

מ ה ל י ת י מ :

א. לאשר את מסקנות הוועדה הביצועית לקביעת שינויים במפת
האזורים לצורך החוק לעידוד השקעות הון, המצורפות בזה.

...

ב. שאלת התחולה של המפה תידון מחדש בוועדת השרים לענייני כלכלה."

ירושלים, כ"ד בכסלו תשל"א
22 בדצמבר 1970

אל : המנהל הכללי, משרד האוצר

הנדון: - מסקנות הועדה לקביעת מפת האזורים החדשה לצורך החוק לעידוד השקעות

הרן

(מכתב מס. 76603 מיום 20.11.70)

ועדת השרים לענייני כלכלה קבעה בישיבתה מיום 8.11.70 את השינויים הבאים, לגבי הרשויות המקומיות כדלקמן:-

בהריה, יבנה, אשדוד, אשקלון תועברנה מאזור פיתוח ב' לאזור פיתוח ג'.
עפולה-עילית, נצרת ונצרת-עילית, תועברנה מאזור פיתוח א' לאזור פיתוח ב'.

שינויים אלה חייבו קביעת גבולות חדשים למפת אזורי העדיפות בארבעה אזורים:

1. אזור בהריה;
2. אזור יבנה, אשדוד ואשקלון;
3. אזור עפולה-עילית ונצרת;
4. בתחומי ירושלים (כתוצאה משינויים בשטח השיפוט שלה).

הועדה מציעה איפוא את גבולות האזורים בהתאם לפירוט שבמפה המצורפת ומוסיפה הסברים כלליים כדלקמן:-

א) היישובים המקיפים את בהריה, שהוצאה לאזור ג', יסחגו בהתאם לכך. תחום השיפוט המוניציפלי של עכו (מצפון לצעמן) והקרעות המשמשות רזרבה למפעלי התעשייה של העיר (מדרום לצעמן), ישארו מובלעת של אזור פיתוח ב'.

ב) לשם השוואת תנאי היישובים המקיפים את עפולה-עילית, נצרת ונצרת-עילית (שהוצאו לאזור ב'), כללו את היישובים המקיפים אותם בהתאם.

ג) לשם השוואת התנאים בכלל היישובים הגובלים באשקלון, אשדוד, יבנה (שהוצאו לאזור ג'), באותו תחום.

אנו מפרטים את תשומת-לב ועדת השרים לרשימה של כ-50 יישובים בדרום המועברים על-פי הצעה זו מאזור פיתוח ב' לאזור פיתוח ג'.

ד) לשם תיקון עיוות של מפת האזורים הקיימת, אנו מציעים הזזת גבול אזור עדיפות א' בדרום, צפונה בכ-2 ק"מ. שינוי קל זה מאפשר הכללת כל יישובי המועצה האזורית שער הנגב בתחום עדיפות אזור, היתה לזה של שדרות הנמצאה במרכזה של המועצה.

(-)	(-)	(-)
ע. אוסטשינסקי	י. פדן	ד"ר ג. נאור - יו"ר
מרכז ההשקעות	משרד המסחר והתעשייה	משרד העבודה

העתק: מר ג. להב, מנכ"ל משרד המסחר והתעשייה
מר י. סטופר, מנהל מרכז ההשקעות

רשימת היישובים הכפריים בדרום הארץ שיועברו מאזור פיתוח ב' ל-ג'

בן-זכאי	נחשון
בני דרום	בקוע
ביר גלים	משמר דוד
בן דרום	חולדה
בית רבן	יסודות
כרם יבנה	מזכרת בתיה
זבא הלל	נתיבה
ברכיה	בית חלקיה
ביר ישראל	רבדים
כרמיה	חפץ חיים
ביצנים	בני ראם
בית שקמה	תלמים
תלמי יפה	ברוכים
זיקים	תלמי יחיאל
יד מרדכי	גני יונה
משואות יצחק	עקרון
אורות	בית אליעזר
באר טוביה	גבעת ברנר
קדרון	בית גמליאל
בניה	בני עיש
אמונים	גדרה
גבעתי	כנות
זמורות	כפר מרדכי
חצב	עשרת
בן זכאי	שדמה

(א) אזור פיתוח א'

בצפון - השטח מזרחה מהקווים הישרים המחברים את נקודות הציון:

16012741 18802500 18802120.

בדרום - השטח דרומה מהקווים הישרים המחברים את נקודות הציון:

12301055 12300600 14400600 17200870 10901055.

(ב) אזור פיתוח ב'

בצפון - השטח הכלול בין הקווים הישרים המחברים את נקודות הציון:

16402115 15502300 17802330 16012741 18802500 18002120,

וכן השטח העירוני של עירית עכו צפונית לנעמן ו-200 דונם מדרום לנעמן*.

שטח המדינה שממזרח לקו המחבר את נקודות הציון:

10901055 12301280 14651375,

וגבולו הדרומי הוא הקווים המחברים את נקודות הציון:

10901055 12301056 12300600 14000600 17200870.

* על-פי המפה הנמצאת במסר"ת.

אישור תקציב רשות השידור לשנת 1972

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את תקציב ההוצאות של רשות השידור לשנת 1972 בסך 66,850,000 ל"י ואומדן ההכנסות של רשות השידור לשנת 1972 בסך של 66,850,000 ל"י.

שר האוצר מוסמך להגיש את הצעת תקציב רשות השידור לשנת 1972, בשם הממשלה, לאישור ועדת הכספים של הכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

בהתאם לחוק רשות השידור על הממשלה לאשר את תקציב רשות השידור ולהעבירו לאישור סופי של ועדת הכספים של הכנסת.

אומדן ההכנסות של רשות השידור לשנת 1972 המסתכם כאמור בסך של 66,850,000 ל"י בא לממן את פעולות הרשות במשך שנת הכספים הבאה. אומדן הכנסות זה מורכב מסך של 64,350,000 ל"י המהווה את ההכנסה העצמית של רשות השידור (גביית אגרות הרדיו והטלוויזיה, הכנסות הגל הקל, הכנסות משידורי מודעות וכו'), ומסך של 2,500,000 ל"י שהם השתתפות התקציב הרגיל בתקציב רשות השידור.

השתתפות התקציב הרגיל בתקציב הרשות בסך 2,500,000 ל"י כנ"ל כלולה בהצעת תקציב המדינה לשנת 1972 (סעיף הוצאה 24) כפי שאושרה לאחרונה ע"י הממשלה.

הצעת התקציב ודברי ההסבר לה מצורפים בזה.

...

מוגש ע"י שר האוצר

ה צ ע ת ת ק צ י ב ר ש ו ת ה ש י ד ו ר

לשנת הכספים 1972

הצעת תקציב רשות השידור לשנת הכספים 1972

מס.העמוד

ה ת ו כ ן

1

הכנסות רשות השידור

2

הוצאות רשות השידור

9

דברי הסבר

.....

תקציב לשנת 1972 (ל"י)	תקציב 1971/72 (ל"י)	ובנסה למעשה 1970/71 (ל"י)		
66,850,000	55,650,000	44,362,667	הבנסות רשות השידור	2410
12,500,000	10,000,000	11,553,319	הכנסות מגביית אגרות רדיו (25 ל"י למקלט)	921/83
38,500,000	33,600,000	23,378,326	הכנסות מגביית אגרות טלוויזיה (כ- 450,000 מקלטים - 85 ל"י למקלט)	921/84
(-) 6,450,000	(-) 5,500,000	(-) 4,758,427	הפרשה לבול בטחון	921/85
9,800,000	7,200,000	5,320,584	הכנסות מפרסומת ברדיו	922/73
360,000	300,000	217,289	הכנסות משידורי הודעות	922/74
260,000	200,000	135,460	הכנסות ממופעים פומביים	922/75
3,710,000	3,500,000	2,120,000	הכנסות משידורים לחו"ל	923 /90
3,320,000	2,300,000	3,117,000	הכנסות מהמשרדים לשידורי רדיו	923/91
650,000	650,000	488,785	הכנסות מהמשרדים למשרדי שרות ברדיו	923/92
600,000	300,000		הכנסות ממשרדי שרות בטלוויזיה	923/93
100,000	100,000	49,110	הכנסות מהמשרדים בשידורי הודעות	923/94
1,000,000	1,000,000	130,221	הכנסות שונות	924 /95
2,500,000	2,000,000	2,606,000	השתתפות התקציב הרגיל	925

הוצאה למעשה 1970/71 ל"י	תקציב 1971/72 ל"י	תקציב לשנה 1972 ל"י		
<u>48,824,564</u>	<u>55,650,000</u>	<u>66,850,000</u>	<u>הוצאות רשות השידור</u>	
44,205,622	49,250,000	57,450,000	שירותי השידור	2411
5,613,150	6,400,000	9,400,000	שירותי הנדסה - משרד התקשורת	2412
<u>44,205,622</u>	<u>49,250,000</u>	<u>57,450,000</u>	<u>שירותי השידור</u>	<u>2411</u>
871,905	1,237,000 (26½)	1,345,000 (28½)	הנהלה	
400,492	460,000	530,000	עובדי הנהלה	101/11
81,987	104,000	116,000	הפרשה לפיצויים ופנסיה	101/12
1,755	2,000	2,000	שעות נוספות	101/17
15,507	24,000		ארעיים	101/21
11,714	12,000	12,000	ארעיים מחליפים	101/22
105,315	100,000	100,000	תשלומים ליו"ר ועד מנהל ומליאה	102
123,334	90,000	90,000	קשרי חוץ	103
59,743	80,000	80,000	פסטיבלים ופרסי רשות השידור	104
22,858	30,000	30,000	יעוץ לשוני	105
43,709	75,000	75,000	חברות בארגונים בינ"ל	106/09
5,491	50,000	20,000	תשלום לעובדים על חשבון משרד הקליטה	107/22
	(-)50,000	(-) 20,000	תקבולים ממשרד הקליטה	107/55
	200,000	250,000	סקרים ומחקרים	108
	30,000	30,000	הוצאות משפטיות	109
	30,000	30,000	תכנון ופיחוח	101/23
<u>12,736,405</u>	<u>13,754,000</u>	<u>15,819,000</u>	<u>יחידת הרדיו</u>	
1,610,620 (54)	1,689,000 (54)	2,070,000 (54½)	ביצוע - רדיו	
623,896	666,000	730,000	עובדי ביצוע	111/11
144,992	147,000	165,000	הפרשה לפיצויים ופנסיה	111/12
12,371	10,000	90,000	שעות נוספות	111/17
22,041	73,000	72,000	ארעיים (6)	111/21
82,373	65,000	65,000	ארעיים מחליפים	111/22
119,110	100,000	120,000	סרטים מגנטיים לאולפנים	112
605,837	628,000	728,000	זכויות יוצרים	113
		100,000	זכויות אחרות ותעשייה פונוגרפית	114

הוצאה למעשה 1970/71 ל"י	תקציב 1971/72 ל"י	תקציב לשנה 1972 ל"י	
2,594,491	2,661,000 (79)	3,430,000 (92½)	חדשות ועניני היום - רדיו
917,497	1,159,000	1,440,000	עובדי חדשות 121/11
226,952	260,000	350,000	פנסיה ופיצויים 121/12
5,408	3,000	100,000	שעות נוספות 121/17
73,701	133,000		ארעיים 121/21
166,806	66,000	150,000	ארעיים מחליפים 121/22
293,052	220,000	360,000	כתבות ופרשנות בארץ 122
261,768	300,000	360,000	כתבים קבועים בחו"ל 123/09
160,102	170,000	200,000	כתבים חלקיים בחו"ל 124/09
303,544	330,000	450,000	סוכנויות ידיעות 125/09
20,378	20,000	20,000	ארכיב חדשות 126
165,283			פרטים שמיינו מחדש
1,529,626	1,539,000 (40)	1,730,000 (42)	מישדרי האומר - רדיו
598,126	628,000	730,000	עובדי האומר 131/11
139,587	140,000	161,000	פנסיה ופיצויים 131/12
737	1,000	81,000	שעות נוספות 131/17
15,621	24,000	12,000	ארעיים (1) 131/21
1,924	16,000	16,000	ארעיים מחליפים 131/22
300,407	220,000	220,000	הסברה חינוך ומדע 132
216,012	190,000	190,000	ספרות אמנות ודרמה 133
181,705	200,000	200,000	שידורים לנוער ולבתי-הספר 134
75,512	90,000	90,000	דת ומסורת 135
	30,000	30,000	חגים ומועדים 136
1,136,793	1,389,000 (39)	1,455,000 (41)	מישדרי הבידור - רדיו
511,692	588,000	677,000	עובדי בידור 141/11
128,744	132,000	154,000	פנסיה ופיצויים 141/12
5,992	4,000	89,000	שעות נוספות 141/17
65,485	24,000	24,000	ארעיים (2) 141/21
7,220	11,000	11,000	ארעיים מחליפים 141/22
401,418	600,000	500,000	מישדרי בידור (כולל משחקים ואולמות) 142
16,242	30,000		פרטים שמיינו מחדש

הוצאה למעשה 1970/71	תקציב 1971/72	תקציב לשנה 1972		
ל"י	ל"י	ל"י		
446,309	533,000 (16)	538,000 (15)	מישדרי המוסיקה - רדיו	
227,788	264,000	270,000	עובדי מוסיקה	151/11
51,313	59,000	60,000	פנסיה ופיצויים	151/12
425	2,000	4,000	שעות נוספות	151/17
8,497	12,000	18,000	ארעיים (1½)	151/21
2,598	6,000	6,000	ארעיים מחליפים	151/22
155,688	190,000	180,000	משדרים מוסיקליים (כולל חוספת 3¼ שעות זמן אולמות למופעים וחזרות)	152
1,348,829	1,451,000 (52)	1,512,000 (52)	התזמורת הסימפונית - רדיו	
751,316	812,000	840,000	עובדי התזמורת	161/11
217,542	178,000	185,000	פנסיה ופיצויים	161/12
38	1,000	1,000	שעות נוספות	161/17
209,191	206,000	206,000	ארעיים (17)	161/21
74,482	50,000	30,000	מנצחים ומנגנים מחליפים	161/23
26,689	40,000	50,000	חווים, כיוון נ"ים וביטוח	162
3,667	25,000	40,000	סולנים ישראליים	163
40,521	35,000	50,000	שכירת אולמות, הובלות והסרטה	164
19,393	50,000	50,000	מנצחים וסולנים מחו"ל	165
2,628	5,000	5,000	מישדרים לתחרויות	166
3,520	35,000	40,000	חידוש ובלאי כלים	167
	9,000	10,000	ביטוח כלים לעובדים	168
	5,000	5,000	ארגון חכניה ופרסומה	169
5,422	15,000		התזמורת הקאמרית - רדיו	
5,422	15,000		פרטים שאינם חוזרים	
1,677,912	1,819,000 (54)	2,288,000 (54)	מישדרים לחו"ל ולעולים - רדיו	
690,784	808,000	1,000,000	עובדי המישדרים לחו"ל ולעולים	171/11
175,617	182,000	220,000	הפרשה לפנסיה	171/12
1,090	1,000	100,000	שעות נוספות	171/17
123,096	133,000	250,000	ארעיים (11)	171/21
53,302	24,000	24,000	ארעיים מחליפים	171/22
40,477	45,000	40,000	מישדרים באידיש	172
8,993	12,000	12,000	מישדרים בלדינו	173
41,237	40,000	40,000	עברית לעם ומישדרים בעברית לחו"ל	174
2,903	10,000	4,000	מישדרים במגרבית	175
30,436	33,000	33,000	מישדרים ברומנית	176
47,744	50,000	50,000	מישדרים באנגלית	177
73,895	65,000	75,000	מישדרים בצרפתית	178
			מישדרים ברוסית (כולל חוספת 3/4 שעה לחו"ל, ½ שעה לעולים)	179
44,040	216,000	250,000	שדות הקלטות	180
90,712	50,000	50,000	שדות הקלטות סרטים	181
39,712	90,000	100,000	מוסיקה לעדות	182
213,874	40,000	40,000	פרטים שמייבנו מחדש	
	20,000			

הוצאה למעשה 1970/71 (ל"י)	תקציב 1971/72 (ל"י)	תקציב לשנת 1972 (ל"י)	
2,386,403	2,658,000 (103)	2,796,000 (100)	מישדרים בערבית ופרסית - רדיו
1,271,114	1,450,000	1,500,000	עובדי ערבית ופרסית 191/11
289,118	326,000	335,000	פנסיה ופיצויים 191/12
18,835	20,000	120,000	שעות בוספות 191/17
165,045	231,000	210,000	ארעיים (18) 191/21
50,067	68,000	68,000	ארעיים מחליפים 191/22
261,162	160,000	210,000	חדשות, הסברה מדינית וענייני היום 192
161,122	240,000	220,000	חכירות ערביות 193
122,424	150,000	116,000	מוסיקה ערבית 194
10,868	13,000	17,000	חכירות בפרסית 195
36,648			פרטים שמיינו מחדש
10,635,562	14,153,000	17,167,000	יחידות בטלויזיה
955,144	1,604,000 (22)	2,193,000 (24)	חדשות עברית - טלוויזיה
319,644	367,000	399,000	עובדי חדשות עברית 201/11
66,815	82,000	88,000	הפרשה לפנסיה 201/12
1,355	5,000	36,000	שעות בוספות 201/17
29,527	40,000		ארעיים מחליפים 201/22
356,103	350,000	845,000	הפקות עצמיות 202
		100,000	כתב קבוע בחו"ל 203/09
181,700	260,000	300,000	סוכנויות חדשות 204/09
		100,000	סיקור ארועים בחו"ל 205/09
		175,000	שימוש בלורין 206/09
		150,000	סיקור אולימפיאדת מינכן 207
	500,000		פרטים שמיינו מחדש
622,149	793,000 (16)	1,433,000 (23)	חדשות ערבית - טלוויזיה
205,337	278,000	401,000	עובדי חדשות ערבית 211/11
40,223	62,000	93,000	פנסיה ופיצויים 211/12
2,645	4,000	34,000	שעות בוספות 211/17
23,117	33,000		ארעיים מחליפים 211/22
160,827	266,000	595,000	הפקות עצמיות 212
190,000	150,000	200,000	סוכנויות ידיעות 213/09
		35,000	סיקור ארועים בחו"ל 214/09
		75,000	שימוש בלורין 215/09
3,546,598	5,520,000 (13)	6,999,000 (33)	מישדרים בעברית - טלוויזיה
222,403	231,000	633,000	עובדי מישדרים בעברית 221/11
37,300	52,000	137,000	הפרשה לפנסיה 221/12
315	5,000	52,000	שעות בוספות 221/17
208	22,000		ארעיים מחליפים 221/22
	1,800,000	1,460,000	סגטים מקומיים 222
	400,000	900,000	סרטים קבויים בחו"ל 223/09
		150,000	דבינג לסרטים קבויים 224
		500,000	תרגום לסרטים קבויים 225
	350,000	952,000	הפקות עצמיות - מישדרי הסברה 226
		358,000	הפקות עצמיות - מישדרי דת ומסורת 227
		204,000	הפקות עצמיות - מישדרי בידור 228
		595,000	הפקות עצמיות - מישדרי דרמה 229
		978,000	הפקות עצמיות - מישדרי ילדים 230
		180,000	חגים ומועדים 231
3,286,371	2,660,000		פרטים שמיינו מחדש

הוצאה למעשה 1970/71	תקציב 1971/72	תקציב לשנת 1972
(לי"י)	(לי"י)	(לי"י)

611,614	2,127,000	2,682,000
.....		
	(7)	(14)

מישדרים בערבית - טלויזיה

97,455	120,000	236,000
25,686	27,000	51,000
699	10,000	25,000
2,536	160,000	
	300,000	480,000
	150,000	200,000
	100,000	100,000
	1,200,000	1,520,000
	60,000	70,000

עובדי מישדרים בערבית	241/11
פנסיה ופיצויים	241/12
שעות בוספות	241/17
ארעיים מחליפים	241/22
סרטים מקומיים	242
סרטים קבויים מחו"ל	243/09
תרגום סרטים לערבית	244
הפקות עצמיות	245
מועדים וחגים	246

485,238

פרטים שמייבן מחדש

4,900,057	4,109,000	3,860,000
.....		
	(107)	(116)

הוצאות הפקה

1,366,182	1,500,000	1,626,000
257,924	339,000	358,000
47,819	40,000	106,000
163,463	30,000	30,000
	50,000	50,000
713,338	1,400,000	1,400,000
		250,000
		40,000

עובדי שרותי הפקה	251/11
הפרשה לפנסיה	251/12
שעות בוספות	251/17
ארעיים מחליפים	251/22
הגשה	252
זכויות יוצרים (אקו"ם)	253
זכויות אחרות (תקליטים, תאטרות ספורט)	254
קבית סרטים בחו"ל	255/09

2,351,241 750,000

פרטים שמייבן מחדש

הוצאה למעשה 1970/71	תקציב 1971/72	תקציב לשנה 1972
(ל"י)	(ל"י)	(ל"י)

<u>6,480,849</u>	<u>6,470,000</u> (227)	<u>7,395,000</u> (230)
------------------	---------------------------	---------------------------

2,809,228	3,230,000	3,710,000
534,932	720,000	810,000
286,259	250,000	250,000
228,388	220,000	225,000
1,367,878	1,100,000	1,300,000
800,196	700,000	650,000
59,034		150,000
294,822	250,000	300,000
100,112		

<u>8,228,159</u>	<u>9,057,000</u>	<u>11,024,000</u>
------------------	------------------	-------------------

3,252,791	3,723,000	4,112,000
.....		
	(92)	(95)

889,672	1,291,000	1,315,000
215,74	290,000	291,000
226,457	90,000	100,000
87,143	250,000	220,000
	90,000	100,000
116,987	130,000	130,000
734,084	660,000	700,000
199,748	125,000	128,000

307,529	250,000	300,000
32,120	200,000	150,000
32,582	200,000	500,000
26,585	35,000	35,000
40,430	30,000	40,000
36,650	35,000	35,000
4,564	10,000	10,000
881	2,000	3,000
	5,000	5,000
16,259	15,000	30,000
8,733	15,000	20,000

276,627

אולפנים - רדיו וטלוויזיה

עובדי אולפנים	271/11
פנסיה ופיצויים	271/12
שעות נוספות	271/17
ארעיים (1?)	271/21
סרטים ח"ג פילם וחמרי פיתוח	272
ח"ח טלוויזיה	273
שיפוץ ראשי וי.טי.אר.	274
ח"ח רדיו ח"א וי"ס	275
פרטים שמויינו מחדש	

מינהל וארגון

ארגון; כספים; כלכלה; כח-אדם

עובדי מינהל, כספים, כ"א וכלכלה	741/11
פנסיה ופיצויים	741/12
שעות נוספות	741/17
ארעיים (20½)	741/21
ארעיים מחליפים	741/22
גביית אגרות - שכ"ע (10)	741/23
גביית אגרות	742
הוצאות ארגוניות שונות (משק)	744

צרכי משרד	745
ייעוץ מקצועי	746
הדרכה והשתלמויות	746/01
השתלמויות בחו"ל	746/02
ספריה מקצועית	746/03
נסיעות לחו"ל	747
פרסומים	748
יחסי עבודה	749
רואה חשבון	750
השתתפות בכנסים בינ"ל	751
הזמנת מומחים מחו"ל	752

פרטים שמויינו מחדש

הוצאה למעשה 1970/71 (לי"י)	תקציב 1971/72 (לי"י)	תקציב לשנת 1972 (לי"י)		
2,987,872	3,568,000 (17)	4,857,000 (19½)	שירותים משקיים	
152,790	132,000	165,000	עובדי השרותים המשקיים	761/11
43,074	29,000	36,000	פנסיה ופיצויים	761/12
76,675	10,000	10,000	שעות בוספות	761/17
19,469	55,000	35,000	ארעיים (3½)	761/21
1,233,628	11,000	11,000	ארעיים מחליפים	761/22
1,428,779	- 1,320,000	1,800,000	החזקה, בדק, תיקונים	762
52,926	2,011,000	2,800,000	דואר, טלפונים ומשלוחים	771
			פרטים שמייבן מחדש	
1,987,496	1,691,000 (8)	2,055,000 (12)	החזקת רכב ובסיעות	
112,169	85,000	133,000	עובדי רכב	781/11
25,946	19,000	30,000	פנסיה ופיצויים	781/12
42,401	37,000	37,000	שעות בוספות	781/17
48,443	44,000		ארעיים	781/21
	11,000	11,000	ארעיים מחליפים	781/22
153,014	220,000	200,000	החזקה ודלק לכלי רכב	782
26,802	25,000	30,000	שכירת כלי רכב	784
1,578,121	1,250,000	1,614,000	בסיעות בארץ, אש"ל והובלות	785
308,187	376,000	400,000	הוצאות חד-פעמיות	
123,934	120,000	130,000	ציוד מכונות וריהוט	801
28,650		40,000	החלפת כלי רכב	803
89,191	60,000	150,000	שיבושים במבנים והתקנות	804
66,412	196,000	80,000	תקליטים	805
			פרטים שאינם חוזרים	
3,950,244	3,300,000	3,300,000	תשלומי ריבית ופחת	
2,660,000	1,600,000	1,600,000	תשלומי ריבית	871
1,290,244	1,700,000	1,700,000	תשלומי פחת	872
			בול בסחון ששולם	874
424	978,000	1,000,000	רזרבה	891
5,613,150	6,400,000	9,400,000	שרותי הגדסה - משרד התקשורת	2412

רכוז תקציב ההוצאה הכולל

=====

ההוצאה בפועל 70/71	תקציב 1971/72	הצעת תקציב 1972	
<u>48,824,564</u>	<u>55,650,000</u>	<u>66,850,000</u>	סה"כ
<u>871,985</u>	<u>1,237,000</u>	<u>1,345,000</u>	הנהלה
<u>12,736,405</u>	<u>13,754,000</u>	<u>15,819,000</u>	רדיו
1,610,620	1,689,000	2,070,000	חט' הביצוע
2,594,491	2,661,000	3,430,000	חט' החדשות
1,529,626	1,539,000	1,730,000	חט' האומר
1,136,793	1,389,000	1,455,000	חט' הבידור
446,309	533,000	538,000	חט' המוסיקה
1,354,251	1,466,000	1,512,000	התזמורת הסימפונית
1,677,912	1,819,000	2,288,000	חט' לחו"ל ולעולים
2,388,403	2,658,000	2,796,000	חט' ערבית
<u>10,635,562</u>	<u>14,153,000</u>	<u>17,167,000</u>	טלוויזיה
955,144	1,604,000	2,193,000	מח' חדשות ערבית
622,149	793,000	1,433,000	מח' חדשות ערבית
3,546,598	5,520,000	6,999,000	מח' תכניות עברית
611,614	2,127,000	2,682,000	מח' תכניות ערבית
4,900,000	4,109,000	3,860,000	הוצאות הפקה
<u>6,480,849</u>	<u>6,470,000</u>	<u>7,395,000</u>	יסה - אולפנים
<u>8,228,159</u>	<u>8,982,000</u>	<u>11,024,000</u>	מינהל וארגון
3,252,791	3,723,000	4,112,000	מינהל, כספים וגבייה
2,987,872	3,568,000	4,857,000	שרותים משקיים
1,987,496	1,691,000	2,055,000	רכב ונסיעות
<u>308,187</u>	<u>376,000</u>	<u>400,000</u>	הוצאות חד-פעמיות
<u>2,669,000</u>	<u>3,300,000</u>	<u>3,300,000</u>	תשלום ריבית ופחת
<u>424,000</u>	<u>978,000</u>	<u>1,000,000</u>	זרבה
<u>5,613,000</u>	<u>6,640,000</u>	<u>9,400,000</u>	שירותי הנדסה - משרד התקשורת

ריכוז המשרות לפי היחידות הארגוניות

ארעיים		ת ק ל		ס " ה		חוספת	ה י ח י ד ה
1971/2	1972	1971/2	1972	1971/2	1972	משרות	
<u>161½</u>	<u>107½</u>	<u>972½</u>	<u>1,046</u>	<u>1,134</u>	<u>1,153½</u>	<u>19½</u>	סך הכל
<u>2</u>	<u>-</u>	<u>26½</u>	<u>28½</u>	<u>28½</u>	<u>28½</u>	<u>-</u>	הנהלה
<u>68</u>	<u>56.½</u>	<u>437</u>	<u>451</u>	<u>505</u>	<u>507½</u>	<u>2½</u>	רדיו
6	6	54	54½	60	60½	½	ביצוע
11	-	79	92½	90	92½	-	חדשות
2	1	40	42	42	43	-	אומר
2	2	39	41	41	43	2	בידור
1	1½	16	15	17	16½	-	מוסיקה
17	17	52	52	69	69	-	תזמורת סמפוניה
11	11	54	54	65	65	-	עולים וחול"ל
18	18	103	100	121	118	-	ערביה ופרסיה
<u>28</u>	<u>-</u>	<u>165</u>	<u>210</u>	<u>193</u>	<u>210</u>	<u>17</u>	טלוויזיה
4	-	22	24	26	24	-	חדשות עבריה
3	-	16	23	19	23	-	חדשות ערביה
2	-	13	33	15	33	11	תכניות עבריה
3	-	107	116	110	116	6	הפקה
16	-	7	14	23	14	-	תכניות ערביה
<u>20</u>	<u>17</u>	<u>227</u>	<u>230</u>	<u>247</u>	<u>247</u>	<u>-</u>	הנדסה
-	-	20	20	20	20	-	תיאום ופיתוח
17	17	115	115	132	132	-	רדיו
3	-	92	95	95	95	-	טלוויזיה
<u>43½</u>	<u>34</u>	<u>117</u>	<u>126½</u>	<u>160½</u>	<u>160½</u>	<u>-</u>	מינהל
33½	30½	92	95	125½	125½	-	ארגון
6	3½	17	19½	23	23	-	משק
4	-	8	12	12	12	-	רכב

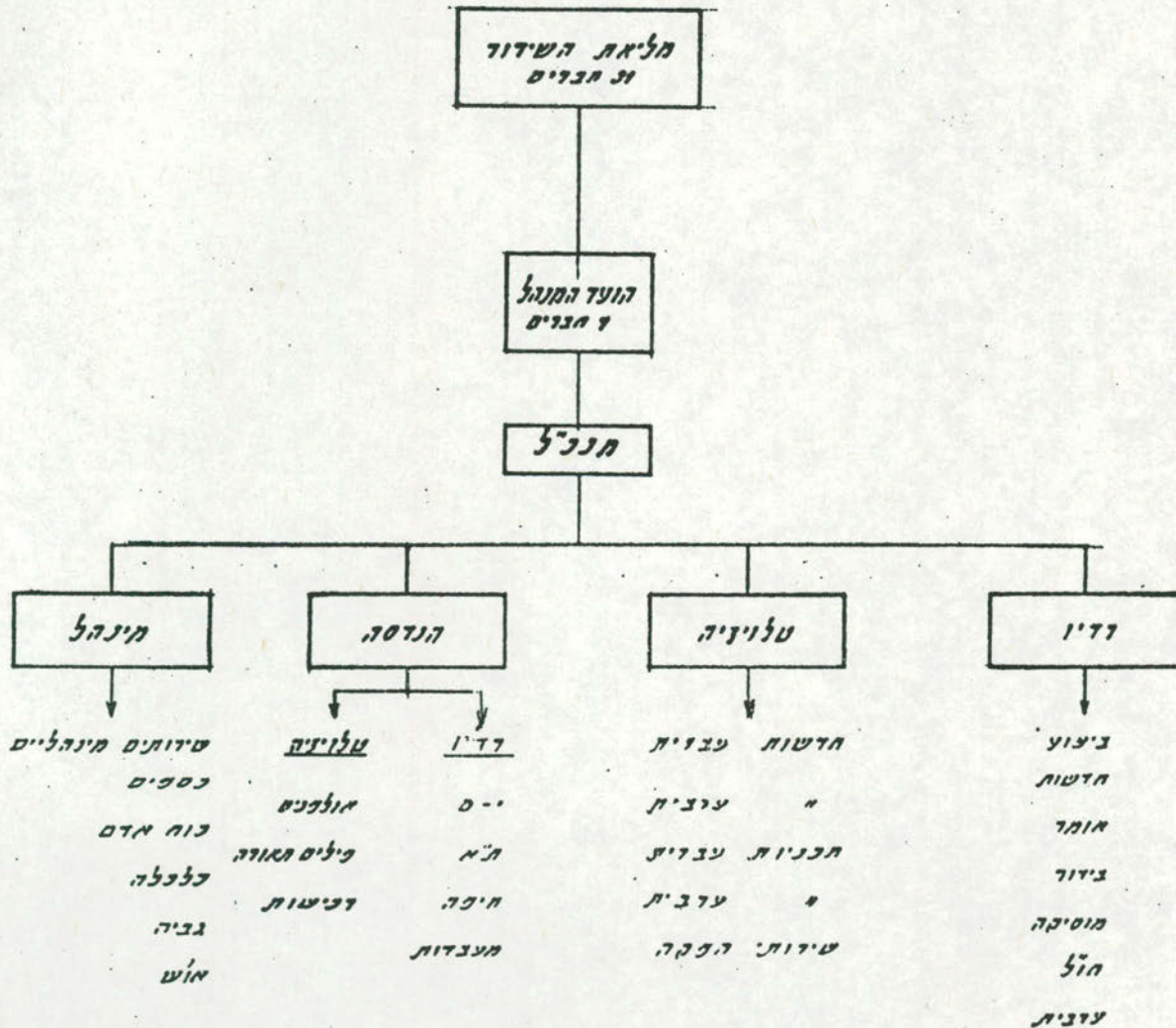
הערה: - בשלב זה מחקיימים דיונים בהצעה הרשות לחוספת כח אדם בהיקף של כ-25 עובדים
כתוצאה מהתכנית להרחבת השידורים לעולים ולחול"ל, בהצעה החקציב שורייך
הסכום הדרוש להעסקתם.

השכר ובולל של עובדי הרשות - 1972 לעומת 1971/72

ס"ה שכר 1971/2	ס"ה שכר 1972	שעות נוספות	ארעיים מחליפים	ארעיים	הפרשה לפנסיה ופיצויים	שכר קבועים	החטיבה/המחלקה
<u>20,041,000</u>	<u>23,082,000</u>	<u>1,237,000</u>	<u>618,000</u>	<u>1,272,000</u>	<u>3,640,000</u>	<u>16,315,000</u>	סך הכל
<u>602,000</u>	<u>660,000</u>	<u>2,000</u>	<u>12,000</u>	-	<u>116,000</u>	<u>530,000</u>	הנהלה
<u>9,038,000</u>	<u>10,618,000</u>	<u>585,000</u>	<u>424,000</u>	<u>792,000</u>	<u>1,630,000</u>	<u>7,187,000</u>	רדיו - ס"ה
961,000	1,122,000	90,000	65,000	72,000	165,000	730,000	ביצוע
1,621,000	2,040,000	100,000	150,000	-	350,000	1,440,000	חדשות
809,000	1,000,000	81,000	16,000	12,000	161,000	730,000	אומר
759,000	955,000	89,000	11,000	24,000	154,000	677,000	בידור
1,302,000	1,262,000	1,000	30,000	206,000	185,000	840,000	תזמורת סימפונית
343,000	412,000	4,000	60,000	18,000	60,000	270,000	מוסיקה
1,148,000	1,594,000	100,000	24,000	250,000	220,000	1,000,000	חו"ל ועולים
2,095,000	2,233,000	120,000	68,000	210,000	335,000	1,500,000	ערבית ופרסית
<u>3,407,000</u>	<u>4,285,000</u>	<u>253,000</u>	<u>30,000</u>	-	<u>727,000</u>	<u>3,275,000</u>	טלוויזיה - ס"ה
494,000	523,000	36,000	-	-	88,000	399,000	חדשות עברית
377,000	528,000	34,000	-	-	93,000	401,000	חדשות ערבית
310,000	802,000	52,000	-	-	137,000	613,000	תכניות עברית
317,000	312,000	25,000	-	-	51,000	236,000	תכניות ערבית
1,909,000	2,120,000	106,000	30,000	-	358,000	1,626,000	הפקה
<u>4,420,000</u>	<u>4,995,000</u>	<u>250,000</u>	-	<u>225,000</u>	<u>810,000</u>	<u>3,710,000</u>	הבדסה - ס"ה
<u>2,574,000</u>	<u>2,524,000</u>	<u>147,000</u>	<u>152,000</u>	<u>255,000</u>	<u>357,000</u>	<u>1,613,000</u>	מינהל - ס"ה
2,141,000	2,056,000	100,000	130,000	220,000	291,000	1,315,000	ארגון וכספים
237,000	257,000	10,000	11,000	35,000	36,000	165,000	שרותים משקיים
196,000	211,000	37,000	11,000	-	30,000	133,000	רכב

בהתאם לחוק רשות השידור (נוסח מעודכן מיום 30.12.68) פועלת הרשות כשהיא כוללת במסגרתה גם את אולפני הטלוויזיה. גם בשנה זו, אורגן החקציב כשהוא כולל במסגרתו את הרדיו והטלוויזיה, אשר להם הנהלה משותפת וכן יחידות מינהל והנדסה משותפים.

מבנה רשות השידור

2. הסברים לאומדן ההכנסות :

הכנסות הרשות תגדלנה ב-11,200,000 ל"י, בעיקר מן המקורות הבאים:

- א. הכנסות מגביית אגרות רדיו - עליה של 2.5 מליון ל"י הנובעת מהעלאה של 5 ל"י לאגרת רדיו.
- ב. הכנסות מגביית אגרות טלוויזיה - עליה של קרוב ל-5 מליון ל"י הנובעת מגידול מספר המקלטים במשק.
- ג. הכנסות מפרסומת ברדיו - עליה של כ-2.5 מליון ל"י הנובעת מהעלאת תעריפי הפרסומת ב-15%, ומתוספת צפויה של 2 שעות שידור ברשת ב'.
- ד. הכנסות נוספות נובעות בעיקר מהרחבת השידורים לחו"ל.

3. הסברים לתקציב ההוצאות :

להלן השינויים בתקציב ההוצאות לעומת התקציב המאושר לשנת 1971 :

1	התיקרויות בשכר	2,400,000 ל"י
2	הגדלת התשלומים למשרד התקשורת עבור החזקה ותפעול של המשרדים עם תוספת המשרדים בעלי העצמה הגבוהה עבור שידורים לחו"ל -	2,700,000 ל"י
3	הגדלת התשלומים למשרד התקשורת עבור שמוש שוטף בטלפונים ובשרותי דואר	800,000 ל"י
4	הגדלת התשלומים עבור החזקת מבני הרשות	480,000 ל"י
5	הגדלת התשלומים לאקו"ם עבור זכויות עקב גידול בהכנסות הרשות מאגרות ומפרסומת	450,000 ל"י
6	תוספות לסוכנויות ידיעות ולכתבים בחו"ל	400,000 ל"י
7	שימוש בלוויינים	600,000 ל"י
8	התיקרויות חומרים, שרותים והוצאות אחרות	3,370,000 ל"י

א. רדיו

בשנת 1972 יורחבו השידורים ברדיו לפי הפירוט להלן:

1. רשת א' - תוספת של $3\frac{1}{4}$ שעות שידור ליום של מוסיקה קלסית מתקליטים בשעות 11.15 - 08.00
2. רשת ב' - תוספת של 2 שעות שידור ליום 19.00-21.00, במסגרת משדרי הגל הקל.
3. רשת ג' - תוספת של $\frac{1}{2}$ שעה רוסית ליום ו- $\frac{1}{4}$ שעה גרוזינית ליום.
4. רשת ה' - תוספת של $\frac{1}{2}$ שעה שידור לעולים ברוסית.

מס' שעות השידור ברדיו ב- 1972 יגיע לכדי 21,476 לעומת 19,643 בשנת 1971/2.

להלן פירוט השעות לפי ימים ושפות שידור:

שעות השידור לשבוע לפי ימים ולפי רשתות

היום	רשת א'	רשת ב'	רשת ג'	רשת ד'	רשת ה'	כל הרשתות
ראשון	13:35	19:05	7:30	14:15	4:30	58:55
שני	13:35	19:05	7:30	14:15	4:30	58:55
שלישי	13:35	19:05	7:30	14:15	4:30	58:55
רביעי	13:35	19:05	7:30	14:15	4:30	58:55
חמישי	13:35	19:05	7:30	14:15	4:30	58:55
שישי	15:35	19:05	7:30	14:15	4:30	60:55
שבת	13:10	18:05	7:30	14:15	4:30	57:30
ס"ה לשבוע	96:40	132:35	52:30	99:45	31:30	413:00

שעות השידור לשבוע לפי לשונות ולפי רשתות

הלשון	רשת א'	רשת ב'	רשת ג'	רשת ד'	רשת ה'	מס' שעות שידור בשבוע
עברית	96:40	132:35	3:30	-	3:30	236:15
ערבית	-	-	-	99:45	-	99:45
רוסית	-	-	19:15	-	5:00	24:15
אנגלית	-	-	5:15	-	7:00	12:15
צרפתית	-	-	3:30	-	7:00	10:30
אידיש	-	-	7:00	-	3:30	10:30
רומנית	-	-	3:30	-	1:45	5:15
לדינו	-	-	1:45	-	1:45	3:30
מוגרבית	-	-	1:45	-	1:45	3:30
פרסית	-	-	3:30	-	-	3:30
הונגרית	-	-	1:45	-	-	1:45
גרמנית	-	-	1:45	-	-	1:45
ס"ה לרשת	96:40	132:35	52:30	99:45	31:30	413:00

שעות השידור השנתיות לפי רשתות

הרשת	שעות השידור בשבוע		שעות השידור בשנה		נאחזים	
	1971/72	1972	1971/72	1972	1971/72	1972
ס"ה	377:45	413:00	19,643	21,476	100.0	100.0
א'	77:10	96:40	4,013	5,027	20.5	23.4
ב'	125:35	132:35	6,530	6,894	33.2	32.1
ג'	47:15	52:30	2,457	2,730	12.5	12.7
ד'	99:45	99:45	5,187	5,187	26.4	24.2
ה'	28:00	31:30	1,456	1,638	7.4	7.6

ב. טלוויזיה

פירוט שעות השידור לפי ימים ולפי שפות

היום	1972			1971/72		
	עברית	ערבית	סה"כ	עברית	ערבית	סה"כ
ס"ה	22:20	11:15	33:35	21:30	11:15	32:45
ראשון	3:05	1:30	4:35	3:20	1:30	4:50
שני	3:05	1:30	4:35	3:10	1:30	4:40
שלישי	3:40	1:30	5:10	3:10	1:30	4:40
רביעי	3:15	1:30	4:45	3:05	1:30	4:35
חמישי	3:05	1:30	4:35	3:05	1:30	4:35
שישי	3:05	2:15	5:20	2:35	2:15	4:50
שבת	3:05	1:30	4:35	3:05	1:30	4:35

מספר שעות השידור בטלוויזיה כמעט שאינו משתנה לעומת השנה שעברה.

לעומת זאת, בשנה זו תפעל תחנת הקרקע ללויים והרשות תבצל אמצעי תקשורת זה לצורך

העברת שידורים ישירים מאירופה וארה"ב כגון: אולימפיאדת מינכן.

4. חישובי עלות:

המחלקה הכלכלית עושה הכנות לבניית מערכת מחיר, אשר לפיה ניתן יהיה לחשב את ההוצאה הממוצעת והשולית לשעת שידור ברדיו ובטלוויזיה. בהעדר נתונים מחיריים אנו מחשבים את ההוצאה הממוצעת לשעת שידור על פי שלושה מרכיבים:

- א. הוצאות ישירות שניתן לשייכן לשידורי הרדיו או הטלוויזיה בנפרד.
- ב. הוצאות משותפות לרדיו ולטלוויזיה כגון: אולפנים, משדרים וכיו"ב, שיש להפרידן בהתאם לתחום פעולתן.
- ג. הוצאות עקיפות הכוללות: הוצאות הנהלה, הוצאות מינהל, אותן יש לענף השידור.

עלות שעת שידור

<u>1971/72</u>		<u>1972</u>	
<u>טלוויזיה</u>	<u>רדיו</u>	<u>טלוויזיה</u>	<u>רדיו</u>
1,200,000	400,000	1,200,000	400,000
1,275,000	425,000	1,275,000	425,000
525,000	5,875,000	1,000,000	8,400,000
1,539,000	2,881,000	1,795,000	3,200,000
700,000	250,000	800,000	300,000
1,100,000		1,300,000	
6,339,000	9,831,000	7,370,000	12,725,000
12,153,000	13,754,000	17,167,000	15,819,000
2,000,000	978,000	600,000	400,000
14,153,000	14,732,000	17,767,000	16,219,000
581,000	581,000	672,500	672,500
2,467,000	6,590,000	3,024,000	8,000,000
188,000	188,000	73,000	327,000
3,236,000	7,359,000	3,769,500	8,999,500
23,728,000	31,922,000	28,906,500	37,943,500
1,603	19,643	1,655	21,476
14,802	1,642	17,466	1,767
5,387,900	597,700	6,357,600	643,200

א. הַבִּדּוּסָה (אולפנים ותקשורת)

ריבית
פחת
הבדסה - משרד התקשורת
טכנאים לאחזקת אולפנים
חלקי חילוף
סרטים ופיתוח

ב. תַּכְבִּיּוֹת

הוצאות ישירות (שכ"ע ופעולות)
רזרבה

ג. עִקִּיפּוֹת

הנהלה
מינהל וארגון
חד-פעמיות

סה"כ
שעות שידור

עלות שעת שידור

עלות שעת שידור שנתית

אישור תקציב רשות השידור לשנת 1972

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם לאשר את תקציב ההוצאות של רשות השידור לשנת 1972 בסך 66,850,000 ל"י ואומדן ההכנסות של רשות השידור לשנת 1972 בסך של 66,850,000 ל"י.

שר האוצר מוסמך להגיש את הצעת תקציב רשות השידור לשנת 1972, בשם הממשלה, לאישור ועדת הכספים של הכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

בהתאם לחוק רשות השידור על הממשלה לאשר את תקציב רשות השידור ולהעבירו לאישור סופי של ועדת הכספים של הכנסת.

אומדן ההכנסות של רשות השידור לשנת 1972 המסתכם כאמור בסך של 66,850,000 ל"י בא לממן את פעולות הרשות במשך שנת הכספים הבאה. אומדן הכנסות זה מורכב מסך של 64,350,000 ל"י המהווה את ההכנסה העצמית של רשות השידור (גביית אגרות הרדיו והטלוויזיה, הכנסות הגל הקל, הכנסות משידורי מודעות וכו'), ומסך של 2,500,000 ל"י שהם השתתפות התקציב הרגיל בתקציב רשות השידור.

השתתפות התקציב הרגיל בתקציב הרשות בסך 2,500,000 ל"י כנ"ל כלולה בהצעת תקציב המדינה לשנת 1972 (סעיף הוצאה 24) כפי שאושרה לאחרונה ע"י הממשלה.

הצעת התקציב ודברי ההסבר לה מצורפים בזה. ...

מוגש ע"י שר האוצר

בספח 360

ב' בסיון תשל"ב
15 במאי 1972

ה צ ע ת ת ק צ י ב ר ש ו ת ה ש י ד ו ר

לשנת הכספים 1972

הצעת תקציב רשות השידור לשנת הכספים 1972

מס.העמוד

ה ת ו כ ן

1

הכנסות רשות השידור

2

הוצאות רשות השידור

9

דברי הסבר

.....

תקציב לשנת 1972 (ל"י)	תקציב 1971/72 (ל"י)	רבנסה למעשה 1970/71 (ל"י)		
66,850,000	55,650,000	44,362,667	רבנסות רשות השידור	2410
12,500,000	10,000,000	11,553,319	הכנסות מגבית אגרות רדיו (25 ל"י למקלט)	921/83
38,500,000	33,600,000	23,378,326	הכנסות מגביית אגרות טלוויזיה (כ- 450,000 מקלטים - 85 ל"י למקלט)	921/84
(-) 6,450,000	(-) 5,500,000	(-) 4,758,427	הפרשה לבול בטחון	921/85
9,800,000	7,200,000	5,320,584	הכנסות מפרסומת ברדיו	922/73
360,000	300,000	217,289	הכנסות משידורי הודעות	922/74
260,000	200,000	135,460	הכנסות ממופעים פומביים	922/75
3,710,000	3,500,000	2,120,000	הכנסות משידורים לחו"ל	923 /90
3,320,000	2,300,000	3,117,000	הכנסות מהמשרדים לשידורי רדיו	923/91
650,000	650,000	488,785	הכנסות מהמשרדים למשרדי שרות ברדיו	923/92
600,000	300,000		הכנסות ממשרדי שרות בטלוויזיה	923/93
100,000	100,000	49,110	הכנסות מהמשרדים בשידורי הודעות	923/94
1,000,000	1,000,000	130,221	הכנסות שונות	924 /95
2,500,000	2,000,000	2,606,000	השתתפות התקציב הרגיל	925

הוצאה למעשה 1970/71 ל"י	תקציב 1971/72 ל"י	תקציב לשנה 1972 ל"י		
48,824,564	55,650,000	66,850,000	הוצאות רשות השידור	
44,205,622	49,250,000	57,450,000	שירותי השידור	2411
5,613,150	6,400,000	9,400,000	שירותי הנדסה - משרד התקשורת	2412
44,205,622	49,250,000	57,450,000	שירותי השידור	2411
871,905	1,237,000	1,345,000	הנהלה	
.....	(26½)	(28½)		
400,492	460,000	530,000	עובדי הנהלה	101/11
81,987	104,000	116,000	הפרשה לפיצויים ופנסיה	101/12
1,755	2,000	2,000	שעות נוספות	101/17
15,507	24,000		ארעיים	101/21
11,714	12,000	12,000	ארעיים מחליפים	101/22
105,315	100,000	100,000	תשלומים ליו"ר ועד מנהל ומליאה	102
123,334	90,000	90,000	קשרי חוץ	103
59,743	80,000	80,000	פסטיבלים ופרסי רשות השידור	104
22,858	30,000	30,000	יעוץ לשוני	105
43,709	75,000	75,000	חברות בארגונים בינ"ל	106/09
5,491	50,000	20,000	תשלום לעובדים על חשבון משרד הקליטה	107/22
	(-)50,000	(-) 20,000	תקבולים ממשרד הקליטה	107/55
	200,000	250,000	סקרים ומחקרים	108
	30,000	30,000	הוצאות משפטיות	109
	30,000	30,000	תכנון ופיתוח	101/23
12,736,405	13,754,000	15,819,000	יחידת הרדיו	
1,610,620	1,689,000	2,070,000	ביצוע - רדיו	
.....	(54)	(54½)		
623,896	666,000	730,000	עובדי ביצוע	111/11
144,992	147,000	165,000	הפרשה לפיצויים ופנסיה	111/12
12,371	10,000	90,000	שעות נוספות	111/17
22,041	73,000	72,000	ארעיים (6)	111/21
82,373	65,000	65,000	ארעיים מחליפים	111/22
119,110	100,000	120,000	סרטים מגנטיים לאולפנים	112
605,837	628,000	728,000	זכויות יוצרים	113
		100,000	זכויות אחרות והעשיה פונוגרפית	114

הוצאה למעשה 1970/71 ל"י	הקציב 1971/72 ל"י	הקציב לשנה 1972 ל"י	חדשות ועניני היום - רדיו
2,594,491	2,661,000 (79)	3,430,000 (92½)	עובדי חדשות 121/11
917,497	1,159,000	1,440,000	פנסיה ופיצויים 121/12
226,952	260,000	350,000	שעות נוספות 121/17
5,408	3,000	100,000	ארעיים 121/21
73,701	133,000		ארעיים מחליפים 121/22
166,806	66,000	150,000	כתבות ופרשנות בארץ 122
293,052	220,000	360,000	כתבים קבועים בחו"ל 123/09
261,768	300,000	360,000	כתבים חלקיים בחו"ל 124/09
160,102	170,000	200,000	סוכנויות ידיעות 125/09
303,544	330,000	450,000	ארכיב חדשות 126
20,378	20,000	20,000	פרטים שמויינו מחדש
165,283			
1,529,626	1,539,000 (40)	1,730,000 (42)	מישדרי האומר - רדיו
598,126	628,000	730,000	עובדי האומר 131/11
139,587	140,000	161,000	פנסיה ופיצויים 131/12
737	1,000	81,000	שעות נוספות 131/17
15,621	24,000	12,000	ארעיים (1) 131/21
1,924	16,000	16,000	ארעיים מחליפים 131/22
300,407	220,000	220,000	הסברה חינוך ומדע 132
216,012	190,000	190,000	ספרות אמנות ודרמה 133
181,705	200,000	200,000	שידורים לנוער ולבתי-הספר 134
75,512	90,000	90,000	דת ומסורת 135
	30,000	30,000	חגים ומועדים 136
1,136,793	1,389,000 (39)	1,455,000 (41)	מישדרי הבידור - רדיו
511,692	588,000	677,000	עובדי בידור 141/11
128,744	132,000	154,000	פנסיה ופיצויים 141/12
5,992	4,000	89,000	שעות נוספות 141/17
65,485	24,000	24,000	ארעיים (2) 141/21
7,220	11,000	11,000	ארעיים מחליפים 141/22
401,418	600,000	500,000	מישדרי בידור (כולל משחקים ואולמות) 142
16,242	30,000		פרטים שמויינו מחדש

הוצאה למעשה 1970/71	תקציב 1971/72	תקציב לשנה 1972		
ל"י	ל"י	ל"י		
446,309	533,000	538,000	מישדרי המוסיקה - רדיו	
.....				
	(16)	(15)		
227,788	264,000	270,000	עובדי מוסיקה	151/11
51,313	59,000	60,000	פנסיה ופיצויים	151/12
425	2,000	4,000	שעות נוספות	151/17
8,497	12,000	18,000	ארעיים (1½)	151/21
2,598	6,000	6,000	ארעיים מחליפים	151/22
155,688	190,000	180,000	משדרים מוסיקליים (כולל חוספת 3¼ שעות זמן אולמות למופעים וחזרות)	152
1,348,829	1,451,000	1,512,000	התזמורת הסימפונית - רדיו	
.....				
	(52)	(52)		
751,316	812,000	840,000	עובדי התזמורת	161/11
217,512	178,000	185,000	פנסיה ופיצויים	161/12
38	1,000	1,000	שעות נוספות	161/17
209,191	206,000	206,000	ארעיים (17)	161/21
74,482	50,000	30,000	מנצחים ומנגנים מחליפים	161/23
26,689	40,000	50,000	חווים, כיוון נ"ים וביטוח	162
3,667	25,000	40,000	סולנים ישראליים	163
40,521	35,000	50,000	שכירת אולמות, הובלות והסרטה	164
19,393	50,000	50,000	מנצחים וסולנים מחו"ל	165
2,628	5,000	5,000	מישדרים לתחרויות	166
3,520	35,000	40,000	חידוש ובלאי כלים	167
	9,000	10,000	ביטוח כלים לעובדים	168
	5,000	5,000	ארגון חכניה ופרסומה	169
5,422	15,000		התזמורת הקאמרית - רדיו	
.....				
5,422	15,000		פרטים שאינם חוזרים	
1,677,912	1,819,000	2,288,000	מישדרים לחו"ל ולעולים - רדיו	
.....				
	(54)	(54)		
690,784	808,000	1,000,000	עובדי המישדרים לחו"ל ולעולים	171/11
175,617	182,000	220,000	הפרשה לפנסיה	171/12
1,090	1,000	100,000	שעות נוספות	171/17
123,096	133,000	250,000	ארעיים (11)	171/21
53,302	24,000	24,000	ארעיים מחליפים	171/22
40,477	45,000	40,000	מישדרים באידיש	172
8,993	12,000	12,000	מישדרים בלדינו	173
41,237	40,000	40,000	עברית לעם ומישדרים בעברית לחו"ל	174
2,903	10,000	4,000	מישדרים במוגרבית	175
30,436	33,000	33,000	מישדרים ברומנית	176
47,744	50,000	50,000	מישדרים באנגלית	177
73,895	65,000	75,000	מישדרים בצרפתית	178
			מישדרים ברוסית (כולל חוספת 3/4 שעה לחו"ל, ½ שעה לעולים)	179
	216,000	250,000	שרות הקלטות	180
44,040	50,000	50,000	שרות הקלטות סרטים	181
90,712	90,000	100,000	מוסיקה לעדות	182
39,712	40,000	40,000	פרטים שמיינו מחדש	
213,874	20,000			

הוצאה למעשה 1970/71 (ל"י)	תקציב 1971/72 (ל"י)	תקציב לשנת 1972 (ל"י)	
2,386,403	2,658,000 (103)	2,796,000 (100)	מישדרים בערבית ופרסית - רדיו
1,271,114	1,450,000	1,500,000	עובדי ערבית ופרסית 191/11
289,118	326,000	335,000	פנסיה ופיצויים 191/12
18,835	20,000	120,000	שעות בוספות 191/17
165,045	231,000	210,000	ארעיים (18) 191/21
50,067	58,000	68,000	ארעיים מחליפים 191/22
261,162	160,000	210,000	חדשות, הסברה מדינית וענייני היום 192
161,122	240,000	220,000	חכביות ערביות 193
122,424	150,000	116,000	מוסיקה ערבית 194
10,868	13,000	17,000	תכביות בפרסית 195
36,648			פרטים שמיינו מחדש
10,635,562	14,153,000	17,167,000	יחידות בטלויזיה
955,144	1,604,000 (22)	2,193,000 (24)	חדשות עברית - טלוויזיה
319,644	367,000	399,000	עובדי חדשות עברית 201/11
66,815	82,000	88,000	הפרשה לפנסיה 201/12
1,355	5,000	36,000	שעות בוספות 201/17
29,527	40,000		ארעיים מחליפים 201/22
356,103	350,000	845,000	הפקות עצמיות 202
		100,000	כתב קבוע בחו"ל 203/09
181,700	260,000	300,000	סוכבויות חדשות 204/09
		100,000	סיקור ארועים בחו"ל 205/09
		175,000	שימוש בלורין 206/09
		150,000	סיקור אולימפיאדת מינכן 207
	500,000		פרטים שמיינו מחדש
622,149	793,000 (16)	1,433,000 (23)	חדשות ערבית - טלוויזיה
205,337	278,000	401,000	עובדי חדשות ערבית 211/11
40,223	62,000	93,000	פנסיה ופיצויים 211/12
2,645	4,000	34,000	שעות בוספות 211/17
23,117	33,000		ארעיים מחליפים 211/22
160,827	266,000	595,000	הפקות עצמאיות 212
190,000	150,000	200,000	סוכבויות ידיעות 213/09
		35,000	סיקור ארועים בחו"ל 214/09
		75,000	שימוש בלורין 215/09
3,546,598	5,520,000 (13)	6,999,000 (33)	מישדרים בעברית - טלוויזיה
222,403	231,000	633,000	עובדי מישדרים בעברית 221/11
37,300	52,000	137,000	הפרשה לפנסיה 221/12
315	5,000	52,000	שעות בוספות 221/17
208	22,000		ארעיים מחליפים 221/22
	1,800,000	1,460,000	סגטים מקומיים 222
	400,000	800,000	סרטים קבויים בחו"ל 223/09
		150,000	דבינג לסרטים קבויים 224
	350,000	500,000	תרגום לסרטים קבויים 225
		952,000	הפקות עצמיות - מישורי הסברה 226
		358,000	הפקות עצמיות - מישורי דת ומסורת 227
		204,000	הפקות עצמיות - מישורי בידור 228
		595,000	הפקות עצמיות - מישורי דרמה 229
		978,000	הפקות עצמיות - מישורי ילדים 230
		180,000	חגים ומועדים 231
3,286,371	2,660,000		פרטים שמיינו מחדש

הוצאה למעשה
1970/71
(לי"י)

תקציב
1971/72
(לי"י)

תקציב לשנת
1972
(לי"י)

611,614

2,127,000
.....
(7)

2,682,000
.....
(14)

מישדרים בערבית - טלויזיה
.....

97,455
25,686
699
2,536

120,000
27,000
10,000
160,000
300,000
150,000
100,000
1,200,000
60,000

236,000
51,000
25,000
480,000
200,000
100,000
1,520,000
70,000

241/11 עובדי מישדרים בערבית
241/12 פנסיה ופיצויים
241/17 שעות בוספות
241/22 ארעיים מחליפים
242 סרטים מקומיים
243/09 סרטים קבויים מחו"ל
244 תרגום סרטים לערבית
245 הפקות עצמיות
246 מועדים וחגים

485,238

פרטים שמיינו מחדש

4,900,057

4,109,000
.....
(107)

3,860,000
.....
(116)

הוצאות הפקה
.....

1,366,182
257,924
47,599
163,463
713,338

1,500,000
339,000
40,000
30,000
50,000
1,400,000

1,626,000
358,000
106,000
30,000
50,000
1,400,000

251/11 עובדי שרותי הפקה
251/12 הפרשה לפנסיה
251/17 שעות בוספות
251/22 ארעיים מחליפים
252 הגשה
253 זכויות יוצרים (אקו"ם)
254 זכויות אחרות (תקליטים, תאטרות ספורט)
255/09 קבית סרטים בחו"ל

2,351,241

750,000

250,000
40,000

פרטים שמיינו מחדש

הוצאה למעשה 1970/71	תקציב 1971/72	תקציב לשנה 1972
(ל"י)	(ל"י)	(ל"י)

6,480,849	6,470,000 (227)	7,395,000 (230)
-----------	--------------------	--------------------

2,809,228	3,230,000	3,710,000
534,932	720,000	810,000
286,259	250,000	250,000
228,388	220,000	225,000
1,367,878	1,100,000	1,300,000
800,196	700,000	650,000
59,034		150,000
294,822	250,000	300,000
100,112		

אולפנים - רדיו וטלוויזיה

עובדי אולפנים	271/11
פנסיה ופיצויים	271/12
שעות נוספות	271/17
ארעיים (1?)	271/21
סרטים ח"ג פילם וחמרי פיתוח	272
ח"ח טלוויזיה	273
שיפוץ ראשי וי.טי.אר.	274
ח"ח רדיו ח"א וי"ס	275
פרטים שמויינו מחדש	

8,228,159	9,057,000	11,024,000
-----------	-----------	------------

מינהל וארגון

3,252,791	3,723,000	4,112,000
.....		
	(92)	(95)

ארגון; כספים; כלכלה; כח-אדם

889,672	1,291,000	1,315,000
215,74	290,000	291,000
226,457	90,000	100,000
87,143	250,000	220,000
	90,000	100,000
116,987	130,000	130,000
734,084	660,000	700,000
199,748	125,000	128,000

עובדי מינהל, כספים, כ"א וכלכלה	741/11
פנסיה ופיצויים	741/12
שעות נוספות	741/17
ארעיים (20½)	741/21
ארעיים מחליפים	741/22
גביית אגרות - שכ"ע (10)	741/23
גביית אגרות	742
הוצאות ארגוניות שונות (משק)	744

307,529	250,000	300,000
32,120	200,000	150,000
32,582	200,000	500,000
26,585	35,000	35,000
40,430	30,000	40,000
36,650	35,000	35,000
4,564	10,000	10,000
881	2,000	3,000
	5,000	5,000
16,259	15,000	30,000
8,733	15,000	20,000

צרכי משרד	745
ייעוץ מקצועי	746
הדרכה והשתלמויות	746/01
השתלמויות בחו"ל	746/02
ספריה מקצועית	746/03
נסיעות לחו"ל	747
פרסומים	748
יחסי עבודה	749
רואה חשבון	750
השתתפות בכנסים בינ"ל	751
הזמנת מומחים מחו"ל	752

276,627

פרטים שמויינו מחדש

הוצאה למעשה 1970/71 (לי"י)	תקציב 1971/72 (לי"י)	תקציב לשנת 1972 (לי"י)		
2,987,872	3,568,000	4,857,000	שירותים משקיים	
.....				
	(17)	(19½)		
152,790	132,000	165,000	עובדי השרותים המשקיים	761/11
43,074	29,000	36,000	פנסיה ופיצויים	761/12
	10,000	10,000	שעות בוספות	761/17
76,675	55,000	35,000	ארעיים (3½)	761/21
19,469	11,000	11,000	ארעיים מחליפים	761/22
1,233,628	1,320,000	1,800,000	החזקה, בדק, תיקונים	762
1,428,779	2,011,000	2,800,000	דואר, טלפונים ומשלוחים	771
52,926			פרטים שמייבנו מחדש	
1,987,496	1,691,000	2,055,000	החזקת רכב ובסיעות	
.....				
	(8)	(12)		
112,169	85,000	133,000	עובדי רכב	781/11
25,946	19,000	30,000	פנסיה ופיצויים	781/12
42,401	37,000	37,000	שעות בוספות	781/17
48,443	44,000		ארעיים	781/21
	11,000	11,000	ארעיים מחליפים	781/22
153,014	220,000	200,000	החזקה ודלק לכלי רכב	782
26,802	25,000	30,000	שכירת כלי רכב	784
1,578,721	1,250,000	1,614,000	בסיעות בארץ, אש"ל והובלות	785
308,187	376,000	400,000	הוצאות חד-פעמיות	
.....				
123,934	120,000	130,000	ציוד מכונות וריהוט	801
28,650		40,000	החלפת כלי רכב	803
89,191	60,000	150,000	שיבוים במבנים והתקנות	804
		80,000	תקליטים	805
66,412	196,000		פרטים שאינם חוזרים	
3,950,244	3,300,000	3,300,000	תשלומי ריבית ופחת	
.....				
2,660,000	1,600,000	1,600,000	תשלומי ריבית	871
1,290,244	1,700,000	1,700,000	תשלומי פחת	872
			בול בטחון ששולם	874
424	978,000	1,000,000	רזרבה	891
.....				
5,613,150	6,400,000	9,400,000	שרותי הגדסה - משרד התקשורת	2412
=====	=====	=====		

רכוז תקציב ההוצאה הכולל

=====

ההוצאה בפועל 70/71	תקציב 1971/72	הצעת תקציב 1972	סה"כ
<u>48,824,564</u>	<u>55,650,000</u>	<u>66,850,000</u>	
<u>871,999</u>	<u>1,237,000</u>	<u>1,345,000</u>	הנהלה
<u>12,736,405</u>	<u>13,754,000</u>	<u>15,819,000</u>	רדיו
1,610,620	1,689,000	2,070,000	ט' הביצוע
2,594,491	2,661,000	3,430,000	טס' החדשות
1 529,626	1,539,000	1,730,000	טס' האומר
1,136,793	1,389,000	1,455,000	טס' הבידור
448,309	533,000	538,000	טס' המוסיקה
1,354,251	1,466,000	1,512,000	התזמורת הסימפונית
1,677,912	1,819,000	2,288,000	טס' לחו"ל ולעולים
2,388,403	2,658,000	2,796,000	טס' ערבית
<u>10,635,562</u>	<u>14,153,000</u>	<u>17,167,000</u>	טלוויזיה
955,144	1,604,000	2,193,000	מח' חדשות ערבית
622,149	793,000	1,433,000	מח' חדשות ערבית
3,546,598	5,520,000	6,999,000	מח' תכניות עברית
611,614	2,127,000	2,682,000	מח' תכניות ערבית
4 900,000	4,109,000	3,860,000	הוצאות הפקה
<u>6,480,849</u>	<u>6,470,000</u>	<u>7,395,000</u>	הנדסה - אולפנים
<u>8,228,159</u>	<u>8,982,000</u>	<u>11,024,000</u>	מינהל וארגון
3 252,791	3,723,000	4,112,000	מינהל, כספים וגבייה
2,987,872	3,568,000	4,857,000	שרותים משקיים
1,987,496	1,691,000	2,055,000	רכב ונסיעות
<u>308,187</u>	<u>376,000</u>	<u>400,000</u>	הוצאות חד-פעמיות
<u>2,660,000</u>	<u>3,300,000</u>	<u>3,300,000</u>	תשלום ריבית ופחת
<u>424,000</u>	<u>978,000</u>	<u>1,000,000</u>	רזרבה
<u>5,613,000</u>	<u>6,640,000</u>	<u>9,400,000</u>	שירותי הנדסה - משרד התקשורת

ריכוז המשרות לפי היחידות הארגוניות

ארעיים		ת ק ו		ס " ה		חוספת	ה י ח י ד ה
1971/2	1972	1971/2	1972	1971/2	1972	משרות	
<u>161½</u>	<u>107½</u>	<u>972½</u>	<u>1,046</u>	<u>1,134</u>	<u>1,153½</u>	<u>19½</u>	סך הכל
<u>2</u>	<u>-</u>	<u>26½</u>	<u>28½</u>	<u>28½</u>	<u>28½</u>	<u>-</u>	הנהלה
<u>68</u>	<u>56.½</u>	<u>437</u>	<u>451</u>	<u>505</u>	<u>507½</u>	<u>2½</u>	רדיו
6	6	54	54½	60	60½	½	ביצוע
11	-	79	92½	90	92½	-	חדשות
2	1	40	42	42	43	-	אומר
2	2	39	41	41	43	2	בידור
1	1½	16	15	17	16½	-	מוסיקה
17	17	52	52	69	69	-	חזמורה סמפונית
11	11	54	54	65	65	-	עולים וחול"ל
18	18	103	100	121	118	-	ערביה ופרסיה
<u>28</u>	<u>-</u>	<u>165</u>	<u>210</u>	<u>193</u>	<u>210</u>	<u>17</u>	טלוויזיה
4	-	22	24	26	24	-	חדשות עברית
3	-	16	23	19	23	-	חדשות ערבית
2	-	13	33	15	33	11	הכנייה עברית
3	-	107	116	110	116	6	הפקה
16	-	7	14	23	14	-	תכניות ערבית
<u>20</u>	<u>17</u>	<u>227</u>	<u>230</u>	<u>247</u>	<u>247</u>	<u>-</u>	הנדסה
-	-	20	20	20	20	-	תיאום ופיחות
17	17	115	115	132	132	.	רדיו
3	-	92	95	95	95	-	טלוויזיה
<u>43½</u>	<u>34</u>	<u>117</u>	<u>126½</u>	<u>160½</u>	<u>160½</u>	<u>-</u>	מינהל
33½	30½	92	95	125½	125½	-	ארגון
6	3½	17	19½	23	23	-	משק
4	-	8	12	12	12	-	רכב

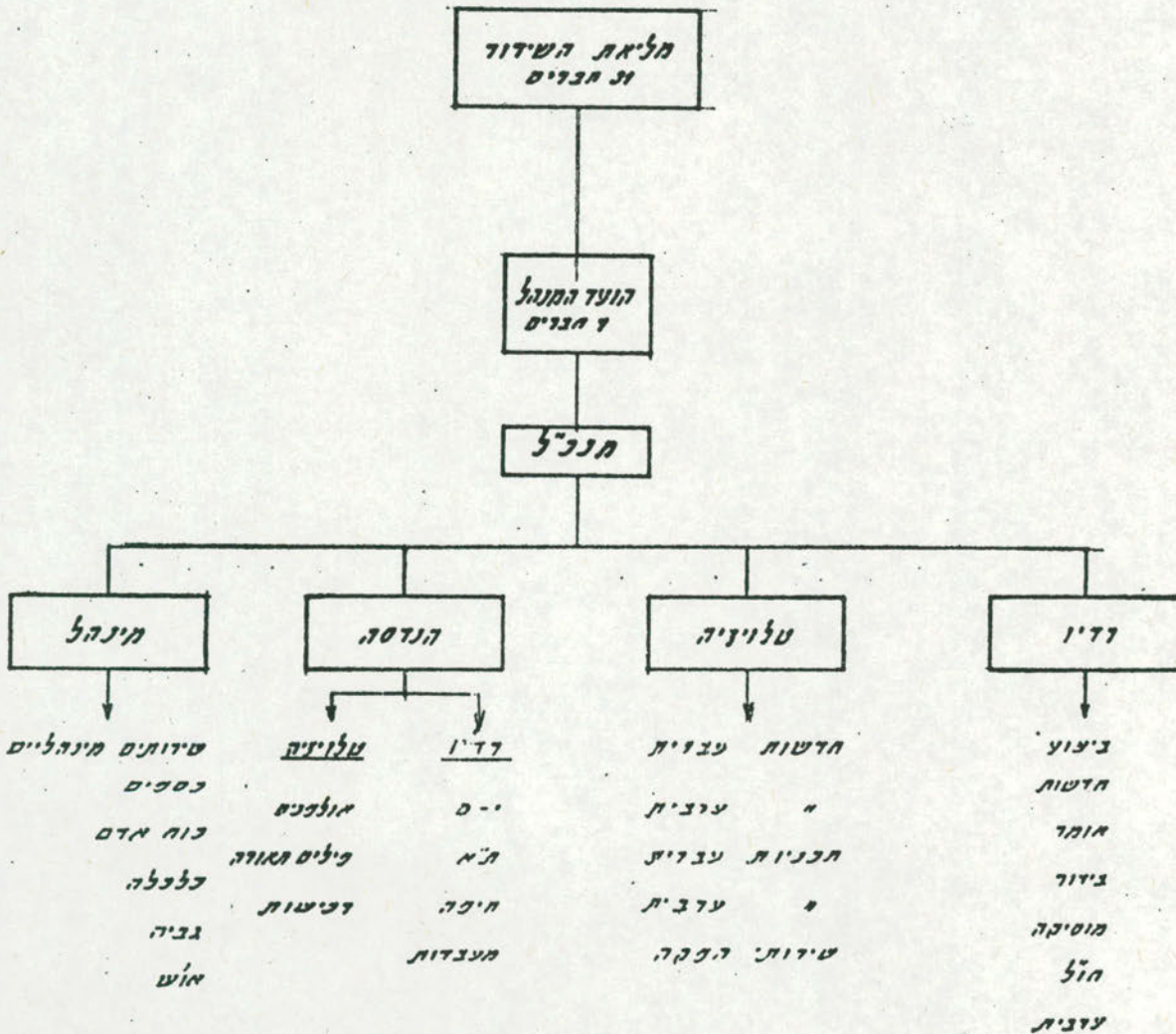
הערה: - בשלב זה מחקיימים דיונים בהצעה הרשות לחוספת כח אדם בהיקף של כ-25 עובדים כתוצאה מהחכנית להרחבת השידורים לעולים ולחול"ל, בהצעה החקציב שורייך הסכום הדרוש להעסקתם.

השכר ובולל של עובדי הרשות - 1972 לעומת 1971/72

ס"ה שכר 1971/2	ס"ה שכר 1972	שעות בוספות	ארעיים מחליפים	ארעיים	הפרשה לפנסיה ופיצויים	שכר קבועים	החטיבה/המחלקה
<u>20,041,000</u>	<u>23,082,000</u>	<u>1,237,000</u>	<u>618,000</u>	<u>1,272,000</u>	<u>3,640,000</u>	<u>16,315,000</u>	<u>סך הכל</u>
<u>602,000</u>	<u>660,000</u>	<u>2,000</u>	<u>12,000</u>	-	<u>116,000</u>	<u>530,000</u>	<u>הנהלה</u>
<u>9,038,000</u>	<u>10,618,000</u>	<u>585,000</u>	<u>424,000</u>	<u>792,000</u>	<u>1,630,000</u>	<u>7,187,000</u>	<u>רדיו - ס"ה</u>
961,000	1,122,000	90,000	65,000	72,000	165,000	730,000	ביצוע
1,621,000	2,040,000	100,000	150,000	-	350,000	1,440,000	חדשות
809,000	1,000,000	81,000	16,000	12,000	161,000	730,000	אומר
759,000	955,000	89,000	11,000	24,000	154,000	677,000	נידור
1,302,000	1,262,000	1,000	30,000	206,000	185,000	840,000	תזמורת סימפונית
343,000	412,000	4,000	60,000	18,000	60,000	270,000	מוסיקה
1,148,000	1,594,000	100,000	24,000	250,000	220,000	1,000,000	חו"ל ועולים
2,095,000	2,233,000	120,000	68,000	210,000	335,000	1,500,000	ערבית ופרסית
<u>3,407,000</u>	<u>4,285,000</u>	<u>253,000</u>	<u>30,000</u>	-	<u>727,000</u>	<u>3,275,000</u>	<u>טלוויזיה - ס"ה</u>
494,000	523,000	36,000	-	-	88,000	399,000	חדשות עברית
377,000	528,000	34,000	-	-	93,000	401,000	חדשות ערבית
310,000	802,000	52,000	-	-	137,000	613,000	תכניות עברית
317,000	312,000	25,000	-	-	51,000	236,000	תכניות ערבית
1,909,000	2,120,000	106,000	30,000	-	358,000	1,626,000	הפקה
<u>4,420,000</u>	<u>4,995,000</u>	<u>250,000</u>	-	<u>225,000</u>	<u>810,000</u>	<u>3,710,000</u>	<u>הבדסה - ס"ה</u>
<u>2,574,000</u>	<u>2,524,000</u>	<u>147,000</u>	<u>152,000</u>	<u>255,000</u>	<u>357,000</u>	<u>1,613,000</u>	<u>מינהל - ס"ה</u>
2,141,000	2,056,000	100,000	130,000	220,000	291,000	1,315,000	ארגון וכספים
237,000	257,000	10,000	11,000	35,000	36,000	165,000	שרותים משקים
196,000	211,000	37,000	11,000	-	30,000	133,000	רכב

בהתאם לחוק רשות השידור (נוסח מעודכן מיום 30.12.68) פועלת הרשות כשהיא כוללת במסגרתה גם את אולפני הטלוויזיה. גם בשנה זו, אורגן החקציב כשהוא כולל במסגרתו את הרדיו והטלוויזיה, אשר להם הנהלה משותפת וכן יחידות מינהל והנדסה משותפים.

מבנה רשות השידור

2. הסברים לאומדן ההכנסות :

הכנסות הרשות תגדלנה ב-11,200,000 ל"י, בעיקר מן המקורות הבאים:

- א. הכנסות מגביית אגרות רדיו - עליה של 2.5 מליון ל"י הנובעת מהעלאה של 5. ל"י לאגרת רדיו.
- ב. הכנסות מגביית אגרות טלוויזיה - עליה של קרוב ל-5 מליון ל"י הנובעת מגידול מספר המקלטים במשק.
- ג. הכנסות מפרסומת ברדיו - עליה של כ-2.5 מליון ל"י הנובעת מהעלאה תעריפי הפרסומת ב-15%, ומתוספת צפויה של 2 שעות שידור ברשת ב'.
- ד. הכנסות נוספות נובעות בעיקר מהרחבת השידורים לחו"ל.

3. הסברים לתקציב ההוצאות :

להלן השינויים בתקציב ההוצאות לעומת התקציב המאושר לשנת 1971 :

1	התיקרויות בשכר	2,400,000 ל"י
2	הגדלת התשלומים למשרד התקשורת עבור החזקה ותפעול של המשרדים עם תוספת המשרדים בעלי העצמה הגבוהה עבור שידורים לחו"ל -	2,700,000 ל"י
3	הגדלת התשלומים למשרד התקשורת עבור שמוש שוטף בטלפונים ובשרותי דואר	800,000 ל"י
4	הגדלת התשלומים עבור החזקת מבני הרשות	480,000 ל"י
5	הגדלת התשלומים לאקו"ם עבור זכויות עקב גידול בהכנסות הרשות מאגרות ומפרסומת	450,000 ל"י
6	תוספות לסוכנויות ידיעות ולכתבים בחו"ל	400,000 ל"י
7	שימוש בלווינים	600,000 ל"י
8	התיקרויות חומרים, שרותים והוצאות אחרות	3,370,000 ל"י

א. רדיו

בשנת 1972 יורחבו השידורים ברדיו לפי הפירוט להלן:

1. רשת א' - תוספת של $3\frac{1}{4}$ שעות שידור ליום של מוסיקה קלסית מתקליטים בשעות 11.15 - 08.00
2. רשת ב' - תוספת של 2 שעות שידור ליום 19.00-21.00, במסגרת משדרי הגל הקל.
3. רשת ג' - תוספת של $\frac{1}{2}$ שעה רוסית ליום ו- $\frac{1}{4}$ שעה גרוזינית ליום.
4. רשת ה' - תוספת של $\frac{1}{2}$ שעה שידור לעולים ברוסית.

מס' שעות השידור ברדיו ב- 1972 יגיע לכדי 21,476 לעומת 19,643 בשנת 1971/2.

להלן פירוט השעות לפי ימים ושפות שידור:

שעות השידור לשבוע לפי ימים ולפי רשתות

היום	רשת א'	רשת ב'	רשת ג'	רשת ד'	רשת ה'	כל הרשתות
ראשון	13:35	19:05	7:30	14:15	4:30	58:55
שני	13:35	19:05	7:30	14:15	4:30	58:55
שלישי	13:35	19:05	7:30	14:15	4:30	58:55
רביעי	13:35	19:05	7:30	14:15	4:30	58:55
חמישי	13:35	19:05	7:30	14:15	4:30	58:55
שישי	15:35	19:05	7:30	14:15	4:30	60:55
שבת	13:10	18:05	7:30	14:15	4:30	57:30
ס"ה לשבוע	96:40	132:35	52:30	99:45	31:30	413:00

שעות השידור לשבוע לפי לשונות ולפי רשתות

הלשון	רשת א'	רשת ב'	רשת ג'	רשת ד'	רשת ה'	מס' שעות שידור בשבוע
עברית	96:40	132:35	3:30	-	3:30	236:15
ערבית	-	-	-	99:45	-	99:45
רוסית	-	-	19:15	-	5:00	24:15
אנגלית	-	-	5:15	-	7:00	12:15
צרפתית	-	-	3:30	-	7:00	10:30
אידיש	-	-	7:00	-	3:30	10:30
רומנית	-	-	3:30	-	1:45	5:15
לדיבו	-	-	1:45	-	1:45	3:30
מוגרבית	-	-	1:45	-	1:45	3:30
פרסית	-	-	3:30	-	-	3:30
הונגרית	-	-	1:45	-	-	1:45
גרופינית	-	-	1:45	-	-	1:45
ס"ה לרשת	96:40	132:35	52:30	99:45	31:30	413:00

שעות השידור השנתיות לפי רשתות

הרשת	שעות השידור בשבוע		שעות השידור בשנה		נאחזים	
	1971/72	1972	1971/72	1972	1971/72	1972
ס"ה	377:45	413:00	19,643	21,476	100.0	100.0
א'	77:10	96:40	4,013	5,027	20.5	23.4
ב'	125:35	132:35	6,530	6,894	33.2	32.1
ג'	47:15	52:30	2,457	2,730	12.5	12.7
ד'	99:45	99:45	5,187	5,187	26.4	24.2
ה'	28:00	31:30	1,456	1,638	7.4	7.6

ב. טלוויזיה

פירוט שעות השידור לפי ימים ולפי שפות

היום	1972			1971/72		
	עברית	ערבית	סה"כ	עברית	ערבית	סה"כ
ס"ה	22:20	11:15	33:35	21:30	11:15	32:45
ראשון	3:05	1:30	4:35	3:20	1:30	4:50
שני	3:05	1:30	4:35	3:10	1:30	4:40
שלישי	3:40	1:30	5:10	3:10	1:30	4:40
רביעי	3:15	1:30	4:45	3:05	1:30	4:35
חמישי	3:05	1:30	4:35	3:05	1:30	4:35
שישי	3:05	2:15	5:20	2:35	2:15	4:50
שבת	3:05	1:30	4:35	3:05	1:30	4:35

מספר שעות השידור בטלוויזיה כמעט שאינן משתנה לעומת השנה שעברה. לעומת זאת, בשנה זו תפעל תחנת הקרקע ללוינים והרשות תבצל אמצעי תקשורת זה לצורך העברת שידורים ישירים מאירופה וארה"ב כגון: אולימפיאדת מינכן.

4. חישובי עלות:

המחלקה הכלכלית עושה הכנות לבניה מערכת תמחיר, אשר לפיה ניתן יהיה לחשב את ההוצאה הממוצעת והשולית לשעת שידור ברדיו ובטלוויזיה. בהעדר נתונים תמחיריים אנו מחשבים את ההוצאה הממוצעת לשעת שידור על פי שלושה מרכיבים:

- א. הוצאות ישירות שניתן לשייכן לשידורי הרדיו או הטלוויזיה בנפרד.
- ב. הוצאות משותפות לרדיו ולטלוויזיה כגון: אולפנים, משדרים וכיו"ב, שיש להפרידן בהתאם לתחום פעולתן.
- ג. הוצאות עקיפות הכוללות: הוצאות הבהלה, הוצאות מינהל, אותן יש לענף השידור.

עלות שעת שידור

<u>1971/72</u>		<u>1972</u>	
<u>טלוויזיה</u>	<u>רדיו</u>	<u>טלוויזיה</u>	<u>רדיו</u>
1,200,000	400,000	1,200,000	400,000
1,275,000	425,000	1,275,000	425,000
525,000	5,875,000	1,000,000	8,400,000
1,539,000	2,881,000	1,795,000	3,200,000
700,000	250,000	800,000	300,000
1,100,000		1,300,000	
6,339,000	9,831,000	7,370,000	12,725,000
12,153,000	13,754,000	17,167,000	15,819,000
2,000,000	978,000	600,000	400,000
14,153,000	14,732,000	17,767,000	16,219,000
581,000	581,000	672,500	672,500
2,467,000	6,590,000	3,024,000	8,000,000
188,000	188,000	73,000	327,000
3,236,000	7,359,000	3,769,500	8,999,500
23,728,000	31,922,000	28,906,500	37,943,500
1,603	19,643	1,655	21,476
14,802	1,642	17,466	1,767
5,387,900	597,700	6,357,600	643,200

א. הנדסה (אולפנים ותקשורת)

ריבית
פחת
הנדסה - משרד התקשורת
טכנאים לאחזקת אולפנים
חלקי חילוף
סרטים ופיתוח

ב. תכניות

הוצאות ישירות (שכ"ע ופעולות)
רזרבה

ג. עקיפות

הבהלה
מינהל וארגון
חד-פעמיות

סה"כ
שעות שידור

עלות שעת שידור

עלות שעת שידור שנתית